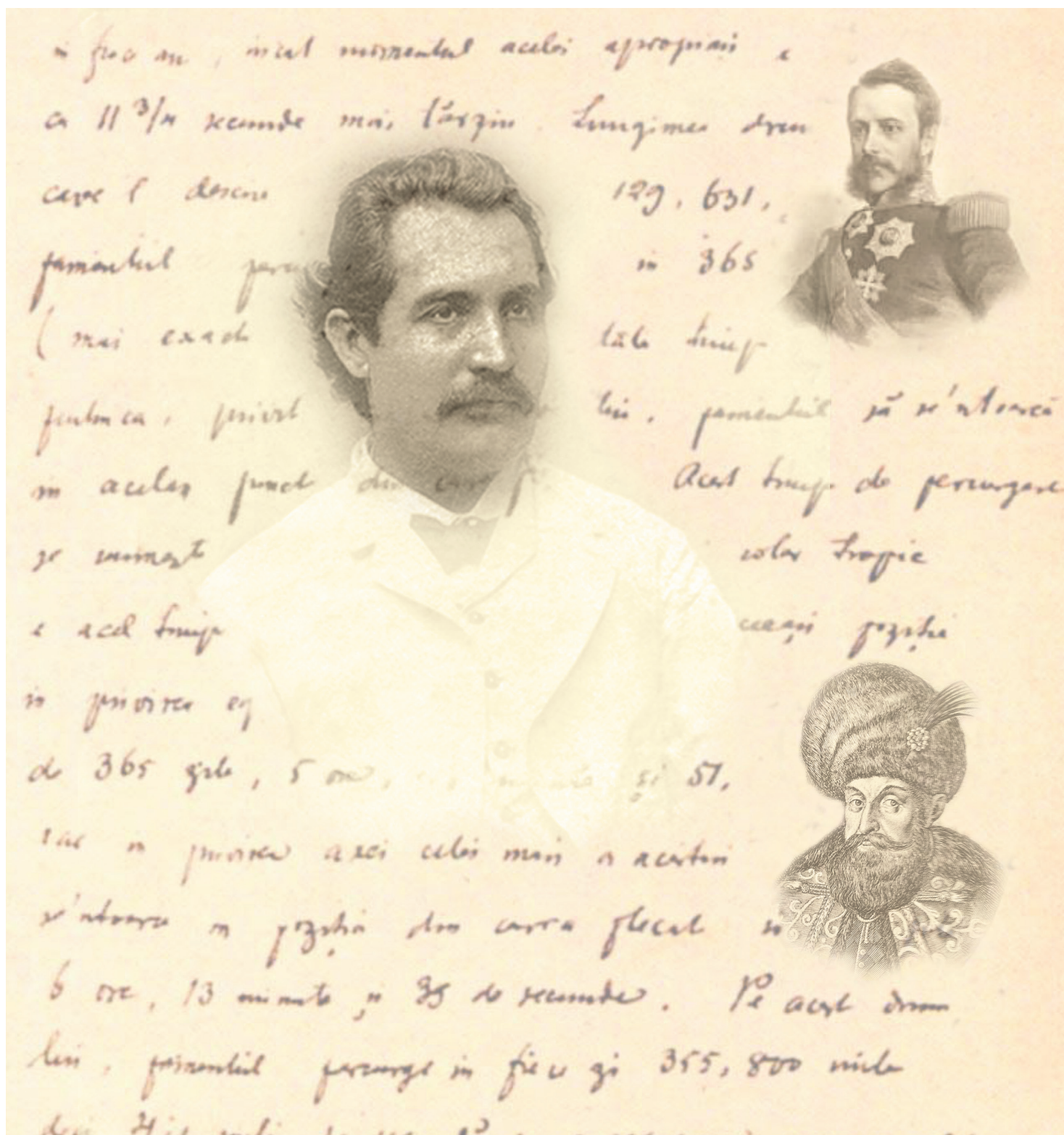

Atitudini

Publicație editată de Primăria Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești

2018

*Piesă din colecția
de (ne) așteptări*

La țarmul timpului, vom aștepta din nou douăsprezece corăbii noi, gata să le primim încărcătura netreziți din visul de mai bine, de mai frumos, de armonie, de dragoste și de împlinire a rosturilor noastre înalte, iată cum ne aflăm îndeobște la fiecare început de an.

Revista **Atitudini** intră, iată, în cel de-al șaisprezecelea an de apariție neîntreruptă, grație colaboratorilor săi, prietenilor săi, oamenilor care scriu și citesc. Acestora le mulțumim din suflet și ne dorim să rămână și în continuare alături de noi. Rămânem deschiși criticii constructive, sugestiilor, dar și noilor colaboratori și noilor prieteni care vor dori să ni se alăture.

Într-un an de mare sărbătoare a noastră, **Centenarul Marii Uniri**, colegii noștri istorici vor continua să susțină rubrica începută în anul precedent intitulată chiar așa: **Centenarul Marii Uniri**, în cadrul căreia publicăm articole despre perioada Primului Război Mondial, despre formarea Statului Român, despre personalități, despre eroii reîntregirii noastre.

Asemenea tuturor românilor, îmi exprim tristețea că, până azi, nu am reușit să realipim Republica Moldova trupului ei, țării noastre. Îmi exprim, de asemenea, speranța că adevărul istoric va fi acceptat universal, iar tendințele latifundiare, specifice unui ev

pe care îl proclamaserăm apus, vor păli, că marii lideri ai lumii contemporane vor înțelege să ne respecte, să ne lase să ne făurim prezentul și viitorul. Să așezăm armele în cui, în muzee, și să trudim la făurirea unei lumi mai frumoase, a păcii, a înțelegerii, a iubirii, a culturii și a cuceririlor științifice și spirituale.

Atât cât putem vom continua să vă oferim și în acest an informație culturală, creații literare contemporane, eseuri, apărând și în format electronic, pe pagina de Facebook, și pe hârtie.

Vă invit și pe această cale să vă bucurați de programul cultural **Atitudini** în integralitatea sa, participând la ședințele de cinaclu de marțea de la ora 17.00, la seratele organizate lunar la Muzeul Județean de Artă Prahova „Ion Ionescu-Quintus” sau în alte locații.

Vă invit să participați pe cât posibil la cât mai multe dintre evenimentele organizate de Casa de Cultură „I.L. Caragiale” a municipiului Ploiești, despre care veți afla și din paginile revistei, din mediul virtual, din afișe sau vizitându-ne la sediu.

În încheiere, vă dăruiesc așa cum v-am obișnuit, un poem și vă doresc să aveți un an plin de bucurie și de împlinire!

*Aștept să ningă
Să intru în biblioteca de gheață
Să citesc în limba albă a fulgilor
de nea
Povestea
Și literele-fulgi în ne-nțelesuri vii
Din nou se vor topi.*

*Sub ninsoare,
Păr argintiu și lut în argint,
Vase golite de ambrozie
Ce se vor umple cu miracol.*

*...noi, copii ai uimirii,
Căutând să vedem magica pipă
Din care iese fumul albastru
de-nserare.*

*Curând vom aniversa noaptea
de naștere,
Noi, cei născuți într-un dulce
somm,
Pentru-a visa frumos, de dragoste..
Vom petrece oceanul înstelat,
Cu unde spre niciunde,
și vom chema orchestră
răzvrătită
să ne cânte:
un corn ne va suna oftatul,
un flaut ne va cânta șoapta,
două viori au să țipe ca pescărușii,
un pian o să tacă
un acordeon se va tângui,
o tobă va bate cât trei
și o mezzosoprana va tăcea
foarte înalt.*

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria Municipiului Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești

Fondator principal și redactor coordonator: Gelu Nicolae Ionescu

Cofondator: Ion Stratan

Redacția: Constantin Dobrescu, Traian D. Lazăr, Ion Bălu, Gabriela Teodorescu, Mădălina Paula Ștefan, Iulia Dragomir, Ion Șt. Baicu

Adresa: Piața Eroilor nr. 1A, Ploiești

e-mail: gelunionescu@yahoo.com

revistaculturala@casadecultura.ro

tel./fax: 0244/578 148

0725 893 134

ISSN: 1584 - 0832

Layout & DTP: Adriana Nicoleta Zamfir
Responsabilitatea morală și juridică asupra afirmațiilor făcute revine autorilor.

Sursa ilustrații copertă:
commons.wikimedia.org-

Editare foto copertă: Adriana Nicoleta Zamfir

Tipărire: Print ATU

O RELAȚIE DE PRIETENIE SPIRITUALĂ (XXI)

de Traian D. Lazăr

Scrisori deschise

În anul 1979, la îndemnul „celui mai bun prieten în epigramă”, Ghiocel Constantinescu, și după patru ani de fructuoasă activitate în Clubul „Cincinat Pavelescu”, profesorul Ion Grigore a „adunat peste 150 de epigrame, ce mi s-au părut mai bune și publicabile” pregătindu-se să debuteze în volum.

Acestui proiect i-a adăugat, în anii ce au urmat, alte epigrame și l-a supus „judecății” altor epigramiști, din Ploiești și București, în competența cărora avea încredere. Opinia celor consultați fiind favorabilă, volumul a fost propus spre publicare editurii Litera, „unde se publica pe cheltuiala autorului”. Volumul era dedicat lui Ghiocel Constantinescu.

În iulie 1982, epigramistul Ion Grigore a debutat în volum. „Cartea a fost extrem de bine apreciată”. (Ion Th. Grigore, *Memorii*, Editura Ploiești-Mileniul III, Ploiești, 2008, pp. 225-227).

Cele peste 100 de exemplare pe care autorul și le-a rezervat, au fost acordate prietenilor apropiați. Unul dintre volume a fost trimis, în septembrie 1982, „celui mai strălucit elev din cariera mea și din școala românească, astăzi savant cunoscut”, lui Basarab Nicolescu.

Cunoscut încă din 1968 pentru competența critică în descifrarea poeziei ermetice a lui Ion Barbu, Basarab Nicolescu trebuie să fi apreciat epigrama ca un gen minor. Curioși, i-am solicitat opinia și, iată ce-am aflat: „Nu am considerat niciodată epigrama ca un gen minor. Încă din tinerețe, am fost pasionat de epigramele lui Păstorel Teodoreanu. Îmi amintesc și acum două epigrame ale lui: „Îmi spunea un bețivan, / Reze-mat contra perete: / „Fetele din Popa Nan / E frumoase, dar nu-i fetel!” sau „Caligula imperator / A făcut din cal senator! / Domnul Groza, mai sinistru, / A făcut din bou – ministru!”. Epigrama bună captează ceea ce este grotesc, sinistru, absurd în situații ale vieții de fiecare zi. Râsul eliberator are o funcție de veritabilă inițiere, în sensul metafizic al cuvântului. Epigramele Domnului Profesor

Ion Grigore le-am apreciat mult din această perspectivă”.

În cursul anului 1982, profesorul Ion Grigore a înregistrat și alte succese în domeniul literar: a obținut Marele Premiu al epigramei și a devenit membru de onoare al Clubului Cincinat Pavelescu. Succesele literare au fost însoțite însă de înrăutățirea sănătății, principalele organe afectate fiind ochii și inima. Bucuriile și necazurile existenței sunt împărtășite de către profesor partenerului său epistolar, în răspunsul dat tradiționalului mesaj primit de la acesta cu prilejul sărbătoririi Anului Nou 1983.

Trădând o anume predispoziție față de filozofia existențialistă, profesorul Ion Grigore glosează, în scrisoarea din 25 ianuarie 1984, pe tema trecerii timpului, se mândrește cu faptul că „cel mai bun și mai iubit ucenic al său”, dar și alți foști elevi, precum și progeniturile acestora îi apreciază opera didactică și se bucură că „am mai întors un an”. Scrisoarea conține informații interesante pentru istoria literară, referitoare la poetul Nichita Stănescu.

DOCUMENTE

1) Dedicatie a profesorului I Grigore către Basarab Nicolescu pe cartea sa de epigrame.

Celui mai strălucit elev din cariera mea și din școala românească, astăzi savant consacrat, cu dragoste și cu speranța vederii în ciuda unor aver-tismente ale inimii.

I Grigore

Sept(embrie) 1982, Ploiești

2) Scrisoare a profesorului Ion Grigore adresată lui Basarab Nicolescu (12 ianuarie 1983)

Ploiești, 12 ian(uarie) (1)983

Dragul meu Basarab,

Am primit de sărbătorile tradiționale mesajul tău devenit și el tradițional, din anul 1968.

Mă bucur că ți-a parvenit cartea mea de epigrame. Nu știu cum o apreciezi, dar la scară națională este socotită deosebit de reușită. S-au spus și scris vorbe mari în acest sens.

Afară de acest volum, anul 1982 mi-a adus, tot în acest domeniu,

Marele Premiu al epigramei pe 1982 și trecerea în rândul membrilor de onoare ai Clubului Cincinat Pavelescu, al cărui președinte de onoare este Acad(emicianul) Șerban Cioculescu.

Astea sunt cele bune. Dar am avut și destule necazuri. După operația de cataractă, în august (cu consecințe de durată, căci e aproape imposibilă adaptarea la ochelarii prescriși), au urmat niște probleme cu tensiunea, de aci alte probleme – doctorii spun că nu grave – cu inima și, în fine, de la începutul lui octombrie am un sindrom depresiv, boală nu atât de primejdioasă în cazul meu, dar înfiorător de greu de suportat primele două luni.

De peste trei luni sunt asistat în permanență de cineva din familie, în afară de foștii elevi, care s-au organizat să mă viziteze cu schimbul, pentru a mă distra de sub povara valurilor de pesimism negru, caracteristica principală a bolii. Îți dai seama, sper, din cele ce scriu, că starea mea actuală e mult ameliorată. Două luni, orice citeam, orice vedeam, orice auzeam mă dureau cumplit. Nici vorbă de rezolvări de probleme de matematică sau de încercări de epigramă.

Norocul meu a fost că printre atâția elevi, sunt mulți doctori de valoare, fie cardiologi, fie psihiatri (plus alții de alte specialități).

Rămâne însă o problemă și mai greu de rezolvat și anume găsirea unei asistențe permanente, cerută și de doctori și de starea mea la această vârstă de 75 de ani. Rezolvarea e dificilă, după peste 20 de ani în care m-am simțit foarte bine singur, independent.

În ultima vreme nu-mi place să mă gândesc la o asemenea schimbare, deși simțeam că în curând se va impune.

Îmi pare rău că trebuie să-ți spun și ție supărările astea.

În fine, mulțumindu-ți pentru urări și pentru flatantele gânduri ce le-au însoțit, te rog să primești și din partea mea cele mai bune urări.

*Cu drag,
I Grigore*

2) Scrisoare a profesorului Ion Grigore către Basarab Nicolescu din 25 ianuarie 1984

Ploiești, 25 ian(uarie) (1)984

Dragă Basarab,

Mi-a sosit și de data asta mult așteptatul mesaj de la Paris.

Nu cred că există pe lume un om care să nu fie măgulit până la

continuare în pagina 2

Scrisori deschise

O RELATIE DE PRIETENIE SPIRITUALĂ (XXI)

de Traian D. Lazăr

urmare din pagina 1

înălțare, pentru că a reușit să inspire celui mai bun și mai iubit ucenic al său sentimente rezumate în cuvintele din acest mesaj, care emoționează și pe cei de aici, cărora îl împărtășesc. Mulțumesc mult pentru urare.

În vacanța elevilor, Nicolae Viorel mi-a făcut marea surpriză de a-mi aduce pe elevul de la Liceul Lazăr, la al cărui botez am fost martor la Văratec¹. M-am bucurat că acesta moștenește de la tată atâta bună apreciere despre mine.

În ce mă privește, iată că am mai învins un an. (La Clubul epigramiștilor din București am exprimat în distih, în cadrul unui concurs cu tema „A mai trecut un an”, ideea aceasta: Și înc-un an mai câștigai, / Deși ce-i drept, cu chiu cu vai).

Cea mai supărătoare dintre boli este arterita, din cauza căreia nu mă deplasez decât puțin prin cartier, oprindu-mă când pulpa stângă începe să doară.

Altceva de pe aici, demn de notat, este moartea lui Nichita Stănescu, fost elev seria 1952, care, deși a luat drumul literaturii – ca și colegul său Eugen Simion – a rămas legat de mine.

Când am fost anunțat de moartea lui, am pus caseta pe care el înregistrase cuvântul său la sărbătorirea mea în febr(uarie) 1978, el nefiind la acea dată în țară. (Era un interviu)

M-a impresionat cât de bine a definit umorul meu – ca profesor – ca fiind datorat contemplării amuzante a absurdului, a contradicțiilor din viață. Săracul, își încheie răspunsul la prima întrebare cu ... și îi sărut mâna.

La întrebarea a doua spune că nu i-a fost niciodată teamă de mine, motivând foarte măgulitor pentru mine.

Îți mulțumesc pentru revistele trimise și – bineînțeles – te felicit pentru poziția meritată pe care o ocupi în știință.

Cu multă dragoste și cele mai bune urări pentru tine și familie.

I Grigore

Notă:

¹ Profesorul Ion Grigore se referă la fiul lui Basarab Nicolescu din prima căsătorie, Bogdan Andrei Nicolescu, născut la 26 iulie 1967 și botezat la Mănăstirea Văratec.

Centenarul Marii Uniri

FOLCLORUL POETIC DESPRE EVENIMENTELE DE LA 1918 (V)

de Victor Rusu

Apariția revistei era astfel consemnată în iunie 1919, în publicația „Convorbiri literare”: „Un învățător inimos și bun cunoscător al muzicii poporului și-a pus în gând să adune melodii populare și să ajute dezvoltarea gustului pentru cântare.

Scopul revistei e cum nu se poate mai vrednic de laudă. Până acum, străinii s-au interesat și au cules muzica poporului mai mult decât noi înșine”.

Ramiro Ortiz, bunul prieten al țării noastre, profesor la universitatea din Bologna, îi scria redactorului revistei „Izvoarașul”, în 10 aprilie 1933: „Opera națională, artistică și chiar științifică pe care o faceți publicând „Izvoarașul” dumneavoastră e atât de merituoasă, încât, de mai multe ori, aș fi dorit să vă mulțumesc pentru acest dar prețios pe care mi-l faceți în fiecare lună”. Iar despre selecția de piese folclorice pe care au inclus-o în sumarul ediției se fac precizări extrem de importante: „Având valoare antologică (s.n.), cele 200 de cântece, care alcătuiesc prezenta culegere, reprezintă o selecție riguroasă (într-adevăr! n.n.), din caietele culegătorului. Ele sunt culese din jurul localităților Caracal, Târgu Cărbunești, Craiova, Filiași, Oltețu, Segarcea, Strehaia, Turnu-Severin, Târgu Jiu, Vânu Mare, toate din regiunea Oltenia. Și câteva din județul Vâlcea”.

În legătură cu tematica abordată de noi, în studiul de față, se formulează o opinie critică întru totul asemănătoare cu puternica impresie pe care ne-au produs-o și nouă textele în discuție: „Dintre secțiunile culegerii, se evidențiază prin originalitate și gradul de cizelare, cântecele de militarie și război, lirico-epice, unele mai ample, părând a fi scrisori ale ostașilor. Folosind modalități variate, printre care și expunerea dialogică, multe dintre aceste cântece surprind cu vigoare vremile de restriște prin care a trecut poporul”.

Majoritatea cântecelor selecționate, „alese”, sunt, într-adevăr, „cizelate”, compuse cu sensibilitate și talent nativ viguros și aparțin, în mod evident, ostașilor recrutați sau concentrați/mobilizați, care, înainte de toate, simt nevoia irepresibilă de a-și exprima/

mărturisii zbuciumata lor stare sufletească, durerea, „jalea” indicibilă cu care își părăsesc satul, casa, părinții, neveste și iubite: „Foaie verde trei migdale, / De la Caracal la vale / Trece-un regiment călare, / Pe secții și pe plutoane. / Căpitanii comandau / Și ostașii greu oftau: / – Ce oftați așa greu, tare, / Ori vi-i grea ranița-n șale, / Ori vi-i frică de dușmani? / – Nu ni-e frică de dușmani, / Dar ni-e dor de fete mari; / Nu ni-e grea ranița-n șale, / Dar ni-e dor de-acasă tare. / C-am lăsat băieți la joc / Și noi mergem toți în foc; / Și-am lăsat fete prin sate / Și noi mergem toți la moarte”. Sau: „De când m-a înconcentrat, / ... Plugu-n brazdă-a ruginit, / Boii-n jug a-mbătrânit, / Jugul jos a putrezit”... De mare expresivitate și forță sugestivă sunt imaginile plugului „ruginit” și a jugului „putrezit”. Sau: „Rămân case părăsite, / Rămân femei văduvite, / Rămân mame-ndurerate / Și fete nemăritate”. Ca și: „De ce-o fi așa ursat / Să-și lase acasă tați, / Amărâți și înfocați / Și mame îndurerate, / Rămase nemângăiate”. În acest registru emoțional, cea mai sfâșietoare este „jalea” soldatului înșurat, care își evocă obsesiv, cu o devastatoare suferință, „masa” și „casa”, „nevesta frumoasă” și „copilașii” săi: „Lăsați masă, lăsați casă, / Lăsați nevestă frumoasă, / Cu doi copilași la masă, / C-o fetiță și-un băiat, / Rău e să fii concentrat. / Când băiatul zice tată, / La inimă mă săgeată; / Când fetița zice mamă, / La inima mea-i o rană” (s.n. superbe, expresive versuri!).

Intensitatea fiorului elegiac al acestor cântece atinge cote emoționale complexe în momentele-limită în care mama copiilor, „cernită” / îndoliată și cu inima zdrobită de durere, este obligată să le spună copiilor, că „tăicuțul” lor „a murit în război”: „Verde frunză și-o lălea, / – Păsărică, păsărea, / N-ai văzut pe maica mea? / – Am văzut-o la cișmea, / Scotă apă și plângea. / – Ce-ai, măicuță, de plângi / Și mâinile ți le frângi? / Mă plâng pe mine și voi, / C-a murit tat-tu-n război! / – Taci, măică, nu mai plângea, / Că dacă soarta o vrea, / Tăicuțu nostru o-nvia. / – Scoală, tăicuță, din groapă / Că măicuța e săracă, / N-are cu ce să ne crească!”

ROMÂNII ȘI MAREA UNIRE ÎN VIZIUNEA UNOR ISTORICI FRANCEZI – MEMBRI DE ONOARE AI ACADEMIEI ROMÂNE

de Ion Ștefan Baicu

În epoca modernă și la începuturile perioadei contemporane, reprezentanți de seamă ai istoriografiei franceze, care erau membri de onoare ai Academiei Române, s-au implicat tranșant în aprecieri la adresa poporului nostru și în sprijinul eforturilor de realizare a visului său secular: *UNIREA* în granițele legitime ale unui singur *STAT* – liber, independent și decis în asumarea unui rol activ în relațiile externe din *EUROPA*. În ordinea cronologică a datelor de naștere vom menționa, în continuare, numele unor proeminenți istorici din țara *cocoșului galic*, inclusiv, pe scurt, unele referiri prețioase cu privire la români și la lupta lor pentru înfăptuirea *UNITĂȚII NAȚIONALE*. La începuturi, cel care ar fi meritat din plin să devină membru de onoare al înaltului for academic de la București a fost **JULES MICHELET**, care a trăit între anii 1798 și 1874; el, important exponent al curentului romantic în istoriografia europeană, avea să fie alături de *pașoptiștii români*, publicând chiar și o lucrare specială, consacrată evenimentelor de la 1848 din Țările Române – vezi *Scrieri Alese*, în 1973, de **Jules MICHELET** și *Biografii alese sub harul Muzei Clio*, în 2016, de **Ion Șt. Baicu**.

Simultan se vor afirma academicienii onorifici **EDGAR QUINET** (1803-1875) și **CHARLES BÉMONT** (1848-1939). Primul i-a avut studenți pe unii dintre viitorii revoluționari români de la 1848 și a pus în circulație lucrarea *Les Roumaines* – o sublimă pagină despre poporul de la Dunărea de Jos, în opinia lui *Mihail Kogălniceanu*; el, după decesul primei soții, se va recăsători cu româncea *HERMIONE* – fiica renumitului cărturar moldovean *Gheorghe ASACHI*. Secundul istoric francez i-a fost profesor lui *Nicolae Iorga* la *École des Hautes Études* de la Paris; el a fost autorul operei *Istoria Europei între anii 395 și 1270* și s-a bucurat de apropiați de marcă precum academicianul *Albert Sorel* și *Maurice Paléologue* – acesta fiind istoric francez de origine română. În a doua jumătate a veacului în discuție se vor impune încă doi prestigioși autori: **CHARLES DIEHL** (1859-1944) și **GABRIEL MILLET** (1866-1952) – importanți specialiști francezi în studii bizantine; o remarcă: cel dintâi a luat parte, în 1924, la *Congresul Internațional de Bizantinologie*, orga-

nizat, la București, de către prietenul lui – *Nicolae Iorga*. În context, cel din urmă s-a aplecat asupra cercetării *inscripțiilor* din zona Balcanilor, inclusiv din Țara Românească; el a fost membru al unor instituții de înaltă ținută din Franța – vezi *Membrii Academiei Române. 1866-2000*, în 2000, de **Dorina N. Rusu** și *Mari istorici ai lumii*, în 1978, de **Lucian Boia**.

Interesantă și deosebit de utilă se va dovedi activitatea diplomatului și istoricului francez **FELIX CHARLES SAINT-AULAIRE**, care și-a scurs viața între anii 1866 și 1954; el, cunoscut drept *Contele de Saint-Aulaire*, a îndeplinit exemplar atribuțiile de *ambasador* în țara noastră, semnând, în numele guvernului de la Paris, *Convenția Politică și Militară* din 4 august 1916 dintre *ANTANTA* și *ROMÂNIA*. Ulterior, în anul 1953, în opera lui memorialistică – cu titlul *Confession d'un Vieux Diplomate* – soțul loial al francezilor va formula aprecieri favorabile la adresa armatei române și a unor oameni politici precum premierul *Ionel Brătianu*; de asemenea, a evocat, în pagini emoționante, sosirea la Iași, în vara anului 1917, a batalioanelor de voluntari transilvăneni și bucovineni, foști prizonieri la ruși, pentru a se alătura trupelor române în luptele cu forțele *Puterilor Centrale*: germane și austro-ungare. Spre sfârșitul vieții, diplomatul francez a redactat și alte lucrări pe teme de istorie și memorialistică: să semnalăm aici pe aceea din 1930 cu titlul *Paroles Franco-Roumaines* – vezi vol. VII, tom 2, 1878-1918, coord. acad. *Gheorghe Platon* în tratatul de *Istoria Românilor*, Buc., 2003.

Însemnate contribuții la strângerea relațiilor româno-franceze, în amintitele perioade, au adus și alți *intelectuali* din țara botezată *Sora mai mare a României*. Unul dintre ei a fost, bunăoară, **EMMANUEL de MARTONNE** (1873-1955) – prestigios geograf și profesor la *SORBONA*; el a participat activ la *CURSURI* postbelice ale Universității Populare *Nicolae Iorga* de la Vălenii de Munte și la *Conferința de Pace de la Paris*, implicându-se în stabilirea noilor frontiere ale *României* și *Poloniei*. Pe lista lui de lucrări se va regăsi și cea din 1902 cu titlul *La Valachie*; să amintim că, alături de el, la Vălenii de Munte, se aflase și istoricul francez **PIERRE FROMONT**, care a trăit între

Centenarul Marii Uniri

1894 și 1959, cel ce s-a bucurat de prietenia lui *Nicolae Iorga*. O mare admirație față de istoricul nostru nepereche a avut-o și **MARIO ROQUES** (1875-1961), care a predat cursuri de română și albaneză la *Școala de Limbi Orientale* din Franța; în luna noiembrie 1940 a condamnat vehement asasinarea lui *Nicolae Iorga* – cel ce fusese preocupat de *valoarea morală a istoriei în general*. O atitudine similară a aparținut și lui **HENRI FOCILLON** (1881-1943) – istoric francez de artă și profesor în domeniu la *SORBONA* și, apoi, în exil, la universitatea americană din orașul *YALE*. În timp a devenit un mare prieten al României, întreținând strânse legături cu personalități precum *Nicolae Iorga*, *Vasile Pârvan*, dr. *Ioan Cantacuzino* și *George Oprescu*; de asemenea, cu centrele universitare din București și din Cluj Napoca – cf. *op. cit.* de **Dorina N. Rusu** și **Ion Șt. Baicu**, inclusiv *Istoriografie Generală*, 1979, de **Vasile Cristian**.

În fine, **JÉRÔME CARCOPINO** (1881-1970) și **PAUL HENRY** (1896-1927) au avut o atitudine constructivă în istoriografie. Primul a fost membru al *Academiei Franceze* și profesor la *SORBONA*; el a scris astfel despre *Nicolae Iorga* în epocă: *În operele de medievistică și de istoria artei, savantul român a dovedit a dispune de competența lui Charles Diehl și a lui Gabriel Millet, dar și de sensibilitatea lui Henry Focillon*. La rândul său, secundul, istoricul și filologul proeminent, va fi atras de monumentele din nordul Moldovei și a luat parte la campaniile militare dintre 1916-1918 și 1939-1940. În perioada postbelică a funcționat, ca profesor de franceză, la *UNIVERSITATEA* din Cernăuți și, de asemenea, ca director al *Institutului de Studii Franceze* din România Mare. Fascinat de vestigiile istorice bucovinene și, în general, de cele din nordul țării lui *Ștefan cel Mare*, el le-a dedicat un număr de lucrări de specialitate de aleasă valoare. Nu va neglija nici investigațiile consacrate momentului 1866 și istoriei Franței; în 1935 a publicat opera *Histoire Roumaine*. Să precizăm: asupra istoriografiei românești se va produce și înrăurirea unor abordări ale scrisului altor istorici francezi de mai târziu ca: *Marc Bloch*, *Fernand Braudel*, *Georges Dumézil*, *René Remond*, *Jean François Revel*, *Jaques Le Goff*, *François Furet*, *Pierre Nora*, *Ferdinand Lot* și alții; în context, cei mai mulți dintre ei erau adepți ai celebrei mișcări pozitivistice de la *Annales School of History* – vezi *op. cit.* de **Dorina N. Rusu**, **Lucian Boia**, **Vasile Cristian** și **Ion Șt. Baicu**, inclusiv enciclopediile on line **WIKIPEDIA** și **CRISPEDIA**.

ROMÂNII ȘI IDEEA RECONSTITUIRII VECHII DACII ÎN SECOLUL XVII

de Ion Ștefan Baicu

În perioada imediat următoare a domniei strălucite a lui *Mihai Viteazul*, în adevăr, ideea reconstituirii vechiului stat geto-dac, în fond a realizării unității țărilor române – Muntenia, Moldova și Transilvania – va domina cu sporită intensitate viața politică băștinașă; în opera iorghistă se va remarca: *După anul 1600, nici un român nu a mai putut gândi unirea fără uriașa personalitate a lui Mihai Viteazul, fără paloșul sau securea lui, ridicată spre cerul dreptății, fără chipul său de o curată și desăvârșită poezie tragică* – în *Unirea Românească* și în *Istoria lui Mihai Viteazul*, Buc., 1901, de **Nicolae IORGA**.

În contextul politicii ofensive a *Imperiului Otoman*, care profita de o *Europă* dezbinată și măcinată de luptele interne, domnitorii munteni și moldoveni și principii ardeleni – de la *Radu Șerban*, *Gabriel Bethlen*, *Matei Basarab*, *Vasile Lupu*, *Gheorghe Rákóczi I* și *II* la *Șerban Cantacuzino*, *Constantin Brâncoveanu* și *Dimitrie Cantemir* – au depus eforturi susținute pentru construirea unui *front comun* al celor trei țări române în vederea păstrării în primul rând a *Ființei lor Statale*; ei, de asemenea, au acordat atenție dezvoltării economice proprii și pregătirii în plan militar, încheind și tratate de alianță și de bună vecinătate în scopul cooperării în lupta antiotomană, inclusiv în acțiuni de apărare în cazul unor atacuri din partea altor imperii din epocă. În context, inițiativele au pornit, se știe, când din Țara Românească, când din Moldova, când din Transilvania; se poate afirma că prima unire realizată la interferența de veacuri va influența evoluția raporturilor politice dintre cele trei țări române, legăturile dintre ele amplificându-se și va apărea tendința refacerii marelui act de la 1600 sub forma unei *strategii comune* – vezi *Istoria ilustrată a României* și a

Republicii Moldova, vol. 3, în 2017, în coordonarea acad. **Ioan Aurel POP**.

Sursele istorice atestă că veacul XVII a reprezentat o perioadă distinctă în istoria țărilor române, având limite precum domnia lui *Mihai Viteazul* și instaurarea unor noi regimuri politice: cel habsburgic în Transilvania și cel fanariot în Țara Românească și Moldova. În intervalul 1601 și 1711 se va impune, tot mai pregnant, linia politică statornicită de fostul mare domnitor de raliere a țărilor române de la sud și est de Carpați în jurul Transilvaniei; în adevăr, se va prefera forma unor raporturi interdependente, concretizate în cadrul unui sistem de alianțe. După gestul domnitorului muntean *Radu ȘERBAN* (1602-1611) de a încheia *tratate* cu conducători ardeleni va urma benefica acțiune a principelui transilvan *Gabriel BETHLEN* (1613-1629). Om cu calități superioare de cârmuitor, el avea să înțeleagă sensurile politice ale epocii, îndeosebi însemnătatea relațiilor comerciale și culturale cu Muntenia și cu Moldova; el a decis, în epocă, să semneze o înțelegere, întărită cu jurământ de a fi *frați până la moarte* cu domnitorul muntean *Radu Mihnea* și cu cel moldovean *Ștefan Tomșa*. Martor ocular al evenimentelor dintre anii 1599-1600, principele *Gabriel Bethlen* își dăduse, desigur, seama ce forță putea reprezenta *UNI-REA* celor trei țări române; de aceea, în mintea lui se va naște ideea constituirii unui *Regat al Daciei* – cf. **ibidem** și *Istoria Unirii Românilor*, 1937, de **Ioan LUPAȘ**.

Prima jumătate a veacului XVII a fost marcată, în mod evident, de noi și utile *inițiative* în sfera relațiilor dintre cele trei țări române în scopul continuării vechilor colaborări, se înțelege sub *steagul* întăririi vieții statale și al luptei antiotomane; să amintim numele artizanilor: *Matei BASARAB* (1632-1654) și

Vasile LUPU (1634-1653) – domni ai Țării Românești și, respectiv, Moldovei și *Gheorghe RÁKÓCZI I* (1630-1648) și *Gheorghe RÁKÓCZI II* (1648-1657) – principii ai Transilvaniei. În anul 1635, de pildă, a fost încheiată o *ALIANȚĂ* între *Matei Basarab* și *Gheorghe Rákóczi I* – o adevărată coordonată a politicii lor externe; în context, la puțină vreme, solia de boieri munteni, ajunsă în Transilvania, constata: *În mod firesc că turcii ar dori să ne nimicim unii pe alții ca ei să se poată bucura, inclusiv: După cum cere dreptatea bunei vecinătăți, partenerul era gata să-l sprijine pe domnitorul muntean în orice soartă și cu oricare prilej, oferindu-i adăpost lui și copiilor săi în orașele și în cetățile noastre* – se arăta în decizia *DIETEI ARDELENE* din 3 octombrie 1636: cf. **Eudoxiu Hurmuzaki**, în *Documente privitoare la istoria românilor*, vol. IV și *Matei Basarab*, în 1982, de **Nicolae Stoicescu**.

Pentru a preveni atacurile otomanilor și tătarilor, în anul 1638 a avut loc parafarea unui *Tratat de Alianță* între principele *Gheorghe Rákóczi I* și *Vasile Lupu*, domnitorul Moldovei. Numai că, din păcate, sistemul de alianță va fi prea puțin viabil din două motive: în primul rând din cauza pretențiilor de suzeranitate ale principelui transilvan asupra Țării Românești și Moldovei, iar în al doilea rând datorită planurilor domnitorului de la Iași de a întreprinde acțiuni militare în Muntenia și în Transilvania; de altfel, intențiile celui din urmă fuseseră exprimate limpede prin confecționarea unui sigiliu, în care apăreau împreună stemele celor două țări surori: *Io, Vasile, voievod al Țării Moldovei și al Țării Românești*.

va urma

ROMÂNIA ÎN AMINTIRILE UNUI OFİTER FRANCEZ (POILU) DIN ARMATA DE DUNĂRE (IV)

de Constantin Dobrescu

Consemnez următoarea anecdotă:
În ianuarie 1919, ne aflam în Basarabia, la marginea Dniestrului, față în față cu bolșevicii ruși de care noi încercam să protejăm armata română aflată în reconstrucție.

O divizie românească urcă mai la sud, realizând o misiune importantă împotriva infiltrărilor roșii. Generalul care comanda această mare unitate a comunicat ordinele sale, dar, înainte să le lanseze, el le-a adus la cunoștința căpitanului Legay, pe care Statul nostru Major l-a pus la dispoziția sa, în funcția de consilier tehnic:

“Deci, dragul meu căpitan, nimic anormal? Nimic de modificat sau de adăugat?”

Căpitanul Legay, cu tactul de care dă dovadă în toate circumstanțele:

“O, bineînțeles că nu, domnule general... dar... nu văd paragraful referitor la Intendență, vreau să spun la revitalizarea trupelor.

“Revitalizarea? La ce bun? Asta ar însemna să adăugăm inutil, să ne lungim, să amânăm. Înainte de plecare, noi punem în rucsacul fiecărui soldat o bucată bună de mămăligă... și suntem fără griji mai multe zile!”

Și încă este adevărat, oamenii se mulțumesc foarte bine astfel. Doamne, ce departe suntem noi cu procedurile noastre!

Pentru Armata Dunării nu a fost totul de a fi redat României libertatea, ea a trebuit să mențină ordinea, să conserve această libertate, cu greu câștigată, în pofida încrâncenatelor tentative dușmănoase ale bolșevicilor ruși. Trebuia, în așteptarea reconstrucției complete a Armatei Române, să facă față acestui nou adversar de-un tip foarte aparte.... Iași, Chișinău, Basarabia erau orașele vizate. Trebuia menținut un cordon sanitar de-a lungul Dniestrului. Era războiul contra civililor care erau, de fapt, tot combatanți. După războiul pe

față, a urmat un război orb, contra unui inamic care era pretutindeni și nicăieri, contra unui asasin care te va înjunghia pe la spate, niciodată din față. Fiecare, indiferent de grad, i-a învățat pe pielea lui deprinderile. Un război fără glorie, purtat uneori contra propriei conștiințe de soldat sau pur și simplu a contra conștiinței de om onest. O luptă dificilă, de toate zilele, contra unei propagande permanente și teribil de insidioase de care noi trebuia să îi protejăm pe păroșii Orientului: “Ce vreți să faceți aici după ce camarazii voștri și șefii voștri vor intra la ei, în familiile lor? Câțiva dintre voi sunteți revoltați contra profiturilor voștri, suntem noi pe cale să vă enervăm? Deci, acum, când noi reglăm socotelile noastre cu ai noștri, obțineți-ne pacea!”

Chișinău, Basarabia, această provincie între Prut și Dniestr. Ieri încă rusească, acum românească. După despărțirea de ruși, multe dintre familiile ruso-române sau... româno-ruse au rămas aici. Ele s-au revendicat totdeauna ca aparținând României. Noi suntem însărcinați să intrăm în relație cu oricare dintre aceste cămine. Am constatat diferențe sociale mult mai evidente decât la Est de Prut.

Aflat la o familie foarte modestă, eu am găsit un mediu extrem de simpatic și francofil. Dar, printre altele, eu eram găzduit într-un mic hotel particular, locuit de domnul, doamna și o tânără fiică. Dispu-neam de o cameră mică, separată de bucătărie, de un enorm aragaz de faianță, a cărui față îmi asigura căldura, fără să am a mă preocupa de aceasta. Aceasta ar fi trebuit să fie în mod normal o cameră domestică, fiindcă ea era separată de restul apartamentului de un culoar. La bucătărie: bucătăreasa, o cameristă și o spălătoreasă. În ciuda eforturilor mele, relațiile mele cu

proprietarii și cu bucătăreasa se reduceau la “Bună ziua! Bună seara!”, uneori un simplu salut. Spălătoreasa doar mi-a adresat într-o zi ceva, în ciuda privirilor dezaprobatoare ale colegelor ei: “Bizer, monsieur, bizer”.

Din ce am putut să înțeleg, ritmul vieții familiale este următorul: trezirea pe la amiază cu preparate rapide, ceai plus preparate consistente după ora 16.00, apoi conversație cu amicii, muzică instrumentală, desigur clasică, până târziu în noapte, cu întreruperi pentru repaus confortabil.

Temperatura și peisajul transformat de un strat gros de zăpadă nu mă incita să alerg să culeg impresii exterioare, mă mulțumeam să privesc cei câțiva trecători care treceau aproape de ferestrele mele duble.

Chișinău este, practic, punctul extrem al periplului nostru, care a fost unul destul de lung. Va urma fără îndoială repatrierea, finalul cu suveniruri și impresii culese.”

Locotenentul Santini-Allaman se întoarce în Franța pe 10 martie 1919. Reușind la concursul de la Saint-Cyr, în același an, el a absolvit cu promoția 1920. Ofițer în Regimentul 506 de mașini de luptă, apoi la Școala de Mașini din Versailles, el figurează în Statul Major al celei de-a 6-a Armate, în 1939... șef de batalion, el comandă în continuare un centru de eliberare a prizonierilor de război, la Dijon, până la 12 februarie 1945.

S-a retras pe 9 iunie 1946 și a trecut în rezervă cu gradul de locotenent-colonel. A participat cu regularitate la activitățile asociației Păroșii Orientului, până la 97 de ani, vârstă la care a decedat. El a lansat, la promovarea de la Saint-Cyr, în 1988, o definiție a acestor Păroși ai Orientului, nume cu care românii, în special, s-au întâlnit, pe durata Marelui Război.

va urma

PLOIEȘTIUL LA ÎNCEPUTUL RĂZBOIULUI ÎNTREGIRII (II)

de Constantin Dobrescu

Cu ani în urmă, dr. Constantin Dobrescu a ajuns în posesia unui manuscris de câteva sute de pagini pe care autorul, Theodor Pâslaru, l-a intitulat *Povestiri și istorisiri din trecut*. Manuscrisul relatează, dacă putem compara istoria celor mici cu a celor mari, ceea ce Nicolae Iorga a numit *O viață de om, așa cum a fost*. Theodor Pâslaru s-a născut la 16 aprilie 1888, în familia unui funcționar ceferist din Tecuci. Fiind nepotul unui preot a studiat doi ani la Seminarul din Huși. Theodor Pâslaru a absolvit în anul 1904 Școala de meserii din Bârlad, calificându-se ca lăcătuș construcții. Având calificarea de lăcătuș, apoi cazangiu, a lucrat la fabrica de zahăr Mărășești și în metalurgie la Galați și Ploiești. A trăit și muncit întreaga viață la Ploiești. *Povestirile și istorisirile* sale cuprind interesante și inedite informații privind începuturile industriei și ale mișcării socialiste în Ploiești, evenimentele ce au precedat războiul întregirii, detalii privind desfășurarea războiului trăite direct de memorialist în Transilvania, la Mărăști și Oituz.

Memoriile lui T. Pâslaru sunt în curs de publicare la editura Junimea din Iași. Prezentăm, în avanpremieră, cititorilor noștri un fragment în care autorul relatează fapte privind o misiune în spatele frontului inamic, la Ploiești. Cititorii au prilejul să cunoască, în relatarea unui martor ocular, momentul ocupării Ploieștiului de trupele germane, reacția forțelor armate române și a populației.

Am trecut prin stația Băicoi rapid, am ajuns în stație la Ploiești. Maiorul dorea să minăm podul de beton al șoselei. Am început a zâmbi și i-am spus: - Nici acesta nu-i (un obiectiv n.n.) strategic. Facem o pagubă mare țării! Ei pot să treacă peste linii, cum a fost mai înainte.

Stăm în așteptare, mașina în presiune. - Domnule maior, eu am acum altă misiune. Dau capela jos și-mi pun șapca. Scot vestonul, rămân în haină civilă, dezbrac mantaua, rămân în manta de cauciuc de ploaie. - Și acum, unde te duci? - Mă duc pe acasă. Mai îmi iau una sau două flanele pe dedesubt și încă o pereche de pantaloni de flanelă și vin imediat, cu toate că eu voi rămâne aici. Așa am ordin. Dar vin să ne vedem, dacă așa doriți. Lăsați un camarad, care vreți, să meargă cu mine. Stau aproape de gară.

Merge unul. Descui odăile, intru înăuntru, mă schimb. Mantaua și vestonul le urc în pod și le bag la iuțelă între plafon și dușumeaua podului. În curte la mine, nimeni, nici proprietăreasa, nici unul dintre chiriașii ceilalți. Încui și merg la gară însoțit de celălalt. În drum, pe strada C.A. Rosetti, fostă Grădinari, chesoane de-ale noastre, cu caii băgați unul în altul, și nici cu piciorul, cum eram noi, nu puteam trece. Pe Boulevard, alții, la fel. Ticăloșii de ostași au lăsat totul în voia soartei și au fugit. Îi spun maiorului toate acestea. Unii dintre ostașii aceia au văzut locomotiva în gară și cereau să-i ia și pe ei.

E ora 2. Eu îmi așez o sârmă sus, mă urc pe vagon, scot o baterie din buzunar, fac contact cu cutia ca o tabacheră mare și încep a puncta (Morse, n.n.). Ei se uitau mirați la mine. Comunic că sunt în stația Ploiești și acum plec în oraș. Domnul maior cu trenul e cu mine. Cartea de punctuație Morse i-am dat-o maiorului în mână. După ea băteam. S-a mirat și el, ca și ceilalți. Mă urc sus, pe vagon, îmi strâng sârma și îi zic: - Să trăiți, domnule maior și iubiți camarazi.

Trenul s-a pus în mișcare și a plecat. Eu am mers pe Boulevard. Cât era de larg și tot erau înghesuie atâtea căruțe de la coloane, chesoane, care de baterii, furgoane încărcate, căruțe cu refugiați și diferite. Văd că apar vreo opt ulani nemți călări. Se uitau și în dreapta și în stânga. În centru se predase, au ieșit cu steag alb, cu pâine și sare ticăloșii.

După ocuparea Ploieștilor-24, 25 noiembrie 1916

Ajung acasă pe 23 noiembrie. Eram curios să știu, ce ticăloși de oameni au ieșit în întâmpinarea nemților? Aflu: fostul director la (rafinăria, atelierele n.n.) Concordia, Nazarie, Costică Ionescu, zis Savantu', (patronul unui atelier, n.n.) legător de cărți, un trădător și un mișel, o iudă fost de formă în P.S. Democrat, acum un meschin și Agent al Siguranței Statului, fost în timpul ocupației Primar al orașului și încă vreo câțiva ticăloși și vreo câteva doamne, numai românce nu au fost.

Retras în casă, îmi fac mica instalație și punctez (comunic în Morse, n.n.) cele văzute. O ruină și jale peste tot, o bejanie și groază în toate direcțiile.

Eram singur în curte, în dimineața zilei de 24 noiembrie. Văd că vine un convoi de nemți. Intră în curte. Unul o rupea puțin românește. - Cine șade aici? Îi răspund: - Proprietăreasa și chiriașii. - Unde sunt? - De frică, au fugit! Și dă 4 într-o cameră, în altă parte, 4 și alți 4. În total 12, în curtea noastră.

Eu încui și plec la Regimentul 19 Artilerie, unde aveam misiunea de a scoate niște acte foarte importante pentru Marele Stat Major, ascunse din grabă sub dușumeaua de la casieria Regimentului, în partea dreaptă, sub dulapul cel mare, fost cu arhive. Gaura avea dimensiunile 50 pe 50 cm. Scândurile fuseseră strânse cu holșuruburi la colțuri și mascate.

Era greu de intrat în curtea Regimentului. Erau vreo câteva mii de ostași români din toate armele, făcuți prizonieri de nemți și tremurau de frig afară. Nemți, peste tot. Caut pe plutonierul-major. Îl găsesc la prăvălia de vizavi, deși era închis în față. Era într-o odaie cu doi civili, se cinstea. Era îmbrăcat militar, dar descins. Îi spun negustorului: - Dumneata ești român. Te rog, cheamă-l pe plutonierul-major la mine. Când voi vorbi cu el, dumneata să pleci!

va urma

În 13 noiembrie 1916, Averescu a primit un ordin indirect al regelui, semnat și transmis „din Înalt Ordin” de subșeful Marelui Stat Major, generalul D. Iliescu. Ordinul informa că, din Oltenia, patru divizii inamice înaintază de la Stoenesti spre Roșiorii de Vede și că forțe inamice au trecut Dunărea pe la Șiștov-Zimnicea. „Față de această nouă situațiune” s-a hotărât formarea unui grup de forțe sub comanda generalului Prezan compus din Armata I, Grupul Apărării Dunării, Divizia 2/5, Divizia 9/19 și Divizia 21. „Misiunea acestui grup de forțe este să oprească înaintarea inamicului de la Vest și Sud-Vest”. Se preciza, cum va acționa fiecare dintre unitățile/forțele indicate mai sus. Armata a II-a trebuia să-și mențină frontul și se spunea cum să se retragă grupul Nămăiești³⁷.

Sperând într-o victorie, guvernul nu a luat decizia evacuării autorităților la Iași, ci doar în spatele Marelui Cartier General. Regele, însoțit de principele moștenitor Carol, a părăsit Bucureștiul la 12/25 noiembrie 1916 și s-a deplasat la Buzău – în vila Marghiloman.

Insuccesul bătăliei pentru București (16-20 noiembrie/29 noiembrie-3 decembrie 1916), (provocat de faptul că: rușii nu ne-au susținut; gen Al Socec a părăsit postul de comandă și trupele sale nu și-au îndeplinit misiunea; planul de acțiune a căzut în mâna inamicului), a determinat retragerea forțelor române pe poziții succesive spre sudul Moldovei.

Regele a părăsit Buzăul plecând spre Iași, care a devenit temporar capitala țării. El și-a stabilit reședința la Zorleni, pe domeniul regal de aici, apropiat de Marele Cartier General mutat de la Periș la Bârlad.

REGELE FERDINAND ÎN RĂZBOIUL ÎNTREGIRII NAȚIONALE (1916-1918) – (VI)

de Traian D. Lazăr

Guvernul a părăsit Bucureștiul la 20 noiembrie/3 decembrie 1916, iar trupele germane au intrat în oraș la 23 noiembrie/6 decembrie 1916. Germanii au luat măsuri represive, unele vizând pe rege și dinastia. „Pe hârtiile oficiale, titlul ministerial și mențiunea Regatul României sunt șterse. Ei (germanii, n.n.) zic că oficial Regatul României nu mai există. Au oprit să fie pomenit în biserici regele și chiar să se pronunțe numele lui”³⁸.

Unii dintre oamenii politici români rămași în teritoriul ocupat au urmat acest curent. La 8/21 decembrie 1916, Al. Marghiloman nota: „Maiorescu vine la mine. El se miră de ușurința cu care oamenii noștri politici văd răsturnarea dinastiei. Până și Theodor Rosetti a fost câștigat acestui curent”³⁹. Alimentat de mersul războiului și întreținut de politica oficialităților germane, acest curent se va manifesta ulterior cu mai multă putere și în variante multiple, având totuși scuza de a urmări menținerea individualității statului român.

Între democrație și autoritarism (noiembrie 1916 - februarie 1917).

Deplasarea autorităților și a unei părți a populației în Moldova au pus la grea încercare adaptabilitatea refugiaților, provocând dezorientare și neîncredere. Insatisfacțiile produse refugiaților de schimbarea habitudinilor/obișnuințelor traiului cotidian, a reședințelor personale și instituționale, înlocuirea comodităților și stabilității cu nesiguranța și provizoratul, degradingolada mediului social și chiar a autorităților, insuccesele militare etc., au alimentat dorința/intenția înlăturării vinovaților de la conducere, prim-ministrul I.I.C. Brătianu și generalul Dumitru Iliescu, șeful interimar al Marelui Stat Major. „Incapacitatea” lor compromitea regimul democratic și alimenta ideea necesității introducerii unui regim de mână forte. Ulterior,

ideea a căpătat amploare tinzând către instituirea unui regim autoritar, monarhic sau militar. Ideea a găsit teren favorabil și a germinat mai ales în rândul elitei sociale și politice antiliberale, care a atras-o de partea ei pe regina Maria.

Încercând să explice poziția reginei, I.G. Duca scrie: „Regina era la Iași într-o stare de spirit cât se poate de rea. Plecarea de la București fusese pentru ea deosebit de sfâșietoare. Nu numai că lăsa în urma ei țara, Capitala, castelele ei pradă dușmanului, dar și mormântul proaspăt al copilului ei iubit (prințul Mircea, n.n.) (I se părea că lasă în mâinile inamicului o parte însăși din trupul ei). Nu cunoscuse adversitatea și acum adversitatea îi venea din toate părțile și sub toate formele. Era uluită. Pe de altă parte, amănuntele plecării și ale călătoriei fuseseră atât de dureroase. O ultimă trecere prin Cotrocenii pustii, o ultimă înghenunchiare pe mormântul ce trebuia părăsit, o ședere de 2-3 zile printr-o gară din Vaslui pentru că autoritățile nu se puteau învoi cu reprezentanții Palatului asupra reședinței care i-ar conveni mai bine la Iași – toate acestea îi dăduseră impresia de nenorocire și de pribegie de o intensitate nebănuită. Era zdrobită. Intriganții în jurul curților regale ca și corbii în jurul hoiturilor, și-au zis de îndată că aci e ceva de făcut. Și s-au pus pe lucru”⁴⁰. Inițial, în rândul „intriganților”, se numărau: Jean Chrissoveloni și Simki Lahovari, care aveau motive personale de ranchiună și neîncredere în șeful guvernului I.I.C. Brătianu.

va urma

Note:

³⁷ Mareșal Alexandru Averescu, op cit, p. 383-384

³⁸ Al. Marghiloman, Note politice, vol. II, 1916-1917, pp. 350-351

³⁹ Ibidem, vol. II, p.355

⁴⁰ I.G. Duca, Memorii, III,1, pp.106-107.

Centenarul Marii Uniri

MONUMENTUL DIN BUȘTENI – SIMBOL AL EROISMULUI OSTAȘULUI ROMÂN DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL (IV)

de Constantin Dobrescu

5. "București, 22 sept. 1927

Oferta sculptorului Dimitriu Bîrlad din București, adresată Primăriei Comunei Bușteni, referitor la executarea statuii monumentului eroilor din comuna Bușteni pentru suma de 300.000 lei. Statuia turnată în bronz reprezintă pe caporalul Mușat aruncând ultima grenadă.

Văzut de noi astăzi
25 septembrie 1927
Președinte de onoare
Active I. Bănescu
Membrii *indescifrabil*

Oferta

Mă oblig a executa alăturata machetă în bronz în mărimea de cca 3m cu 300.000 lei, iar soclul ce se vede se poate aranja împreună cu dl. Inginer din Bușteni așa fel să fie în legătură cu locul din fața gării.

În suma de mai sus intră numai statuia propriu-zisă, turnată în bronz și predată la București în luna martie 1928.

Această statuie reprezintă simbolul vitejiei soldatului român, fiind dat un ordin de zi de MS Regele Ferdinand I, când a cerut acest soldat să se ducă înapoi pe front numai cu mâna dreaptă cu care arunca grenade.

Eu, fiind impresionat de acest gest, am făcut această statuie în curtea regimentului Cantemir nr. 12, de unde am plecat la luptă și nu se mai găsește pe nicio piață publică.

Dv. aveți mulțumirea să ridicați acest simbol de vitejie a neamului înaintea tuturor.

Pentru aceasta pot să-l fac cu suma de 300.000 lei, fiindcă, dacă l-aș face acum, nu s-ar putea executa decât în cel puțin un an și prețul ar fi aproape dublu.

Pentru locul unde doriți a-l ridica se va prezenta foarte bine având gestul tocmai în direcția unde s-au dat luptele.

Modul de plată va fi următorul:

1) La facerea contractului.....	Lei 100.000
2) La începerea pieselor la turnarea în bronz	100.000
3) La turnarea a jumătate din piesele statuii.....	50.000
4) La terminarea statuii complete și predată restul de.....	50.000
Total.....	Lei 300.000

București, 22 sept. 1927
Artist sculptor și profesor
Dimitriu Bîrlad
Parcul Cornescu str. D. 16 București

Adaos la oferta alăturată pe această foaie.

Mă oblig a executa și soclul, numai partea de mijloc pe care vine fixată statuia de bronz, care are 1,60 m față și 1m profil; iar soclul va avea în față 1,50 m și profil 2,50 m, rămânând ca restul de pe lături și spate cu grădina să fie făcut de Onor Primăria împreună cu fundația.

Costul acestei lucrări de pietrărie sau beton armat va fi de cca 120.000 (una sută două zeci mii) lei.

Prețul asupra soclului se va fixa mai exact când se va cunoaște ce anume trebuie să facă sculptorul și care sunt lucrările ce le face (în chestiunea amenajării locului) cei care se ocupă de aceste lucrări.

Dacă le-ați face Dvoastră întreaga parte a soclului, împreună cu amenajarea, cred că ar costa mai puțin, rămânând ca subsemnatul să aduc statuia turnată în bronz și așezată pe soclul ce-l veți construi după planul de față prezentat în machetă.

Bușteni, 24 sept 1927
Dimitriu-Bîrlad
Parcul Cornescu Str. D. 16, București"
(Arhivele Naționale Prahova,
Fond Primăria orașului Bușteni,
dosar 13/ 1919, f.82-83)

va urma

Doamna (Nella) Teodoridis primește o telegramă de la soțul ei, că e bine sănătos și peste zece zile pleacă din portul Jafa cu încărcătura și vine în țară. Atunci și eu îi spun verișoarei că-mi aduc soția de la Ploiești pentru o lună, să stea și ea la mine. Îi scriu Gettei să vină. Nu-i scrisesem de două luni, dar în ultima scrisoare ce i-am scris, am rugat-o frumos ca, dacă îi cere cineva mâna și dorește a o lua în căsătorie să nu refuze. Însă, să-i placă, să nu ceară a avea tânărul avere, aveți avere destulă. Vino și te recrează și tu, mai sunt câteva zile din august. Ea a venit, sărmana fată, dându-se drept soția mea. Eleganță, bine dispusă, se prezintă la adresa ce i-am indicat. A fost foarte bine primită de verișoară și soțul ei, însă doamnei X (Teodoridis) i-a părut cam fistichie, când a văzut-o așa tânără și frumoasă. A fost tocmai bine, că a sosit și căpitanul

CONSTANȚA ÎN 1914 (III)

de Constantin Dobrescu

cu vasul său, Săgeata. Se spulbera orice bănuială. În câteva zile, ele s-au împrietenit. Erau nedespărțite acum Nella, Getta și Marcela, verișoară-mea.

Într-o zi, ies la plimbare pe marginea mării, explicându-i Gettei năbădăile mării și mugetul ei, zgomotul năbușit al valurilor, apoi geamătul făcut de geamanduri, când marea este agitată. Pentru ea, care vedea marea pentru prima dată, toate erau o curiozitate. Seara, când vin de la serviciu, tot curiozitățile mării o interesează. Mergem pe marginea mării la Rezervire (zona rezervată, n.n.), în direcția viilor. Acolo, lumea făcea baie. Facem și noi? –

Eu nu fac, îmi spune. Îmi este tare frică.
– Copiii fac baie și tu, nu? Rușine! Mă dezbrac și tuști în mare. Ea mă privește. Mă duc mai departe în larg, apoi revin.
– Haide, acum și tu! Ea tremura, dar neavând încotro se dezbracă de rochie, o pune pe cearșaf și vine speriată la apă, în costum de baie. O iau de mână și o botez cu prima stropeală. Treptat s-a obișnuit cu apa și cu micile valuri ce vin spre mal, scăldându-se bine. Ieșim din apă și plecăm mergând pe strada Carol. Îi arăt mai întâi Cazinoul, apoi statuia lui Ovidiu, frumoasele magazine și berării, până ce ajungem pe strada Mangaliei și ne ducem la masă, la Barba Iani. Când a văzut un restaurant atât de mare, cu bar și orchestră și fete tinere a rămas surprinsă. Am luat masa și apoi diferite delicii, un cocos, alune prăjite americane și cinstitele halbe cu bere!

va urma

EVOLUȚIA VIEȚII STATALE ÎN SPAȚIUL
CARPATO-DANUBIANO-PONTIC (XI)

Centenarul Marii Uniri

DE LA MIRCEA CEL BĂTRÂN LA MIHAI VITEAZUL (II)

de Ion Ștefan Baicu

În istoria națională, *Mihai Viteazul* a rămas ca un autentic simbol al luptei contra expansiunii străine, îndeosebi a celei otomane, dar și ca înfăptuitorul primei **uniri** a Țărilor Române; el a încercat și momentan a izbutit să devină salvatorul *vieții statale românești*, constituind cu îndrăzneală un *singur stat* în granițele fostei **DACII** a lui *Decebal*. În timp, *nici un român nu a putut gândi unirea fără uriașa lui personalitate, fără paloșul sau securea lui ridicată spre cerul dreptății, fără chipul lui de o curată și desăvârșită poezie tragică* – va nota savantul **Nicolae Iorga**. Încă de la urcarea sa pe tron, în anul 1593, domnitorul **MIHAI** a fost decis să restaureze vechile drepturi ale Țării Românești și să lovească curajos și cu bune rezultate în atotputernicul imperiu sultanal din sudul Dunării. În epocă se forma deja o **LIGĂ SFÂNTĂ**, deci **CREȘTINĂ**; în noiembrie 1593, într-o scrisoare specială, papa **CLEMENT VIII** îi transmitea mesaje ferme și măgulitoare lui **MIHAI**, subliniind: *Am auzit despre tine că ai un suflet mare, iar despre poporul tău că se trage din latini și din italici, ceea ce este foarte de crezut, voi râvnind și dorind a dobândi gloria strămoșilor voștri. Prin urmare, trebuie să vă puneți în mișcare acolo, căci sunteți creștini și să căutați a vă angaja în salvarea stindardului CRUCII* – cf. *op. cit.* sub coord. acad. **Ioan Aurel Pop**. Vezi și **DOCUMENTE**, vol. III, de **Eudoxiu Hurmuzaki**, Buc., 1991 și *Mihai Viteazul*, în 1936, de **Petre P. Panaitescu**.

În istoriografie au fost deja înfățișate cele mai de seamă **MOMENTE** ale războiului antiotoman sub bagheta energică a lui **MIHAI VITEAZUL**. Să le menționăm în mod cronologic: *răscoala* din luna noiembrie 1594, când au fost lichidate gărzile turcești și lietele creditorilor levantini și *campania militară* din primăvara anului 1595, soldată cu victoriile succesive contra otomanilor și a

tătarilor în puncte de la lungul și din sudul Dunării. Va urma, în august 1595, marea bătălie de la **CĂLUGĂRENI** pe Valea Neajlovului, iar în octombrie 1595 se va declanșa puternica și istorica *contraofensivă* a coaliției munteano-ardeleano-moldoveană, încheiată prin vestita replică dată invadatorilor la Giurgiu; să menționăm și contribuția adusă de către grupul de artileriști italieni din *Toscana*. În context, cronicarul turc **Mustafa Naima** va aprecia că lupta de aici a constituit *cea mai groaznică înfrângere din istoria otomană, care s-a datorat exclusiv necredinciosului și afurisitului de MIHAI*; de asemenea: *Cu siguranță că e un fapt de cea mai mare considerație și de glorie eternă că ceea ce nu au putut realiza atât de mulți împărați, regi și prinți a izbutit un MIHAI, cel mai neînsemnat și mai sărac dintre duci anume să învingă oștile marelui SULTAN* – nota agentul diplomatic englez la Constantinopol: cf. vol. *Mihai Viteazul în conștiința europeană – documente externe*, Buc., 1982.

În contextul evenimentelor, ce se precipitau în epocă, *Mihai Viteazul* va opta categoric pentru realizarea *Planului Dacic*, devenind *Restituitor Daciae* sau *domn al țărilor dacice*, care se vor transforma ulterior în statele românești. Explicația deciziei marelui domnitor se regăsea atunci în manifestarea *conștiinței unității* tuturor românilor; în opinia corectă a unor *cercetători*, dacă o asemenea conștiință nu ar fi existat în acea perioadă, dacă energicul voievod nu ar fi fost convins că, prin planul întocmit, de fapt unea același popor român sub sceptrul său, dacă ar fi urmărit să se arate ca un cuceritor – cum cred unii istorici străini – atunci el putea trece la înfăptuirea așa-zisului *program bizantin*, adică la reînvierea Imperiului Bizantin, al cărui tron i-l ofereau popoarele din **BALCANI**. Gânduri de acest fel le va mărturisi el însuși când va scrie ritos: *Si ho-*

tarul Ardealului, pohta ce-am poftit: Moldova, Țara Românească – prin urmarea **UNIREA** lor într-un singur **STAT**, puternic și independent între 1599 și 1601; se știe titulatura lui: *Io, Mihai Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Ungro-Vlahiei și voievod al Ardealului și domn al Țării Moldovei*, deci al Țării Românești, Transilvaniei și Moldovei – cf. unui **HRISOV** din 27 iulie 1600 dat mănăstirii **BISTRITA**. Vezi și *Documenta Romania Historica. Țara Românească*, vol. XI, 1595-1600. *Domnia lui Mihai Viteazul*, Buc., 1975 și *Simbolul Daciei și sigiliile lui Mihai Viteazul*, în nr. 2 pe 1975 al *Revistei Arhivelor* de **Maria Dogaru**.

Pe răbojul istoriei au rămas înscrise și bătăliile de la *Mirăslău* și *Gorăslău*, inclusiv confruntarea de la *Bucov de Prahova*. Numai că, tocmai în acele momente, când gloria lui **MIHAI** strălucea din nou, în data de 9 august 1601, a avut loc mișeleasca lui *asasinare* de către un grup de mercenari germani și valoni, aflați în slujba generalului imperial *George Basta*, gelos pe faima românului și dornic să devină el stăpânul Transilvaniei; în epocă și până în prezent, marele domnitor și unificator a rămas *pururea eroul național al tuturor românilor, simbolul de unire al fraților, despărțiți de vitrega soartă și de vecinii cotoropitori* – va nota academicianul prahovean **Grigore TOCILESCU**. Vezi și elogiul din *Unirea Românească* de savantul **Nicolae IORGA** și aprecierea din *op. cit.* a istoricului **Ioan Aurel Pop**, care scrie: *În secolele XVIII-XX, personalitatea lui Mihai Viteazul a căpătat dimensiunile unui simbol național românesc, iar înfăptuirile sale au fost luate drept exemple pentru realizarea statului național român, unitar și independent*. Se poate consulta și culegerea din 1998 cu titlul *Istoria României* – coord. **Șerban Papacostea** și **Keith Hitchins**.

DESTINE COMUNE ÎN RĂZBOIUL DE ÎNTREGIRE (II)

de Traian D. Lazăr

În spatele liniei întâia principală de rezistență s-a construit linia de reculegere „compusă din șanțuri simple de trăgători, fără adăposturi și fără șanțuri de comunicație, nici între ele, nici înapoi. Rolul acestei linii era ca trupa respinsă din linia principală de rezistență să se retragă în această linie, să se refacă acolo și, împreună cu rezervele locale să reziste pe această linie până la sosirea rezervei de sector sau a rezervei generale, cu care să pornească la recucerirea lucrărilor pierdute”. Convins că bulgarii vor ataca dinspre vest, comandamentul român a construit în acea zonă, în fața liniei principale de rezistență, o linie înaintată la Siahlar – Staro Selo.

Linia a doua de rezistență „era construită din șanțuri simple de trăgători, adăposturi de mitraliere și pe alocurea chiar amplasamente pentru turele și baterii”.

Regimentul 79, din care făcea parte C. Zagoriț apără centrele 4-9.

Sergentul Topârceanu după ce a ajuns în orașul Buzău, unde se afla garnizoana Regimentului 3 Artilerie grea, a fost trimis la Turtucaia împreună cu un grup de treizeci de tunari pentru a supraveghea lucrările de construcție a amplasamentelor unor tunuri din sistemul de apărare a Turtucaiei. S-a aflat acolo aproximativ la 17 august 1916. La amplasamentele tunurilor „lucrau până noaptea târziu oameni de corvoadă civili, aduși din țară, de peste Dunăre. În ziua din urmă, odată cu apropierea primejdiei, numărul lor fusese sporit cu vreo două sute de turci de prin împrejurimi, care sub paza soldaților noștri, cărau betonul frământat de o mașină gălăgioasă și îl turnau în două imense gropi cilindrice, unde trebuia să fie așezate tunurile. După câte auzisem, lucrarea începuse încă din martie, dar se târăgăna până acum, în zilele mobilizării”. Se pare că Topârceanu se referă la lucrările de amenajare a unui subcentru situat între centrele 14 și 15.

Căpitanul Grigorescu a ajuns la Turtucaia ca urmare a dispoziției

Marelui Stat Major. Întrucât Divizia 15 a fost inclusă în rezerva generală a armatei, s-a deplasat către zona de amplasare în jurul Bucureștiului. Traseul urmat de bateria cpt. Grigorescu pe calea ferată a fost: Dorobanțu, Fetești, Ciulnița, Sărulești, Mogoșoaia. De la Marele Stat Major, situat la Movila, lângă Periș, s-a primit ordinul de a trimite 2 baterii de artilerie, a 3-a și a 4-a, la Turtucaia. Deplasarea s-a făcut cu trenul de la Chitila până la Oltenia, iar peste Dunăre au trecut cu ciamurile. În Turtucaia, bateriile au ajuns în seara zilei de 22 august 1916. Au staționat în cazarma Șeremet, apoi au fost trimise pe poziții.

Lupta.

Garnizoana cetății (capului de pod) Turtucaia era constituită, înainte de intrarea României în război, din Regimentul 36 Vasile Lupu (trupe active), Regimentul 76 (rezerviști din județul Ilfov) și Regimentul 79 (rezerviști din județul Ialomița). În ajutorul lor, pe parcursul bătăliei, Marele Cartier General va trimite și alte trupe.

Apărarea era organizată pe trei sectoare: sectorul I (centrele 1-5) în sarcina Regimentului 36, sectorul II (centrele 6-9) repartizată Regimentului 79 și sectorul III (centrele 10-15) revenind Regimentului 76.

În noaptea de 18/19 august (31 august/1 septembrie, stil nou) 1916, bulgarii au atacat pichetele de graniță românești, care s-au retras, recuperându-și pozițiile a doua zi.

La 19 august/1 septembrie 1916 Bulgaria a declarat război României. Trupele bulgare au cucerit pichetele de graniță românești. *George Topârceanu scrie că se lucra ziua și noaptea pentru construirea întăriturilor destinate artileriei în zona Kosui bulgar, când a intervenit acest eveniment: „...Abia intrasem în maghernița mică de scânduri, rămasă acolo de înaintea mobilizării, când o bubuitură scurtă, înfundată, acoperită numaidecât de vuietul vântului ne făcu să tresărim și să*

ne uităm unul la altul. Era primul foc de tun care răsuna pe câmpiile Turtucăii. El ne vestea că războiul adevărat începe... În sectorul nostru, însă, e liniște și noapte pustie-nici n-ai bănuî măcar că de aici, de lângă mal(ul Dunării), și până la Antimovo, sute de oameni stau într-o încordată așteptare. ...Toți se frământă înfiorați de același gând: tunurile nu sunt încă așezate, iar puștile lor sunt sistem vechi...”

Sâmbătă 20 august/2 septembrie 1916, bulgarii întreprind un atac concentric asupra primei linii de apărare a cetății Turtucaia. Românii s-au retras pe a doua linie de apărare a cetății, linia centrelor. Legătura Turtucaiei cu Silistra a fost tăiată. Atacurile inamice vizaseră cu precădere centrul 3 din sectorul I, centrele 6-8 din sectorul II și centrul 11 din sectorul III. În cursul nopții, fără ca inamicul să atace, trupele române, cuprinse de panică, au tras continuu risipind munițiile.

Duminică 21 august/3 septembrie 1916, inamicul atacă doar linia înaintată dinaintea centrelor sectorului I (Staro Selo). S-a vorbit despre faptul că inamicul a dat 10-11 atacuri asupra pozițiilor române în această zi, ceea ce a determinat retragerea Regimentului 36.

Aflat într-o zonă mai puțin expusă a Turtucaiei, Topârceanu aude zgomotul luptei de la distanță. „Întrebăm la telefon: ni se răspunde că dușmanul a atacat înspre Daidâr. Ard două sate”.

A doua zi, 22 august/4 septembrie 1916, trupele române au reocupat pozițiile pierdute, dar seara, comandantul cetății, generalul C. Teodorescu, a ordonat retragerea lor. După-amiaza, generalul C. Teodorescu a cerut ajutoare Marelui Cartier General, declarând că altfel nu-și poate lua nici o răspundere. Trupe din rezerva generală strategică, Diviziile 10 și 15 Infanterie, sunt trimise imediat spre Turtucaia.

va urma

GALERIA MARILOR EPIGRAMIȘTI

de Constantin Tudorache

Istorie Literară

Portret de
Marius Bunescu

Ion Ionescu Quintus (I)

(15 iulie 1875 – 12 septembrie 1933)

1875-16 iulie/29 iulie, se naște la Ploiești Ion G. Ionescu. Pseudonimul *Quintus* și-l ia în 1896, semnând astfel primul său volum de epigrame.

– Tatăl său, Ghiță Ioan(Ionescu), născut în comuna Meteleu, județul Buzău, în 1833, a fost negustor și bancher, de mai multe ori consilier și primar al orașului Ploiești, deputat de Prahova al Colegiului III în Constituantă și în celelalte legislaturi, până în 1895.

– Mama sa, Ana, născută Ioan, era nepoata lui Ivan Hagi Prodan și provenea dintr-o veche familie ploieșteană.

– După absolvirea claselor primare(1886-1893), Ion Ionescu-Quintus, urmează cursurile Liceului „Sf-ții Petru și Pavel” din orașul natal.

– Între anii 1893-1897 urmează cursurile Facultății de drept din București, unde îi cunoaște pe Cincinat Pavelescu, Radu D. Rosetti și I. Gr. Periețeanu.

– În anul 1895, debutează în publicistică, traducând, în colaborare cu prietenul său, George Ranetti, drama în trei acte „Tată” de August Strindberg.

– În 1896 apare primul său volum de *Epigrame* cu o prefață de d-rul Urechii și ilustrații de Nicolae Vermont, în București, la Editura librăriei Carol Müller.

– În 1899 se înscrie în disidența liberală de la Prahova, condusă de Alexandru G. Radovici, care avea în program *votul universal și reforma rurală*. Înlăcărat susținător al acestor deziderate populare, Ion Ionescu-Quintus a început propagarea lor în cartierele mărginașe ale Ploieștiului și apoi în localitățile rurale din Prahova.

– 1900-1901 este numit ajutor de judecător la Brăila, unde profesează magistratura alături de Cincinat Pavelescu, iar la sfârșitul perioadei demisionează și revine la Ploiești.

– 1902-1903, pleacă la Berlin, unde rămâne doi ani pentru a-și pregăti teza de doctorat în drept cu tema: „Influența stării mintale a indivizilor asupra responsabilității

lor penale”. De aici începe să trimită primele sale colaborări la revista „Belgia Orientului”(monologuri și foiletonul „Cinematograf conjugal”).

– În anul 1904 se întoarce în țară, stabilindu-se în casa părintească din Ploiești și se înscrie la Baroul avocaților de Prahova, în care va profesa avocatura – cu întreruperi din cauza activității sale politice – până la sfârșitul vieții.

– Tot în anul 1904 îi apare volumul de versuri umoristice și epigrame „Cazuri și necazuri” la Editura tipografiei „Lumina” din Ploiești.

– În 1905, la 24 aprilie, își începe colaborarea la ziarul „Lumina” din Ploiești prin publicarea articolului „Adevărul istoric”, colaborare ce va dura peste două decenii.

– 1905-1906 apare volumul de nuvelete „Clipe vesele”, în Editura librăriei școalelor Frații Șaraga din Iași.

– În anul 1906 este ales în comitetul de redacție al ziarului „Lumina” din Ploiești alături de Constantin Rigu, Ion Bureția, Petre Cinta, Victor Zagoriș și D. Karnabatt.

– La 20 iulie 1906, în continuarea campaniei începută cu ani înainte, publică în ziarul „Lumina” articolul „Votul universal”, care a stârnit un interes general și multe proteste din partea conservatorilor și chiar a unor liberali.

– În 31 august 1906 rostește o cuvântare în piața Primăriei din Ploiești, în fața unor delegați ai românilor din provinciile alipite, aflați în vizită în acest oraș.

– 1906, 5 decembrie – prezintă la Ploiești lucrarea lui Andrei Rădulescu, pe atunci avocat, intitulată „Din viața și activitatea lui Andronache Donici”. (Andrei Rădulescu s-a născut în comuna prahoveană, Chiojdeanca, a fost academician și președinte al Academiei Române. Tot din aceeași localitate prahoveană, Chiojdeanca, este și academicianul Eugen Simion și el fost Președinte al Academiei).

– 1907, 15 iulie, Ion Ionescu-Quintus publică articolul „Ce țară fe-

ricită!”, în revista „Valea Troțușului” din Tg. Ocna, în care ironizează așa zisul regim democratic din țară.

– 1907, 14 decembrie, rostește cunoscuta sa conferință „Cei de sus și cei de jos” în sala teatrului „Cooperativa” din Ploiești, un aspru rechizitoriu la adresa claselor de sus și o pledoarie convingătoare pentru votul universal: „Să dăm acest drept acelor care sunt legați de acest pământ de veacuri, fiindcă aici își au ei străbunii și credințele și fiindcă iubesc acest pământ și își dau viața pentru dânsul”.

– În 1908, la 31 ianuarie se constituie „Tinerimea liberală” în județul Prahova, cu sediul la Hotel Victoria, sub președinția lui Ion Ionescu-Quintus.

– La 22 februarie 1908 ține conferința „Domnia lui Cuza Vodă”, pentru strângerea fondurilor necesare ridicării unei statui a domnitorului în orașul Ploiești. După apariția mai multor articole în „Viitorul”, organul Partidului Național Liberal, ziarul „Conservatorul” atrage atenția guvernului spre a pune capăt propagandei „excesiv de periculoasă” pe care Ionescu-Quintus o face în favoarea „votului universal”.

– În 1909 este decorat cu ordinul „Bene Merenti” pentru scrierile sale liberale. În același an este ales deputat de Prahova al Colegiului II. În această calitate adresează o scrisoare deschisă fostului ministru, C.I. Stoicescu, în care spune că nu roșește de sărăcia lui, ci de felul cum au câștigat alții bogăția.

– 1910, la 21 ianuarie se căsătorește la București cu actrița Marioara Voiculescu, cu care va avea un fiu, Paul. Familia îi retrace orice sprijin material fiind împotriva acestei căsătorii. Se mută la București. Tot în acest an apare romanul dialogat „Căsnicii”, la Editura Albert Baer din București, pe care-l dedică soției sale. Răspunde anchetei organizată de revista „Viața socială”, pronunțându-se în favoarea modificării sistemului electoral, împreună cu elemente ale stângii partidului liberal George Danielopol și dr. N. Lupu. Colaborează la „Noua revistă română”, din București, cu articolul „Cinstea liberalilor”, care a făcut senzație în lumea politică a vremii prin criticile directe adresate primului ministru Ion Brătianu.

- În 1911, la 2 aprilie se desparte de Marioara Voiculescu și revine la Ploiești. Colaborează la revista „Flacăra”, scriind evocări la rubrica „Note și impresii”.

- 1914, 20 aprilie. Rostește importantul său discurs în Adunarea deputaților cu prilejul discuției revizuirii, reluând tezele din 1907 împotriva nedreptăților sociale, a „folosinței celor puțini de munca celor mulți” și se pronunță pentru înfăptuirea reformei electorale și a exproprierii.

- 1915. Face parte din comitetul constituit pentru ajutorarea românilor refugiați, care a lansat un apel în județul Prahova, împreună cu 85 liste de subscripție, alături de Radu Stanian, Luca Elefterescu, Petre Cînta, D. Munteanu - Râmnic, Theodor Raica, Dem. Agraru și alții.

- 1916. La 29 mai se căsătorește, la Ploiești, cu Marioara Naumescu, cu care are doi fii: Mircea, născut în anul 1917 și Ion, născut în anul 1919. În anul 1916 se refugiază în Rusia împreună cu un grup de parlamentari români, din cauza ocupației germane și stă la Odesa și Kerson.

- 1918-1919. După întoarcerea în țară este ales primar al orașului Ploiești, funcție în care se comportă ca un bun gospodar în grelele condiții postbelice. La 20 iulie în 1919 înființează prima școală normală din orașul Ploiești. La 27 noiembrie 1919 este reales deputat de Prahova, cu un mare număr de voturi, „expresie a dragostei și recunoștinței alegătorilor prahoveni pentru cel ce luptase pentru reforma electorală și votul universal”.

- 1921. La 21 martie, împreună cu Toma T. Socolescu, D. Munteanu-Râmnic și I.A. Bassarabescu, înființează Biblioteca populară „Nicolae Iorga”, din Ploiești, pentru care colectase personal suma de 100.000 lei. A fost primul vicepreședinte al comitetului de conducere al bibliotecii.

- 1922-1923. Este ales vicepreședinte al Adunării Constituante a deputaților.

- 1923-1924. Ține mai multe cuvântări la Ploiești. S-a relevat de la început, cum scria D. Karnabatt în ziarul „Curentul” „ca un temperament de luptător, ca un orator cu excelente calități de vibrație și lirism, stârnind entuziasmul și aplauzele mulțimii”.

- 1925. Publică note săptămânale în ziarul „Lumina” din Ploiești. Tot în 1925 este reales vicepreședinte al Camerei deputaților și președinte al organizației de Prahova a Partidului Național-Liberal.

- 1927. După întoarcerea dintr-o călătorie la Paris, începe să achiziționeze tablouri, îndrumat de prietenii săi, pictorii Gh. Petrașcu și Marius Bunescu, punând bazele colecției sale de artă plastică.

- În 1931, împreună cu I.A. Bassarabescu, Tului Goruneanu și Gh. Nicodinescu, constituie la Ploiești un comitet pentru ridicarea unui monument lui I.L. Caragiale. Apare ultimul său volum de „Epigrame”, în Editura Eminescu, din București. Își reia colaborarea la „Adevărul literar și artistic”, publicând mai multe schițe.

- La 12 septembrie 1933 se stinge din viață, la Ploiești în locuința sa de pe strada Barbu Delavrancea, bolnav de limfogradulomatoză. Mii de cetățeni l-au condus pe ultimul său drum, ca expresie a prețuirii de care s-a bucurat din partea lor. Și, poate nici unul dintre cuvintele rostite la înmormântarea sa n-a fost mai impresionant decât cel rostit de pictorul Marius Bunescu: „Atât se ridicase marele prieten în iubirea lui pentru artă, încât dacă am fi avut timpul trebuitor, am fi venit pe jos din București, spre a-i aduce în momentul acesta dureros, prinosul recunoștinței picturii românești”. A fost înmormântat în cavoul părinților săi din Cimitirul Vișoara din Ploiești. (Datele bio-bibliografice de mai sus, au fost culese din cartea „Ion Ionescu-Quintus - Scrieri”, apărută în Colecția „Restitutio”, în 1981, la Editura Minerva, cu un „Cuvânt înainte” de Valeriu Răpeanu, ediție îngrijită și redactată de fiul său, Mircea. Pe lângă materialul iconografic existent în posesia familiei, autorul ediției a consultat documente de la Arhivele Statului din Județul Prahova, Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” din Ploiești și Muzeul de Istorie și Arheologie din Ploiești. Anexez mai jos autografele celor doi fii ai scriitorului Ion Ionescu-Quintus, Mircea și Nelu, oferite subsemnatului pe un exemplar al cărții).

*Colegului și prietenului
Contențuitor Tudorache,
scrisorile tatălui și apăsările
dăruite ale fiului, pentru
numul său epigramatist
12 noiembrie 1981*

Autograf oferit de Mircea Ionescu Quintus pe cartea „Ion Ionescu Quintus”, Colecția Restitutio, pagina 3.

*ATĂLUI MEU
ACUM CIND ESTI ÎN PARADIS
MI SE-MILHEȘTE VIZUL:
DIN TESTAMENTUL TĂU HERONIS
ȚI-AM MOȘTENIT DOAR SĂRIȘUL!*
12-XI-1981

Autograf oferit de Nelu Quintus, fiul lui Ion Ionescu Quintus

R E S T I T U T I O
ION IONESCU-QUINTUS
SCRIERI
Ediție de
MIRCEA IONESCU-QUINTUS
Cuvânt înainte de
VALERIU RĂPEANU
De la părinți, precum în stea,
lei duh și frământare,
Ea pînă mare învârt
Și-mi lăse tate doar dăruie!
EDITURA MINERVA • BUCUREȘTI, 1981

Epigrama „Ereditară” de Mircea Ionescu Quintus

În memoria marelui epigramist, Ion Ionescu-Quintus, Clubul Umoriștilor Prahoveni, îi poartă numele. De asemenea, Muzeului Județean de Artă Prahova, care funcționează în fosta casă a tatălui său, Ghiță Ionescu, i se spune azi Muzeul de Artă „Ion Ionescu-Quintus”.

Ion Ionescu-Quintus a scris epigrame, poezii, monologuri, nuvelete, schițe umoristice, foiletoane, evocări, articole de presă etc.

A semnat cu numele Ionescu-Quintus, I. Ionescu-Quintus și Quintus.

*

Aprecieri critice despre scrierile lui Ion Ionescu-Quintus

- În „Istoria literaturii române de la origini până în prezent-1941”, pag. 576, George Călinescu, la capitolul EPIGRAMIȘTI, scria: „Din

marea ceată a epigrafiștilor sunt de amintit doar omul politic I. Ionescu-Quintus, căruia i se poate reține această epigramă: *Două inimi și-o bătaie/ Asta-i dragostea nebună./ Două inimi și... bătaie/Asta-i căsnicia bună* și Cridim, autor între altele al unui catren pentru Ilarie Chendi: *Ilarie- i-o spun într' una/ Și doar i-o spun ca unui frate/ A obținut întotdeauna/ Succese de ilaritate*. La pagina 577, în partea de jos dreapta, se află o poză, din Biblioteca Academiei Române, a politicianului-epigramist, sub care scrie: Ionescu-Quintus deputat 1907-1911.

*

– La primul său volum de *Epigrame*, din 1896, dr. Urechia îi scrie o inedită prefață, din care ar trebui să învețe și unii prefațatori de azi. Iată ce spunea, dr. Urechia, despre cartea lui Quintus:

„Sânt prefațieri care au găsit un alt mod de a nu lăuda autorul volumului. Aceștia îi găsesc merite atât de colosale, calități atât de hipergeniale, încât opera autorului, care nu e decât bună, cade victimă acestor laude exagerate. Lectorul care, după o asemenea prefață, se aștepta să găsească în volum cel puțin leacul ofitei, cărna balonului și echilibrul bugetului, va avea desigur o deziluzie constatând că scriitorul unei opere așa de lăudate nu a descoperit nici măcar praful necesar puștei Manlicher. Vrei, d-le Quintus, să scriu eu că odată cu d-ta epigrama va dispărea? Vrei să mă extaziez la fiecare cuvânt din opera d-tale, să cad în catalepsie la fiecare și, să mor la fiecare punct de exclamație? Vrei să afirm lectorului că la d-ta am găsit o virgulă genială, o virgulă care sintetizează pe Shakespeare și Wagner, pe Rafael și Darwin? Vrei, d-le Quintus, să dau ochii peste cap în fața virgulei d-tale și să încep să strig: O, d-lor, priviți această virgulă, ce adâncă psihologie, ce profunzime ametoare, ce genială anatomie a sufletului omenesc, ce... Dar vezi că, iubite d-le Quintus, ca să faci asemenea tartine trebuie să fii mai nerușinat ca un senator român, și eu nu-s nici deputat. Dar atunci? Atunci știu eu cum ar fi mai drept, mai bine: să-ți spun pur și simplu ce gândesc despre epigramele d-tale. Să-ți spun că în ele se găsește observație destulă și spirit cât observație. Să-ți spun că știi să vezi și știi să spui ce vezi, să-ți spun că... Dar într-o țară în care d-l Petrașcu e critic, d-na Sofia Nădejde, scriitoare și d-l Pencioiu, poet; într-o

țară în care toate scrierile sunt *admirabile* și toți scriitorii *eminenți*, a-ți spune d-le Quintus, că observația ți-e justă adesea și fină de multe ori, a-ți spune d-le Quintus, că ai știut să pătrunzi multe din slăbiciunile și că săgeata-ți ascuțită nemerește deseori în centru, a-ți spune acestea, toate acestea, e totuși prea puțin. De aceea grăbește-te, d-le Quintus, de a-mi scrie ce fel de prefață dorești, ca să ți-o fac pe plac. - Urechia”.

*

– Critica vremii s-a înscris pe linia aprecierilor făcute de Urechia în această prefață și foarte multe dintre periodicele ce apăreau la sfârșitul veacului trecut reproducând și comentând epigramele din acest volum. Despre al doilea volum, intitulat *Cazuri și necazuri*, semnat *Ionescu-Quintus*, apărut la Editura tipografiei Lumina, din Ploiești, în anul 1904, care avea 94 de pagini și al treilea volum, intitulat *Epigrame*, apărut la Editura Eminescu S.A., din București, în anul 1931, critica vremii avea să afirme că epigramele lui Ionescu-Quintus vădesc același spirit generos ca producțiunile d-sale de celebritate antebelică și că autorul își are de mult locul fixat printre puținii merituosi în acest gen literar, extrem de pretențios, atunci când cere să pui mult în câteva versuri și încă să fii mucalit.

*

– „Epigramele lui au avut o epocă de glorie în Ploiești, multe dintre ele pot fi citite cu plăcere și azi, deoarece spiritul și umorul lor nu au îmbătrânit”, scrie M. Sevastos în *Monografia orașului Ploiești*, Editura Cartea Românească, București, 1937, p.808.

*

– „Ionescu-Quintus, ca valoare epigramatică, poate figura cu cinste în pleiada marilor lui înaintași și, firește, alături de maeștri epigramei românești(...) Umorul, care a fost nota dominantă a vieții și lirice lui Quintus, nu l-a părăsit până la moarte. Dovadă epigrama făcută femeilor, pe care totuși le-a adorat: *Epitaf pentru mormântul meu*”. (Radu Cosmin, *I. Ionescu-Quintus-literatul, Prahova noastră*, nr. 62, din 5 noiembrie 1939, p. 2, Ploiești).

*

– „De o elegantă corectitudine în construcția frazei - în care presăra adeseori un umor de fină structură - Ionescu-Quintus a risipit prin reviste, de aici și din Capitală, bucăți de o vădită valoare literară”. - Har. A. Mărgineanu, În memoriam, Prahova noastră, nr. 62, din 5 noiembrie 1939.

*

– „Prin această pondere a temei politice, cu notă critică, Ionescu-Quintus ocupă un loc unic în epigrama vremii”. (Paul D. Popescu, *Mică antologie a epigramei prahovene*, publicată în ziarul *Flamura Prahovei*, nr. 5357 din 10 mai 1969, p. 2. Ploiești).

*

– „D-l Ionescu Quintus e un vechi om politic, care și-a agrementat cariera, prin definiție prozaică, cu epigrame. Autorul e grav și sever: nu înțelege a se distra, euforic, de platitudinea tematicii sale, e un moralist încruntat, fără surâs. Spiritul său e judicios și se leagă, în fiecare epigramă, de evidență(...) Dacă pe lângă certitudinea activității politice a autorului, am avea și pe aceea a profesiei sale, pe care o presupunem, de avocat, am adresa un îndoit omagiu avocatului și politicianului care în epigramele sale a susținut, cu succes de bară și tribună, numai cauza bună”. (Șerban Cioiculescu, *Cronică literară, Epigrame politice și literare, Adevărul*).

*

– „D-l Ionescu-Quintus trece drept un om foarte spiritual. Și chiar trebuie să fie”. (Perpessicius, *Mențiuni critice, Opere, 5*, Editura Minerva, București, 1972, p. 85).

*

– „Ion Ionescu-Quintus, scriitorul format în atmosfera sentimentală a sfârșitului de secol și începutul de veac nou, ilustrat de el prin schițe și versuri, sub semnul duioșiei, al înțelegerii micilor dureri omenești. Epigramele lui au o valoare morală și literară specifice. Pentru că ironia lui Ion Ionescu-Quintus, atât de subtilă, se însoțea cu o amărăciune nedisimulată în fața spectacolului vieții. De aceea G. Călinescu l-a reținut dintre mulții epigrafiști: catrenul său ascunde o privire lucidă asupra vieții și, în special, asupra moravurilor politice”. (Valeriu Râpeanu, *O evocare, România literară*, nr. 52 din 25 decembrie 1975).

*

Multe dintre epigramele lui Ionescu-Quintus au fost apreciate și comentate atât în presa vremii, cât și în anii care au urmat.

*

Despre calitățile sale de politician, Ziarul Luptătorul(Ploiești) nr. 75 din 10 mai 1909, relatează următoarele: „Odată cu închiderea Parlamentului, în care nici de data aceasta nu a fost adusă în discuție chestiunea votului universal, popularul și intransigen-

tul apostol al acestei sfinte cauze, d-l I. Ionescu-Quintus, deputatul Colegiului al II-lea, și-a anunțat reluarea turneului său la sate pentru propaganda în favoarea votului universal. Convinși fiind de sinceritatea cu care își pune talentul său în serviciul acestei cauze, de intervențiile ce face la locurile competente pentru traducerea în fapt a ideilor sale democratice, urăm deputatului Ionescu-Quintus succes deplin în turneul ce va începe”.

*

Ion Ionescu-Quintus este inclus în peste 20 de volume colective de epigrame și antologii. Prin grija neobositului cărturar și antologator, George Zarafu, a fost tipărită în anul 2001 cartea „Trident Quintus”, carte unicat, în care, alături de Ion Ionescu-Quintus, apar și cei doi fii ai săi, epigramiști Mircea și Nelu, constituind a doua mare „Dinastie” de epigramiști, după cea a „Paveleștilor”. Pentru cititorii revistei „Atitudini”, am selecționat din creația lui Ion Ionescu-Quintus, epigrame, poezii umoristice, proză și câteva articole de presă.

Unui scriitor

*Dacă scapi de sărăcie
Spui că nu mai scrii deloc.
Joacă la o loterie
Poate c-om avea noroc.*

*

În politică

*În politică devii
Om de frunte dacă știi
Ori să perii,
Ori să sperii!*

*

Viața

*E o tragi-comedie
Ticluită cu mult rost;
Dar actorii, cum se știe,
Joacă rolurile prost.*

*

Deputaților

*Cu gesturi largi, făcute-n vânt,
De cuvântări voi v-ați ținut,
Dar niciodată n-ați putut
Ca să vă țineți de cuvânt.*

*

Celor de jos

*O, sârmană talpă-a țării,
De-a ta soartă mă-ngrozesc:
Cei din fruntea guvernării
Rând pe rând te pingelesc.*

*

Ministrului Justiției

*Dacă Tribunalu-acuma
E clădit în Piața mare,
E, ca să se-arate numa'
Că dreptatea-i de vânzare.*

*

Clopotul Patriarhiei

*Auziți ce jalnic sună
Până-n largul depărtării
În accentul lui se-nstrună
Toate chinurile țării!*

*

Mariei

*Că te-am iubit ca un nebun
Deloc nu am tăgăduit.
Și dacă vrei și-acum ți-o spun:
Am fost nebun când te-am iubit!
(Epigramă dedicată primei sale soții,
actrița Marioara Voiculescu, profesora
mariei actrițe Carmen Stănescu).*

*

O căsnicie ideală

*Cu ochii el n-o urmărește,
Cu vorba ea nu-l plictisește
Și cupa dragostei o sorb...
E mută ea și el e orb!*

*

Unui gelos

*Ros de gânduri și rușine
A ajuns la Pătrunjel
Unde s-a convins, în fine
Că ea moare după el.
(„Pătrunjel”- numele unui cimitir
din București).*

*

Unui poet

*Ochii dragei sânt safire,
Gura-i un rubin curat!
Lumea-ncepe să se mire
Că nu le-ai amanetat.*

*

Minciuna stă cu regele la masă

*Stai la masă-mbelșugată
Și te sature foarte bine,
Însă regele vreodată
Se va sătura de tine?*

*

Unui colonel prezbiter

*Prezbiții văd din depărtare,
De-aceea în războiul mare,
Viteazul colonel Rădoi
Fugea mereu tot înapoi.*

*

Oratorilor politici

*Din lucrurile de lux, aici
La noi în cantitate mare,
Nu se produc, așa îmi pare,
Decât panglici...*

*

Unui om de neam

*Nu se poate, zău, mă crede,
Fără de cusur un om.
Eu nu-s om de neam, se vede,
Iar tu nu ești neam de om.*

*

Unui casier

*Nu mă mir de tine
Cu atâta carte,
Trebuia, vezi bine,
Să ajungi departe.*

*

Unui negustor

*Hoții te-au călcat azi noapte,
Banii toți ți-au jefuit,
Însă, nu-i nimic! Averea
Ți s-a dus cum a venit.*

*

Bunicilor

*Îngroziți de-atâtea biruri,
Ce vă cer toți pricopsiți,
La percepție, în șiruri,
Voi dați birul cu fugiții...*

*

Celor din opoziție

*Sălbaticii din Lusiana
Urcau în pom să-i ia banana!
Voi, pentru fructul guvernării,
Săpați la temelii țării!*

*

Unui epigramist

*Scopul epigramei fine
Tu l-ai înțeles greșit.
Râde cel ce le-a citit
Nu de alții ci de tine!*

*

Unei profesoare de algebră

*(Care nu poate să afle pe amanta
soțului ei)
Mă mir că n-afli, bunăoară,
Pe-a soțului întreținută,
Căci ecuația-i ușoară:
Cu-o singură necunoscută.*

*

La cameră

*(„La cameră se petrec zilnic scandaluri”- Ziarele)
Ordinea de zi păstrată
E în fiecare zi.
Nu știu însă de-o veni
Ziua ordinei odată.*

*

Ciudățenie

*De omul prost ne batem joc,
N-având nici cea mai mică stimă;
Pe când prostia anonimă,
Ne ține cu respect în loc.*

*

Amicilor mei

*Cu cât de om te-ndepărtezi,
Cu-atât mai mic firește-l vezi.
Cu cât de voi, iubiți amici,
M-apropiu, vă găsesc mai mici.*

*

Unui coleg

*(care-mi spunea că suntem o apă)
O apă suntem, ți-o repet,
Dar nu te bucura ușor;
O apă curge din izvor
Și alta de la robinet.*

*

Edililor

*Deși ne puneți biruri grele
Pe străzi e praf ori e noroi.
Voi nu le curățați pe ele,
În schimb ne curățați pe noi!*

*

continuare în numărul viitor

RĂSFOIRI ȘI COMENTARII

de Constantin Tudorache

Eseu

autorul văzut
de Alexandru Clenciu

„Te ridici și cazi mereu/ După cum vrea Dumnezeu”, spune Adrian Voica în distihul intitulat „Viață”. Conectez aici un proverb malgaș: „Oamenii sunt asemenea boabelor de orez în oala care fierbe, când sunt deasupra, când sunt dedesubt”.

Profesorul Traian Lazăr mi-a povestit, la o cafea, despre o conferință pe care poetul, medic și scriitor, Vasile Voiculescu, a ținut-o la Seminarul teologic din București în anul 1935, pe tema „Poezie și credință religioasă”. A comparat credința religioasă cu înotul. „Credinciosul autentic, precum înotătorul bun, nu este zgomotos, nu face mișcări inutile, este sigur pe sine, nu face eforturi vizibile pentru a trăi și a-și manifesta credința. O formă de manifestare supremă a credinței este rugăciunea. Rugăciunea autentică se face/se exprimă în tăcere, cu *buzele sufletului*”. Eu i-am amintit profesorului Traian Lazăr un catren, pe această temă, din creația lui Vasile Militaru: „Noi nu putem ajunge cerul,/ Din al păcatelor noroi;/ Prin rugă și credință însă,/ Aducem cerul pân' la noi”. Adaug un distih scris de Corneliu Vadim Tudor: „Doar câțiva oameni sfinți care se roagă/ Țin în spinarea lor planeta-ntreagă”. Și, tot aici, mai redau un sfat de la Vasile Militaru: „Fapta bună fă-o-n taină/ Și păstrează-o sub tăcere,/ În ascuns albina face/ Pururi fagurii de miere”.

Am citit undeva următorul panseu: „Cel mai important nu este să știi! Mai important este să ai telefonul celui care știe”. Actorul ploieștean Lupu Buznea obișnuia să spună prietenilor: „Am telefonul Lui Dumnezeu, dacă sunteți cumiți, vi-l dau”. După câteva asemenea *avertimente*, un coleg i-a dat actorului următoarea replică: „Eu am fir direct cu Dumnezeu!”

Abraham Lincoln (1809 – 1865), după ce a fost acuzat că ar avea două fețe, a replicat: „Dacă aș mai avea o față, credeți că aș purta-o pe aceea?” Epigramistul constănțean, Sorin Beiu, a scris o epigramă, intitulată „Atenție mărită: Salut un ipocrit/ Cu dublă politețe,/ Că n-aș vrea să omit/ Niciuna dintre fețe”.

„Iubirea este un fluviu mare în care se îneacă, în fiecare noapte, toate răătăcirile noastre”, spunea Fănuș Neagu. Iată și părerea lui Radu Beligan: „Iubirea e o pânză țesută de natură și brodată de imaginație”. Redau un pasaj dintr-un poem scris de Lucian Avramescu: „Iubirea, iubito, e cartea mea de religie/ e manualul meu de oftat,/ din care recit,/ cu ochii închiși,/ lungi pasaje din tine”.

„Pentru că un bun confrate/ Mă vorbește pe la spate,/ Eu, în lipsa-i câte-o dată,/ Îi permit să mă și bată”, spune în epigrama „Resemnare” Gheorghe Bălici. Aristotel avea o deviză asemănătoare, susținând: „În lipsă, mi se pot administra și lovituri de bici”.

Mi-a trimis cineva, pe Internet, un grupaj de sfaturi și recomandări. Iată unul dintre aceste sfaturi: „Dacă vrei să ai o nevastă deșteaptă, frumoasă și bogată trebuie să te însori de trei ori”. Redau, din memorie, o epigramă scrisă de Mircea Rădulescu: „Ești visul vieții cel mai pur,/ Ești orizontul de azur,/ Ești mierea galbenă-n știubei.../ Așa le-am spus la toate trei”. Să citim și o recomandare pe care epigramistul Ionuț-Daniel Țucă, o face tinerilor înainte de căsătorie: „Vă dau un sfat, prietenește:/ Nu vă grăbiți lansurătoare,/ Că unora le reușește/ Cam din a treia încercare”.

Îmi amintesc o secvență din filmul „Caracatița”, când șeful mafiei, Il Puparo, îi spunea lui Tano Cariddi: „Tano, dacă ai o boală de care nu poți să scapi, obișnuiește-te să trăiești cu ea”. Într-un distih, intitulat „Auto-sugestie”, Adrian Voica spune: „Mai multe boli s-au atașat de mine;/ Mă fac că nu le știu și mă simt bine”. Ca încurajare, conectez un „Bilanț cli-

nic” scris de subsemnatul: „Pe la doctori, din păcate,/ Nu mă duc să mă consult,/ Că mă tem să nu constate/ C-am trăit, deja, prea mult”.

În numărul din decembrie 1917 am redat un fragment din cartea „Iarna la mediterana” de Robert D. Kaplan, reprezentând câteva date istorice despre Sicilia. Din aceeași carte mai redau un pasaj despre pictorul Caravaggio.

„Caravaggio s-a născut în 1571 în nordul Italiei. După părerea istoricilor de artă, Catherine Puglisi și John Rupert Martin, el a revoluționat pictura printr-un realism cutremurător, de instantaneu: un reproș beligerant la adresa logicii idealizate a sculpturii grecești. Asemenea lui Velasquez, se spune că, în vremea sa, arta lui Caravaggio nu era „pictură, ci pur adevăr”. Caravaggio a distrus modelele canonice și a introdus în picturile sale emoții umane precum frica, ura, suferința și voluptatea, ceea ce a făcut și contemporanul său englez Tomas Hobbes în filozofie. Scandalagiu și fanfaron, Caravaggio se simțea pe străzi ca acasă; a ucis un om într-o dispută legată de un meci de tenis, a înjunghiat un altul într-o încăierare pentru o femeie, a rănit un soldat, a bătut un alt pictor, a aruncat cu mâncare în chelneri și cu pietre în gărziile din Roma. Nu a căutat să aibă discipoli, însă influența sa a fost enormă. Caravaggio a devenit pionierul unui naturalism baroc pur, fondat pe o senzualitate extraordinară și pe folosirea teatrală a luminii. Își luminează parțial, dar intens personajele înconjurte de umbre profunde, astfel încât acestea capătă volumul unor basorelieuri sculptate. În lucrările lui Caravaggio nu există lumină fără întuneric, iar distanța dintre tablou și privitor dispare. E ca și cum ne-am afla în interiorul picturii. Într-un *palazzo* din Ortigia, datând din secolul al XIII-lea, unul dintre tablouri ieșea în evidență. Celelalte picturi exprimau un idealism superficial: o lume cu figuri și peisaje rigide, unidimensionale, în care fiecare personaj și fundal era un fundal.

Dar în acest tablou, oamenii erau reprezentați ca în realitate, murdari și singuri – era o spiritualitate mai credibilă. Tabloul pe care l-am admirat în acea dimineață se numea „Punerea în mormânt a Sfintei Lucia” de Michelangelo Merisi Caravaggio. În acest tablou de la Muzeul din Ortigia am văzut o învălmășeală de mușchi și un patos al prezenței dezgolite în fața Domnului ce mi-au adus aminte din nou de grădina lui Rodin. Era ca și cum Caravaggio ar fi atacat de unul singur baricadele părerilor respectuoase. A sosit în Sicilia pe mare, venind din Malta în octombrie 1608, fugind din fața unor acuzații de crimă. Aici în Ortigia, a pictat „Punerea în mormânt a Sfintei Lucia”. La începutul anului 1609, a plecat spre Messina, unde a pictat „Învierea lui Lazăr” și „Închinarea păstorilor”. Apoi s-a mutat lângă Palermo, pentru ca la sfârșitul anului 1609 să fugă la Napoli. Ruinele antice siciliene, carierele de piatră și catacombele l-au inspirat în crearea fundalurilor sale de o măiestrie întunecată. Am admirat tabloul vreme îndelungată. Era mai întunecat și mai maroniu decât reproducerile lucioase pe care le-am văzut mai târziu în albumele de artă. Toate figurile se pierdeau într-un iad confuz, învăluite în umbre, în care pământul se confunda cu zidurile arcuite. Erau evidențiate doar coapsele păroase și musculoase ale groparilor. Tabloul surprindea măreția sordidă a vieții, cu suferințele sale și lupta împotriva destinului. Sfânta Lucia, protectoarea Siracuzei, zăcea moartă pe pământ. Sutana rubinie a preotului oferea singura culoare vie de pe pânză, și până și aceea era soioasă. Dar, cum totul în jurul sutanei era și mai întunecat, am apreciat-o cu atât mai mult. Primul contact vizual cu acel tablou de Caravaggio era asemenea cu pătrunderea într-o cameră întunecată; pentru a distinge detaliile, trebuie să aștepti până ți se obișnuiesc ochii”.

*

Dintr-un articol, intitulat „Caravaggio, pictorul cu o viață de film”, scris de Andreea Cristea, istoric și producător al emisiunii „Pe axa Timpului” de la Radio Light, aflăm multe date impresionante despre

Caravaggio, pe care le voi prelua în completarea celor scrise de Robert D. Kaplan. „O descoperire făcută recent într-un pod al unei case din Franța pare să fi scos la iveală un tablou de Caravaggio. Potrivit agenției de presă Reuters, un cabinet privat de experți a declarat că rezultatul acestei expertize reprezintă probabil una dintre cele mai mari descoperiri din istoria artei. Autoritățile franceze au declarat că doresc o a doua expertiză realizată de un grup de specialiști în picturile lui Caravaggio. Dar cine este Caravaggio și de ce tabloul său stârnește atât de multă agitație în lumea artei? Caravaggio – ale cărui opere includ *Moartea Fecioarei* și *David cu capul lui Goliat*, care au inspirat generații întregi de artiști – s-a născut sub numele de Michelangelo Merisi da Caravaggio în 1571, în Italia. Lumea în care s-a născut era una plină de violență și, de multe ori, instabilă. S-a născut cu o săptămână înaintea bătăliei de la Lepanto, un conflict sângeros în urma căruia invadatorii turci au fost alungați din creștinătate. Nu se cunosc prea multe despre viața de familie timpurie a lui Caravaggio, însă se știe că tatăl său, Fermo Merisi, era intendent și arhitect al marchizului de Caravaggio. Când micul Caravaggio avea 6 ani, ciuma bubonică i-a răvășit viața, omorându-i o mare parte din familie, inclusiv pe tatăl său. Scriitorul Andrew Graham-Dixon, autor al biografiei publicate în 2011 *Caravaggio: O viață sacră și profană*, spunea: „Anii tulburi de adult ai artistului își au rădăcinile în tragica pierdere a familiei sale. Este ca și cum nu poate evita să încalce regulile. Curând după ce a fost acceptat de autorități, primit de către Papă, acceptat de către Cavalerii de Malta, el trebuia să facă ceva ca să strice tot. Pare să fie un defect fatal”. Orfan, Caravaggio a ajuns pe străzi și s-a alăturat unui grup de „pictori și spadasi care trăiau după mottoul *nec spe, nec metu* (fără speranță, fără teamă)”, spunea un biograf timpuriu. La vârsta de 11 ani, Caravaggio s-a mutat în Milano și a început ucenicia la pictorul Simone Peterzano. Spre sfârșitul adolescenței, probabil undeva în jurul anului 1588, un Caravaggio fără niciun ban s-a mutat la Roma.

Pentru a avea ce mânca, și-a găsit de lucru asistând alți pictori, mulți dintre ei mai puțin talentați decât el. Cu toată instabilitatea existenței sale, Caravaggio trecea de la un loc de muncă la altul. În jurul anului 1595, Caravaggio a rămas pe cont propriu și a început să își vândă lucrările printr-un dealer de artă. Lucrările sale au atras atenția cardinalului Francesco del Monte, care i-a oferit în casa sa o cameră și o rentă lunară. Pictor prolific, Caravaggio era recunoscut că lucra rapid, adesea finalizând o lucrare în doar două săptămâni. Până când a ajuns sub patronajul lui Del Monte, Caravaggio avea deja 40 de lucrări realizate. Printre acestea se regăseau *Băiatul cu un coș cu fructe*, *Tânărul Bacchus* și *Petrecerea muzicală*. Multe dintre lucrările timpurii ale lui Caravaggio reprezentau băieți grasuți în chip de îngeri sau pe sfântul său preferat, Ioan Botezătorul. Singurul asistent cunoscut al lui Caravaggio a fost un băiat pe nume Cecco, care apare într-o serie de lucrări ale acestuia. În 1597, Caravaggio a primit onorariul de a decora Capela Contarelli din Biserica Sf. Luigi dei Francesi din Roma. Era o sarcină importantă și măreață, angajându-l pe tânărul pictor de 26 de ani în crearea a trei mari picturi înfățișând scene diferite din viața Sf. Matei. Cele trei lucrări au fost *Sf. Matei și îngerul*, *Chemarea Sf. Matei* și *Martiriul Sf. Matei*. Acestea au fost finalizate în 1601 și au reprezentat confirmarea lui Caravaggio ca artist. Însă aceste lucrări au provocat și multă consternare, atât din partea Bisericii, cât și din partea publicului. În lucrările sale, Caravaggio a abandonat tradiționala înfățișare adoroare a sfinților și l-a reprezentat pe Sf. Matei într-o lumină mai realistă. Prima versiune a lucrării *Sf. Matei și îngerul* a cauzat atâta angoasă patronilor săi încât acesta a trebuit să o refacă. Însă această sarcină a oferit o nouă direcție lucrărilor sale, în care dă o nouă interpretare – mai întunecată – scenelor religioase tradiționale. Scenele sale biblice au devenit populate de prostituate, cerșetori și hoți pe care îi întâlnea pe străzile Romei.

continuare în numărul viitor

ACȚIUNI DE OMAGIERE A LUI EMINESCU ÎN PRAHOVA* (I)

de Constantin Dobrescu

*Această comunicare a fost prezentată în cadrul acțiunilor prilejuite de „Zilele Bibliotecii Județene Prahova Nicolae Iorga” din Ploiești, în perioada 20-26 martie 1989, cu ocazia centenarului Mihai Eminescu

Atenția și interesul de care s-au bucurat opera și personalitatea poetului național din partea ploieștenilor și prahovenilor este demonstrată și de numeroasele acțiuni de omagiere postumă care i-au fost dedicate. Ele aveau ca scop să perpetueze în conștiința ploieștenilor meritele și valoarea acestuia, deoarece, prin el, „neamul românesc și-a gravat numele în admirația universalității” și pentru faptul că „nivelul de cultură al unui popor se măsoară – printre altele – și cu puterea de rezistență a sentimentului prețuirii trecutului în tot ce are acesta mai reprezentativ și mai valabil față de vâlmășagul clipelor prezente, care încearcă să înăbușe sub larma lor trăsăturile emoțiilor pure.”¹

Și despre unele și despre altele se găsesc în arhive nenumărate mărturii scrise, câteva dintre ele inedite, pe care le prezentăm cu acest prilej. Ele ne permit să constatăm existența la Ploiești a unui adevărat cult eminescian.

Documentele vremii menționează faptul că Mihai Eminescu a poposit

la Ploiești, a vizitat unele localități de pe Valea Prahovei și chiar Scăieniul. Toamna și iarna 1867-1868 poetul i-a însoțit pe actorii trupei de teatru a lui Iorgu Caragiale, ca sufleur, trecând prin orașele Ploiești și Câmpina în drum spre Transilvania și prin punctul de graniță Predeal au ajuns la 4 mai 1868 la Brașov, unde actorii au dat spectacole de teatru.²

Eminescu era membru de frunte al societății național-patriotice „Carpații”, înființată la București la 24 ianuarie 1882, care avea ca scop demascarea politicii de asuprire națională a românilor din Austro-Ungaria, eliberarea pe cale insurecțională a Transilvaniei și realizarea unirii mult dorite de românii de pretutindeni.

În această calitate, Mihai Eminescu va participa la 10 mai 1883 la o mare întrunire la Ploiești, organizată de această societate, alături de B.P. Hasdeu, Grigore Tocilescu, N. Densușianu, D.A. Laurian și N. Ciurcu – prieten apropiat al poetului. Atât Mihai Eminescu, cât și ceilalți participanți

Zina Culturii Naționale

la această întrunire au arătat în discursurile lor situația grea a românilor transilvăneni, dar și căile de sprijinire pe plan material și moral pentru a face față politicii de asuprire națională promovată de autoritățile austro-ungare.³

În cuvântul său, Mihai Eminescu arată că această politică antiromânească de agresiune națională este „în flagrantă contradicție cu tot ce este mai nobil în spiritul secolului nostru.”⁴

La numai 3 ani de la moartea sa în 1892, conducerea Liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești hotărăște în acord cu Ministerul Instrucțiunii Publice să distribuie ca premii elevilor silitori câte un exemplar din lucrarea lui N. Pătrașcu despre Eminescu – de fapt prima monografie despre poet, ceea ce dovedește că Eminescu era nu numai cunoscut, dar și apreciat pe aceste meleaguri.⁵

va urma

Note:

¹ Semnalul” (Ploiești) din 18 iunie 1939;

² Vasile Smărăndescu, „Drumuri și popasuri eminesciene” în „Magazin istoric”, nr. 6/1989, p. 21;

³ Petre Dan, „Asociații, Cluburi, Ligi, Societăți, Dicționar cronologic”, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1983, p. 72

⁴ Constantin Dobrescu, „Eminescu și Ploiești” în „Flamura Prahovei” din 30 ianuarie 1988;

⁵ Arh. Naț. Prahova, fond Liceul „Sfinții Petru și Pavel” Ploiești, dosar 66/1892, vol. III, f. 106

EMINESCU ȘI ȘTEFAN IONESCU CATIFEA

de Constantin Dobrescu

Ploieștiul n-a dus lipsă de-a lungul timpului de figuri pitorești, dintre care amintim pe Nicu Metz și mai ales pe Ștefan Ionescu Catifea, eroul întâmplării pe care o povestim aici, al cărui renume „a depășit de mult barierele urbei.”

Acest Ștefan Catifea, nume sub care îl cunoșteau până și copiii la Ploiești, era o ființă plină de încredere în viață, totdeauna zămbitor, mereu prietenos și tare iubitor de cele lumești, după cum îl zugrăvește jurnalistul Gheorghe D. Nicolae în ziarul „Opinia liberă” din 19 ianuarie 1947.

Orfan de tată, de mic copil s-a apucat de negustorie, care, însă, nu prea i-a mers, după care a devenit chelner la restaurantul „Andrei” din București. După

un timp s-a angajat băiat de prăvălie „la cel mai mare local din București, la Enache, pe strada Academiei.”

La acest local, Eminescu era în anul 1880 un client obișnuit, pe când lucra ca ziarist la ziarul conservator „Timpul”.

Ștefan Catifea, în calitatea sa de chelner, „a avut fericirea să servească la masă regulat pe marele Mihai Eminescu”, ceea ce îl făcea pe ploieșteanul nostru să spună cu mândrie „că face parte din pleiada contemporanilor lui Eminescu”.

Deși simplu chelner, Ștefan Catifea „tot avea în buzunar mai mulți bani decât marele Eminescu, căruia astăzi țara îi ridică statui și-i proslăvește memoria”, după cum

consemnează ziaristul Stavor de la ziarul „Virtutea” din 25 iulie 1926.

Din spusele lui nea Fănică (Ștefan Catifea), poetul Mihai Eminescu „obișnuia să stea cât mai retras și se ferea de mesele zgomotoase la care petreceau printre alții și prieteni de-ai lui, cum era Vlahuță.” Aceștia, ca să-i strice liniștea poetului, sau ca să glumească, compuneau pe hârtie fel de fel de versuri, pe care le aruncau, făcute sul ca țigarele pe masa lui Eminescu. Acesta răspundea la fel, iar micul băiat de prăvălie (Ștefan Catifea) era chemat să adune de pe jos toate hârtiuțele pe care le păstra într-un raft, ca să aprindă țigările cu ele.

Mai târziu, când mare fiind, și-a dat seama că a făcut să se piardă astfel, poate, adevărate capodopere improvizate, nea Fănică a început să lăcrimeze.

continuare în pagina 19

SENTIMENTALISMUL LUI NICHITA STĂNESCU (II)

de Alex Ștefănescu

Sentimentalismul lui Nichita Stănescu se manifestă, apoi, și prin cunoscuta sa galanterie, printr-un stil ceremonios care, de la Petrarca și Anacreon, părea pierdut pentru totdeauna. La un concurs de poezie galantă, la care ar fi convocați toți trubadurii și truverii, împreună cu menestrelii lor, Nichita Stănescu ar câștiga, fără îndoială, locul întâi, fie și recitând un singur catren:

„Spune-mi, dacă te-aș prinde-ntr-o zi
și ți-aș săruta talpa piciorului,
nu-i așa că ai șchiopăta puțin, după
aceea,
de teamă să nu-mi strivești sărutul?...”
(Poem)

Comedia umilinței extreme, o sensiblerie, a reverenței complicate este interpretată cu artă de poetul român. El nu demistifică dragostea, dar o privește cu o anumită detașare, care îi permite să-și desfășoare virtuozitatea retorică în toată splendoarea ei. Ni se propune, de fapt, o demagogie a dragostei, atât de frumoasă, încât nu rezistăm tentației de a o lua în serios:

„Cu gleznele julite, eu te pândesc când treci
printre rocile țărmlui, reci.
Marea se va preface-n păsări străvezii,
câte le-ncap ochii deschiși spre ea,
și vor zbura fâlfâind, când ai să vii,
până-n piscul văzduhului cu o stea.

Vor rămâne prăpăstiile și peșterile goale,
peștii vor plesni aerul prăbușit
cu cozile,
stărnind mărgenele domoale
și corzile.

Uite, epava corăbii lui Simbad
marinarul
cu un colț se sprijină-n scoicile cenușii,
cu un vârf înjunghie-n mijloc cleștarul,
peste toate punțile aleargă raci vii.
Îți dăruiesc o stea de mare, un crab
și un delfin!
Adu-i în spinare până la nisipuri...”

Și urmează, acum, două dintre cele mai frumoase versuri din câte s-au scris în literatura română. Exuberanța teatrală a poemului — asemănătoare într-o oarecare măsură cu aceea a liricii de dragoste a lui G. Călinescu — lasă locul, în final, unei duioșii fără margini:

„...Mă voi preface orb și am să vin
cu brațul întins, să-ți mângâi chipul.”
(Cântec de dragoste la marginea mării)

Curiozitatea avidă a degetelor unui orb, care suplinesc vederea și care mângâie contururile *dintr-un interes vital*, nu doar în scopul îndeplinirii unui protocol, sugerează mai bine decât orice altceva atenția excepțională acordată de un bărbat iubitei lui. Totodată, comparația aleasă de poet aduce în poem, printr-o contaminare de sensuri, impresia că îndrăgostitul nu mai vede nimic în jur și că se îndreaptă spre femeie ca spre o salvare.

Expresia cea mai directă a sentimentalismului stănescian o reprezintă, în sfârșit, poemele sau fragmentele de poeme concepute ca lamentații, din care nu lipsesc, uneori, „of”-urile și „ah”-urile poezilor Văcărești. Bineînțeles că Nichita Stănescu ridică acest stil jeluitor la rangul de plâns filosofic, esență de plâns omenesc. În *Baladă*, de exemplu, ființa care se jeluiește — lui Dumnezeu sau nimănui — se simte îngrozită de gândul că nu este decât un fir de iarbă asupra căruia se apleacă un imens bot de cal:

„Era un bot mare de cal
și, Doamne, ce dinți mari avea.
Căderi de meteoriți în aval
dantura lui albă era.

El botul cel mare și lung
ah, Doamne, cum și-l înclina,
și dinții cei albi, nibelung,
Doamne, un cal nibelung
cred că era,

Și, totuși, nu-s iarbă, nu, nu.
Nicăcând n-am fost iarbă, ah, Doamne...
Și totuși ce bot nesfârșit arăta,
ce cal nibelung îmi părea
că vrea să mă pască, ah, Doamne.”

În alt poem, *Nod 17*, publicat cu un an înainte de moarte, este reprezentată, în versuri memorabile, o agonie nesfârșită, o mistuitoare sete de moarte intensificată de sentimentul de-a nu putea muri:

„Când ninge peste Marea Neagră spre
Bosfor,
când ninge pe albastra de Mediterană
și nici de frig nu pot să mor,
nu pot să mor!
Doamne, mă chinuiesc și nu pot să mor!
Doamne, eu nu pot să mai mor!
Mi-e viața veșnică și rană,
și nu pot să mor
și ninge, și nu pot să mor
și-mi este foarte frig când foarte ninge,
și nu pot să mor!”

În poemele marcate de sentimentalism, bunul-gust funcționează chiar și atunci când inspirația nu funcționează. Vom întâlni, deci, versuri inexpresive, dar nu și versuri care să ne facă să zămbim ironic, deși sentimentalismul a devenit de multă vreme un motiv „oficial” de amuzament. Alintătura, melodrama, jelanția sunt introduse de Nichita Stănescu atât de firesc printre mijloacele sale de expresie, încât avem impresia că poetul... se bazează pe ceva când săvârșește această abatere de la nonafectivitatea pretinsă de poezia de azi. Și chiar se bazează pe ceva și o anume pe dorința noastră dintotdeauna, care le va fi proprie, sunt sigur, și oamenilor de după noi, de a trăi emoții, de a nu se mai tot preface că au sufletul de gheață.

NICHITA STĂNESCU – REPERE ÎN UNIVERSUL POETIC **de G.T.**

O altă naștere în lumină se conturează în "Dimineață marină". "Mă ridicam din somn ca din mare" sub "un soare neobișnuit"; "deșteptarea" este, evident, momentul liric al conștiinței de sine care se redescoperă într-o viziune cosmică având drept dimensiune orizontală marea, cu lumina-n ape" și drept reper vertical plopul ce "mi-atingeau umerii, tâmplele/cu umbrele lor melodioase.

Persistența motivelor soare, copac, piatră, pasăre, nu este, evident, întâmplătoare, și nici simplu ornament poetic; ea conturează o relație intratextuală între formele fundamentale ale lumii, printre care omul se definește ca instanță sensibilă și reflexivă totodată.

Ceea ce am numit "motivul copacului" se insinuează și în texte cu sens de *ars poetica* stănesciană.

În "Fiziologia" poeziei", (cap. "Cuvinte și necuvinte"), poetul scrie: "Dacă tu vrei să comunici cu un copac, ar trebui ca un braț al tău să se facă ramură cu frunze și o ramură a copacului să se facă braț cu

degete. Ar trebui să mori puțin ca om și să învii ca plantă, iar planta să moară întrucâtva și să devină într-o parte a ei-om.

Numai la această linie de cedare reciprocă a specificului poate exista comunicare."(s.n.)

Textul anticipează, evident una din poeziile cu titlul (devenit el însuși leit-motiv) „Necuvintele”:

„El a întins spre mine o frunză ca o mână cu degete./Eu am întins spre el o mână ca o frunză cu dinți. [...]”Eu am trecut prin el./El a trecut prin mine./Eu am rămas un pom singur./El/un om singur.

Creații lirice cu statut de *ars poetica* în care eul poetic se identifică/se lasă substituit cu un copac pot fi descoperite și la alți creatori.

„Am fost un pom zăbovnic târziu am răsărit [XIX]//Dar astăzi, peste vremuri, rodesc....”-proclamă Vasile Voiculescu în "Pârgă" (poezie care dă titlul volumului).

„Sunt, Doamne, plopul cel legat de glie/Tinzând spre înălțimi ca un catarg” – scrie Ion Pillat ("Plopul").

Zina Culturii Naționale

În viziuni și registre stilistice distincte (tradiționalism cu tentă romantică, la primul, simbolism "autohtonizat" la celălalt), amândouă poeziile surprind metaforic dualitatea structurală a poetului, devenirea între trudă și rodire și, respectiv, dramatica pendulare între imanent și transcendent.

La Nichita Stănescu, dualitatea este inclusă într-o poetică a cunoașterii posibile numai prin întâlnirea/contopirea a două sisteme de referință: om și pom.

Într-o altă *ars poetica sui-generis* („În dulcele stil clasic”), Trecând peste intervenția evidentă de nescriere a unor modele consacrate, se reliefează, aceeași succesiune "pasul" amăgitor, chinuitor, izbăvitor al inspirației coboară "dintr-un" bolovan", "dintr-o pasăre amară, "dintr-o frunză verde-pală, "dintr-o" înserare. "Evident, acestea sunt "regnurile" poetice de la Nichita.

va urma

EMINESCU ȘI ȘTEFAN IONESCU CATIFEA

de Constantin Dobrescu

urmă din pagina 17

Tot el menționează că „Eminescu ținea tare mult la el. Îl numea în răsfaț protectorul lui, îl mângâia uneori și adeseori îi aducea acadele. Pe atunci, băieții de prăvălie nu fumau.”

Tot de la Eminescu, poate, pentru că își purta părul tuns astfel, s-a ales cu porecla Breton și cu o fotografie cu autograf.

Fănică Ionescu a lucrat o perioadă chelner și în restaurantul Gării de Sud, ținut atunci de C. Dobrogeanu-Gherea, unde l-a servit și pe I.L. Caragiale, care despre ciorba pe care o servea la acest restaurant spunea că era „mai presus de orice critică”.

Prin restaurantul Gării de Sud „s-a perindat tot ce Țara Românească a avut mai deosebit.”

Nu este de mirare că Ionel Ionescu-Quintus, pe atunci un mare pontif liberal, „care a trecut în posteritate ca

un subtil epigramist, i-a recomandat ca unui prieten chelnerului Ștefan Ionescu pe actrița Mărioara Voiculescu. Aceasta, văzând manierele chelnerului, a spus: *E fin ca o catifea.*”

De atunci, numele lui Fănică Ionescu așa a rămas: Catifea. Și tot restul vieții lui, ca în poezia lui Alexandri, a căutat să schimbe „porecla în renume.”

Acest chelner, datorită faptului că devenise cunoscut în branșă, a fost chemat să supravegheze serviciul banchetului care a urmat inaugurării podului de la Cernavodă, opera inginerului Anghel Saligny, la care a participat și regele Carol I.

Acesta „a fost atât de mulțumit, încât l-a considerat pe chelner drept un bun băiat și l-a dăruit cu un obiect în același timp plăcut și util: un ceas de buzunar.”

Anii tinereții și vremurile frumoase au trecut și Ștefan Catifea, boem de felul lui, a rămas sărac, mai ales după ce luxosul său restaurant de la băile Vulcana, județul Dâmbovița, a dat faliment.

Când nevoile îl încolțiseră mai abilitir s-a gândit că singurul care ar putea să-i dea ajutor ar fi numai Tatăl Nostru Ceres. Ca atare, a pus mâna pe plaivas, și-a înșirat toate durerile, a închis plicul și a scris deasupra adresa: D-Sale, Domnului Dumnezeu.

Această insolită scrisoare a ajuns în mâinile dirigintelui Poștei din Ploiești „om inimos, care cunoscându-l pe Catifea și înțelegându-i nevoile a intervenit să-i acorde un ajutor bănesc și chiar o slujbă.”

Când vechiul intendent al cimitirului „Eternitatea”, Păunică, s-a pensionat, i s-a oferit lui Fănică Catifea postul rămas vacant.

TITU MAIORESCU – UN SECOL DE LA INTRAREA ÎN NEFIINȚĂ (II)

de Ion Bălu

Doi ani aproape, junimiștii au încercat să alcătuiască o asemenea culegere. O antologie presupune selecția celor mai valoroase texte, conform unui criteriu valoric. Junimiștii nu aveau un asemenea principiu. Selecția poeziilor s-a dovedit atât de anevoioasă, încât ei și-au pus întrebară: ce este, la urma urmelor, poezia? Ce anume determină o poezie să aibă valoare artistică?

Impasul l-a provocat pe Titu Maiorescu să redacteze întâiul său amplu studiu intitulat *Despre poezia română*, publicat în paginile revistei *Convorbiri literare*, numerele 1–5 din 1 martie – 1 mai și 7 – din 1 și 15 iunie 1867. Studiul era menit să limpezească teoretic ce anume determină o poezie să aibă valoare artistică? Citit la Junimea, pe măsură ce era elaborat, studiul a provocat entuziasmul ascultătorilor și, publicat în paginile revistei, a reprezentat un ghid deschizător de drumuri pentru generațiile ulterioare.

2. Substanța filosofică

Studiul semnat de Maiorescu este “un sistem de gândire”, cum se exprima Schopenhauer în *Lumea ca voință și reprezentare* – sistem caracterizat printr-o distinctă “coerență arhitectonică”. Poezia este chemată “să exprime frumosul” – accentua Maiorescu în prima parte a studiului. Frumusețea – constata Kant, în *Critica facultății de judecată* – este “forma finalității unui obiect”, perceput “fără reprezentarea unui scop.” Același concept a fost definit de Hegel – în *Prelegeri de estetică* – “totalitate concretă”, unitate “de determinării diferite”. Din aceleași prelegeri, Maiorescu a preluat și dezvoltat trei noțiuni frumose, ideea și adevărul.

În prima parte a studiului, *Condițiunea materială a poeziei*, Maiorescu realizează distincția dintre poezie și știință. Poezia exprimă frumosul; știința exprimă adevărul. Între cele două noțiuni sunt diferențe esențiale: adevărul “exprimă idei”; frumosul “exprimă idei” manifestate în materie sensibilă.”

Apoi definește “condițiunea materială” a poeziei, materialul specific literaturii. Spre deosebire de celelalte domenii artistice (sculptură, pictură, muzică), materialul “sensibil”, specific literaturii îl constituie cuvintele. Dar cuvintele nu sunt un material fizic, natural, așa cum sunt culorile pentru pictor, piatra pentru sculptor. Poetul trebuie să obțină, cu ajutorul cuvintelor, imagini artistice. Aceasta este “condițiunea materială” a poeziei.

Prin uzaj, cuvintele își pierd elementele materiale, se abstracționează, se depozitează. Datoria poetului este de a revitaliza poeticitatea, prin alegerea cuvintelor mai puțin abstracte și prin folosirea figurilor de stil. Poetul nu poate fi totdeauna “nou în ideea realizată; dar nou și original trebuie să fie în “veșmîntul sensibil” prin care o învelește. Prin acest procedeu, limbajul poeziei se transformă într-o “gândire în imagini”.

Condițiunea ideală a poeziei se referă la ideile exprimate de poet. De aceea, Maiorescu accentuează unitatea dintre structura poeziei, “condițiunea materială” și ideile exprimate de poet, “condițiunea ideală”.

Ideile caracteristice poeziei sunt emoțiile, sentimentele, trăirile psihice: iubirea, ura, tristețea, bucuria, mânia, disperarea.

Perceptele morale, intelectuale sau politice sunt „obiecte ale științei.

Prin mijloacele de realizare a “condițiunii ideale”, Maiorescu stabilește trei asemănări între poezie și pasiune: trecerea cu rapiditate de la o stare sufletească la alta: exagerarea emoției, impunându-i proporții neobișnuite și conduce trăirile interioare spre un punct culminant.

Expunerea este însoțită de numeroase exemple, preluate din literatura autohtonă și străină, pe care Maiorescu le oferă drept exemple pentru concizia și sugestivitatea textului poetic.

Cunoașterea preceptelor estetice nu determină talentul-accentua concludive Maiorescu – dar ajută poetului înnașcut să-și perfecționeze arta. Aceleași precepte oferă recep-

torului posibilitatea de deosebi literatura valoroasă de maculatură ce o însoțește statornic prin ani.

Apărut în *Convorbiri literare* între 1 martie și 15 iunie 1967, în volum în iulie același an, cu titlul „Poezia română. Cercetare critică”, studiul lui Maiorescu a îndeplinit în epocă “funcția unui articol director” pentru revista ce își propunea “scopul de a reproduce și a răspândi tot ce intră în cercul ocupațiilor literare și științifice de a da samă despre activitatea și producerile societăților literare, în special celei din Iași și de a servi ca punct de întâlnire și înfrățire pentru autorii naționali.”

Studiul lui Maiorescu – nota Iacob Negruzzi – “deschise la cei mai mulți dintre noi, orizonturi noi. Până atunci noi judecam valoarea unei poezii numai după un instinct natural, fără a încerca să analizăm cauzele pentru care cutare poezie ne place, iar cutare alta ne pare rea. De atunci încolo, lucrurile se schimbă, încet cu încetul critica își făcea loc în Societate.”

Societatea Junimea și revista *Convorbiri literare* au creat un anumit mod de a înțelege cultura, care a primit numele de spirit junimist – observa profesorul Tudor Vianu. Din spiritul critic junimist a rezultat o consecință remarcabilă: “introducerea în mentalitatea publică a cultului pentru adevăr: combaterea exceselor de tot felul au creat premisele apariției marii literaturi și culturi clasice, studiul nou al culturii naționale.

În cele aproape patru decenii în care Titu Maiorescu a fost mentorul revistei *Convorbiri literare*, revista a reușit să impună spiritul critic în judecata valorilor, să impună conștiinței publice pe clasicii literaturii române moderne: Eminescu, Ion Creangă, I.L. Caragiale, Ioan Slavici, dar să atragă și marile personalități literare și filosofice ale vremii.

Am folosit notele redactate de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Doina Filimon, din volumul Titu Maiorescu, *Opere*, I, Minerva, București, 1978, pp. 518-523.

SIMPTOMATOLOGIA UNEI CRIZE ISTORICE

de Mădălina Paula Ștefan

Deschisă prin epistema romantică modernitatea se definește ca vastă și coercitivă, exaltantă și tragică. Cultura secolului al XX-lea va fi preocupată mai ales de explorarea consecințelor deja proclamatului „deces” al lui Dumnezeu, încât „Criza religiei dă naștere unei religii a crizei”, după cum inspirat spune Matei Călinescu în „Cinci fețe ale modernității”. Toate contradicțiile irezolvabile ale paradigmei spirituale tradiționale sunt simultan aduse în discuție, fiind astfel zdruncinată orice certitudine, iar disperarea existențială și suferința devin stările caracteristice omului modern.

Ele se exprimă din plin în modernitatea filosofică și critică aflată la temelia noii culturi. O „Sfântă familie a suspiciunii”, cum o numește Alexis Nouss, o trinitate de „maestrii ai suspiciunii”, cum îi consideră P. Ricoeur-Neitzsche, Marx, Freud-vor consfinți îndoiala sistematică și demistificarea lumii moderne, conducând la fixarea culturii occidentale într-o stare de ezitare permanentă, zdruncinând ansamblul valorilor și al concepțiilor curente despre individ și societate, impunând incertitudinea ca emblemă a ei. Prin metodele lor de interpretare operele celor trei sunt cruciale pt cultura modernă, deoarece creează o nouă atitudine și o nouă perspectivă hermeneutică asupra lumii. În cazul lui Neitzsche, percepția vidului valorilor în Occident, nihilismul, constatarea morții lui Dumnezeu sunt susținute de o poziție radical critică, ceea ce l-a determinat pe Heidegger să-l considere ca pe ultimul gânditor al metafizicii. Ultimul, adică cel care trage concluziile, rezumă și încheie. Dar Neitzsche este și primul gânditor postmetafizic, inaugu-

rând teoriile rațiunii pragmatice care va determina fizionomia epocii tehnologice. Începând cu el, e postulată filosofia ca interpretare și e schițată definirea modernității ca recunoaștere a subiectului în determinarea istoricității sale și în raport cu ea. Neitzsche instaurează înțelegerea modernă a lumii ca ansamblu de construcții și reprezentări, considerat în unica sa devenire. Pe de altă parte, prin Marx, omenirea e asaltată de o promisiune mesianică nemai-întâlnită în istoria ei și pe care o transformă, după cum se știe în experiența totalitară suportată ulterior, din dogma criticismului și a materialismului.

La rândul său, Freud rupe legăturile ce țin prizonier un adevăr până la el refulat – adevărul subconștientului.

Direct legată de declinul rolului tradițional al creștinismului este puternica afirmare a utopismului, pasiunea pentru utopie în toate domeniile vieții intelectuale, de la filosofia politică, la poezie și artă plastică. E în spiritul modernității perpetua fugă înainte, spre posibile prezenturi, mereu reînnoite, căci, după ce se sprijină pe actualitate, ea o părăsește imediat, se îndreaptă spre viitor, pentru a nu mai fi sclava unui prezent devenit trecut. Imaginația utopică este încă o dovadă a desconsiderării moderne a trecutului și a importanței acordate viitorului, dar și o consecință a perspectivei occidentale asupra timpului, modelată de creștinism și, ulterior, de asimilarea de către rațiune a conceptului de timp ireversibil. Utopia izvorăște dintr-o radicală neîmpăcare cu imperfecțiunea lumii date, trăită simultan cu pierderea transcendenței, și ajunge un substitut al religiei autentice, um-

plând locul în care erau imaginați zeii. Utopismul gândește viitorul ca singura cale de ieșire din „coșmarul istoriei” și prefigurează, cu o „melancolie a împlinirii”, subliniată de către analiștii fenomenului, țeluri imanente în locul celor transcendente. Dar, secularizată, modernitatea și-a pierdut optimismul eroic al căutării infinite, căutare justificată altădată de măreția absolută a idealurilor luminoase.

Cu fața mereu spre viitor, modernitatea își generează continuu clasicii și-i lasă în urmă, în demersul autodepășirii permanente, al autofonării perpetue. Așa cum definea R. Barthes, „Să fii modern înseamnă să știi ceea ce nu mai este posibil.”, prin urmare să împărtășești cultul noului și al „noului nou” ș.a.m.d.

Există însă și un revers atitudinal, de asemenea caracteristic și remarcabil: modernul nu caută neapărat noul în viitor, ci și în trecut, substituind criteriul cronologic prin cel axiologic, și echivalând ideea de noutate cu aceea de autenticitate. Paul Valéry este unul dintre cei care deturneză sensul noțiunii de actual pentru a întemeia modernul: „Alternativa nu mai constă în faptul că o operă aparține trecutului sau prezentului; ea constă în faptul că o operă este actuală sau (...), iar valoarea de început sau de ruptură a unui text este nouă atunci când textul suscită propria sa actualitate.” Autenticul este ceea ce i-ar promite modernului să iasă din imediat și din cronologic, plasându-se în an istoric și devenind contemporan cu anumite elemente, fără a le împărtăși prezentul.

Din pana Egretei

CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE „IULIA HASDEU”

EDIȚIA A XV-A

În perioada septembrie-noiembrie 2017, Casa de Cultură I.L. Caragiale a Municipiului Ploiești a organizat CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE „IULIA HASDEU”, ediția a XV-a. Juriul compus din: Gelu Nicolae Ionescu (poet, prof., referent, red. coord revista Atitudini), Mădălina Paula Ștefan (poetă, prof.), Iulia Dragomir (poetă, prof.), Gabriela Teodorescu (prof., publicist, eseist, critic) a acordat următoarele premii: Marele Premiu: Stoica Patricia Elena, C.N. „I.L. Caragiale” Ploiești, Premiul I: Iacob Iulia Daria, Lic. T. ”M. Eminescu” Cluj-Napoca, Premiul II: Ana Zett, C.N. ”Mihai Viteazul” Ploiești, Premiul III: Bianca Alexandra Cojocar, C.N. ”I.L. Caragiale” Ploiești, Mențiuni – 1) Ioana Redinciuc, CN. „Petru Rareș” Suceava, 2) Teodora Vlădianu, CN. „Petru Rareș” Suceava, 3) Alexandra Ioana Constantinescu, C.N. ”Mihai Viteazul” Ploiești.

Ana Zett

- Elevă în clasa a IX-a la Colegiul Național „Mihai Viteazul” Ploiești
- Membru al trupei de teatru amator „Atitudini” – Ploiești
- Premiul I la Concursul „Lecții cu Nichita” – Secțiunea Desen – 2017
- Premiul I Concursul de Teatru/Secțiunea gimnaziu („Iona” de Marin Sorescu)
- Premiul II la Concursul Județean „Public Speaking” – 2017
- Mențiune la secțiunea avansați – Concursul Național „Sub aripa lui Nichita” – 2017
- Mențiune la Olimpiada Județeană de Limba Română – 2017
- Activități preferate:
 - Lectură
 - Mers pe munte
 - Pictură
- Limbi străine: engleză (avansat), franceză (începător)

AR(CAD)Ă

în nemernicia mea de căin' turbat
m-am năpustit asupra ta
c-un sărut
și-am rămas statuie-n brațele
tale.
ne-au lipit corpurile forțe
încât ți-ai ascuns gâtul în coapsa
mea,
mi-am fundat degetele în inima ta,
am presărat flori de mușetel
peste arcadele tale de bărbat
și m-ai condus într-un
dans pe Gange.
fierul îmi alergia prin vene
când ni se întrupau trupurile
înfierbântate de stelele marine,
ne înmuiau buzele într-un
acid cosmogenic,
împroșcam în nebunia noastră
cu fericire
până totul a devenit alb.
dansam nebuni în nimic
și din nimic cream o lume.
ni se toceau oasele-n iubire
corpurile-s-aplatizau,
iar inimile măreau.
apare cerul.
tragic.
frumos de tragic.

STINS ÎN GHEAȚĂ

și-ți zbor lacrimile-nghețate
frivol,
iar tu cauți alinare-ntr-o
țigară stinsă și demultă.
TE văd străpuns de-o țepușă
venită din neant
și scarabei cu mii
năvălesc din tine.
nu se mai opresc

și-ncolonați în inimi
te descompun malefic.
înghit caleașca
ce te-astepta
și spiritul-ți glorios
se-ntinde-n imitațiile
lor de guri.
Fumul rămâne atemporal
și-i provoacă orgasm
sufletului contorsionat.
Antarctica se topește,
ghețar după ghețar după ghețar,
inundă Universul
și scarabeii zboară
cu esența demultă a ta
în dinții presupuși
ai lor.
Nimic nu-i mai poate opri,
nu acum.
Fericesc, acoperă și pârjolesc,
înghit și devastează,
înjunghie și ucid,
țipă și plâng,
râd de noi
și ne ucid din nou.
BEZNĂ

DOI

doi virgini între mine
și tine,
două corpuri suflate-n etern
din ale noastre vine.
ne-mpresoară-o undă de zbor,
presărată cu pumnale de dor,
iar diavolul mi se-ascunde-n
coaste
și ciulinii-mi năpădesc trupul:
efect inocent
al demonului RÂS asupra
fetei ană.
cădem nemuritori în abis,
împinși de nemernicia

îngerului fățarnic
cu coroană
înciulinată.

MĂTURĂTOR

ți-am spart ochii.
îi aveam asupra-mi
și i-am scăpat
pe podeaua sufletului
cu miros de lavandă.
i-am strâns într-un
făraș albastru cu
mătura de nuiele.
i-am pus într-un
borcan sticlos.
te-am sărutat
și te-am ghidat,
înșa știai și pe
orbește
harta trupului meu.

AL(A)BASTRU

măcinam nisipul
între neimile noastre
sfărâmătoare de granule
sticloase și sentimente
prea teșite să ne mai încapă.
înghițeam malefic soarele
în coastele prea nesătute
și ne înfundam memoriile
prodigioase cu sărutări
meschine deasupra entorselor
animale.
traversam zorul nesăbuit
în graba pelicanilor
și ne croncăneau mințile
a neuitare.
ne aruncam în tine, mare,
treceam spulberați în cer
și cădeam în plimbare
printre meteoriți.

Bianca
Alexandra
Cojocaru

- Instituție de învățământ: Colegiul Național „I.L. Caragiale”, Ploiești, clasa a XII-a
- Experiență în domeniul literar:
 - publicist la revista „Atitudini”, Curierul Liceului „I.L. Caragiale”, „Prahova Eroică”, „Revista bibliotecarilor prahoveni”
 - proză publicată în antologiile Casei de Cultură: „Atitudini”, 2015 și „Șapte bilete”, 2016
 - poezie publicată în Antologia Concursului Național de Poezie Blaj, ediția a XVI-a, 2016

- eseu publicat în „Mărturisitori de credință și făuritori de cultură”, simpozionul județean al profesorilor de religie prahoveni, Măneciu, 2016
- marele premiul, Concursul Național de Poezie „Iulia Hașdeu”, ediția a XIII-a, noiembrie 2015
- premiul al III-lea, Concursul Național „Ocroțiți de Eminescu”, ediția a XVI-a, ianuarie 2016
- premiul I, Concursul Național „Ocroțiți de Eminescu” ediția a XVII-a, ianuarie 2017

- premiul al II-lea, Concursul Național „Melchisedec Ștefănescu”, ediția a XVI-a, mai 2016
- premiul I, Concursul Județean „Flori în Grădina Ortodoxiei”, mai 2016
- premiul al III-lea, Concursul Național de Poezie „Iulia Hașdeu”, ediția a XIV-a, noiembrie 2016
- premiul I, Concursul Național de Proză scurtă „I.L. Caragiale”, ediția a XIV-a, mai 2017

ULTIMA VARĂ

A fost ultima vară
În care nu am mai dormit,
Ci doar te-am visat încontinuu.

Ultima vară
Când diavolul a mai râs de mine,
Știind că te iubesc.

Au fost ultimele nopți negre
Ce s-au albit
De sinceritatea conversațiilor noastre

Și ultimele dimineți când mă trezeam
Cu sufletul plin de cenușa amintirilor noastre
Cărora le dădeam foc sub lună.

Au rămas doar niște demoni mântuiți
Și o iubire neîmplinită
Ce va mirosi pentru totdeauna
Precum socul pus la uscat în șopronul bunicii.

UN CINEMA AL DESTINULUI

Mi-am luat bilet la un cinema galactic
Cu pelicule proiectate pe cer de Creator;
Perseidele îmi cădeau în suflet,
Ardeau și nășteau dorul de tine.

Am văzut filmul veșniciei
Unde toate momentele petrecute împreună
Încă se derulează neîncetat
Pe o axă a timpului trecut.

Și am văzut cum într-un univers paralel
Tot ceea ce gândim se întâmplă:
Chiar și noi doi.

Doar că, undeva în natură,
O tânără stă pe bancă
Și privește visător cerul: eram eu
Privind stelele căzătoare,
Făcând scenarii
Și așteptând să ne întâmplăm.

POEM DIN VAMA VECE

A fost odată un grup de tineri
Ce au decis să privească răsăritul împreună
Până la apusul vieții lor.

Era Vama Veche,
Eram eu, pierdută în muzica valurilor,
Cu nisip în păr, cu gândul la tine.

Așa cum ți-am spus
Am alergat în amurg
Cu zmeul la malul mării.

Și așa cum nu ți-am spus,
Am luat de pe cer câte o stea
Pentru fiecare dată când m-am gândit la tine.

Așa am să clădesc un univers
Paralel cu acesta
Doar pentru noi doi.

M-am contopit cu Marea Neagră,
Gândindu-mă la tine
Iar acum inima îmi pompează în vene marea.

ULTIMUL MEU DÉSIR

Aș vrea să stau între lucrurile tale
Ore întregi, zile, ani
Și să simt efluviiile parfumului tău;
Vreau să contemplan dezordinea armonioasă
Și să refac mișcările tale.

Dar stau singură și mă gândesc:
Cred că mâine voi cutreiera orașul,
Orașul ăsta care parcă a îmbătrânit așteptându-te.
Sper să îți văd măcar reflecția într-un geam
Sau să îți aud glasul fugar.

Aș vrea ca lumea asta gălăgioasă
Să își oprească un moment pălăvrăgeala ieftină
Ca să pot striga cât de mult te iubesc,
Dar poate că nici atunci nu vei auzi.

REVELAȚIILE DIN GALERIA DE ARTĂ

Într-o galerie de artă de pe Victoriei
Mi-am văzut umbra printre tablouri,
Dansând alături de o altă umbră:
Eram noi,
Erau proiecții ale imaginației mele
Înecate în vin și în apusuri bucureștene.

Stăteam singură și priveam jocul umbrelor,
Iar oamenii mă priveau pe mine
Și peste ani au zis:
„A fost odată ca niciodată un nebun,
Privind pereții în galeria de artă”.

Și cum blestemele gânduri
Nu erau parcă de ajuns,
Mi-am adus aminte că
Buzele tale sunt mai roșii
Și mai pătimașe
Decât tot vinul
Pe care l-am băut vreodată
În apusuri bucureștene,
În nopți paralizate de insomnii,
Încercând să te uit...

Clio

FOCȘANII LA 1909-1912 (X) **de** Constantin Dobrescu

Plecând de la consultul doctorului, în deznădejdea ce m-a cuprins, mă gândeam: – Ce voi face acum? Sunt ca un om ce ar avea botniță la gură într-o livadă cu pomi fructiferi și poame gustoase, fără a putea gusta, deși pofta îmi cere.

Doamna devenea noaptea bărbat!

Era iarnă. Afară, cam frig. Eu, până la ora unu, unu și jumătate noaptea terminam de a inspecta peste tot. Până la comenduire îmi era cam departe, așa că veneam direct la casele cu fete. Acolo, dam de căldură. Ele se jucau, petreceau, lucru obișnuit la ele cu șmecheriile lor împreună cu cei ce-și cheltuiau banii în desfrâu. Eu mă așezam la o masă, pe un scaun și priveam gesturile lor și decadența firii lor, retras la o parte. Întotdeauna, patroana lor, zisă țața sau tante, când mă vedea că am sosit, îmi aducea câte o cafea sau un sprîț. Era obișnuința de totdeauna, devenisem acum familiarizat cu toate ale lor. Mai controlam și la ele condica de consult medical, dacă au fost

consultate toate și dacă sunt prezente toate. Ele nu aveau voie, sub nici o formă, a părăsi localul fără avizul poliției și semnătura doctorului curant. Își petreceau viața ca într-o cazarmă sau ca un deținut. Patroana dicta și avea grijă de a menține curățenia, a le îmbrăca cu zorzoane, rochii subțiri de mătase, să aibă părul ondulat, ruj la buze, pudră pe față, ce le da înfățișarea de zâne, ca să fie pe placul clienților. Fiecare își avea camera ei frumos mobilată și îngrijită. De două ori pe lună, venea doctorul de la serviciul sanitar în control. Număra fetele. La cele opt stabilimente erau cam 130-140 de cadâne. Cu numărul lor așa mare, ar fi mers o fabrică din zilele noastre. (Memorialistul scria la 1958, n.n.) Nu s-ar fi tolerat să trăiască în așa chip aceste ființe neproductive, care numai consumau, fără nici un folos, fără a produce, dar burgheziei îi convenea, având interesul de a menține starea de lucruri în așa chip.

Eu uitam de militărie și căutam a fi servit de cineva și a avea de toate.

Și-mi pun în minte un plan diabolic de a-mi alege o fată din toate spre a fi protectorul ei. Era nevoie, se cerea acest lucru în mediul acela de viață. Și pun ochii pe una, ce era mai deosebită din toate, frumoasă, drăguță, bine așezată la corp, tânără, avea 20 de ani. Ea citea mai mult romane de aventuri. Citeam pe fața ei că era o victimă a nesocotinței sale. Și așa a fost! Era fată de popă, cu stare bună, de la țară. Părinții văzând-o inteligentă și simpatice au dat-o să învețe la oraș, în școala profesională, fiindcă doreau a scoate ceva din ea. Sperau că vor avea și ei un sprijin și vreo mângâiere la bătrânețea lor. Dar vai, speranțele lor s-au spulberat! Fata lor cea cuminte, în anul al șaselea de profesională, când avea 18 ani, s-a îndrăgostit de un tânăr ofițer, sublocotenent din Regimentul 10 Putna. Câteva luni lucrurile au mers bine. Gluma s-a îngroșat când fata a rămas însărcinată în a șasea lună și sublocotenentul a căutat s-o abandoneze.

va urma

La 25 martie 1931, la sala "Odeon" din Ploiești a avut loc conferința lui Gh. D. Mugur din București despre "Sentimentul patriei și eroism", cu scopul strângerii fondurilor necesare pentru ridicarea Monumentului Eroilor Regimentului 32 Mircea.

În ziua de 10 martie 1932 s-a jucat pe scena teatrului ploieștean "Odeon" frumoasa piesă "Amintirea", de către Compania "Ventura", în frunte cu distinsa și celebra artistă Maria Ventura și marele artist George Vraca.

Reprezentarea teatrală "așteptată cu nerăbdare de ploieșteni va fi montată la Ploiești cu aceleași decoruri ca și la București, scena teatrului Odeon fiind mare și proprie oricărei montări."

În anul 1932, Maria Filotti a prezentat la Teatrul "Odeon" piesa "Ana Karenina", dramatizată de Guiraud, după Lev Tolstoi.

La sala "Odeon", în ziua de 22 iunie 1930 sub auspiciile Universității Populare din Ploiești, Nicolae Iorga a conferențiat despre "Cum am putea să ne americanizăm", conferință urmată de divertismente artistice.

Această manifestare era dată "în beneficiul instituțiilor culturale din Vălenii de Munte."

SĂLI DE SPECTACOLE PLOIEȘTENE (VIID)**de** Constantin Dobrescu

Imediat după această conferință, în ziua de 23 iunie 1930 a avut loc la această sală un concert de muzică clasică susținut de Mihai P. Daia și de baritonul Jean Manolescu de la Opera Română, fratele generalului I. Manolescu din Breaza, președintele Casei Naționale, precum și Valentina Crețoiu, originară din Ploiești.

Ziarul "Dreptatea Prahovei" din 23 iunie 1930 menționa că după acest spectacol artiștii vor pleca în SUA.

Meritul acestui spectacol revine celor doi cetățeni de marcă ai Ploieștilui, "J. Gerard Duqué, președintele Camerei de Comerț și ing. Petre N. Bejan care au știut întotdeauna să prețuiască și să încurajeze arta și pe artiștii adevărați."

De menționat că atât Jean Manolescu (1881-1959) cât și fratele său I. Manolescu s-au născut la Breaza și au urmat cursurile Liceului "Sfinții Petru și Pavel" din Ploiești.

Elevii liceelor din Ploiești erau îndemnați în anul 1934 să vizioneze filmul românesc "Insula șerpilor",

care rula în luna iulie 1934, la Cinema "Odeon".

Printr-un ordin circular, Ministerul de Interne comunică Primăriei Ploiești că Alex. Ionescu, impresar teatral din București, a primit aprobare să țină conferințe în țară pentru mărirea fondului pentru ridicarea unui monument marelui dispărut I.G. Duca "căzut sub gloanțele asazine în serviciul Patriei", și să se organizeze reprezentații teatrale de către trupa "Ventura" cu piesa "Îngerul".

O astfel de conferință cu titlul "Opera și viața marelui dispărut" și o reprezentație teatrală urmau să aibă loc la sala "Odeon" în ziua de 28 aprilie 1934.

De menționat că "bustul în bronz al lui Ioan G. Duca urma să fie lucrat de cunoscutul și mult apreciatul nostru sculptor Oscar Han."

În ziua de 8 noiembrie 1935, a avut loc la sala Teatrului "Odeon" un festival muzical religios și național cu un concert bisericesc dat de Asociația generală a cântăreților bisericești filiali la Prahova, cu scopul de a strânge fonduri pentru construirea unui cămin în Ploiești, care să servească și de școală de cântăreți bisericești. Corul era compus din 40 de persoane.

va urma

INFORMAȚII DESPRE ACTIVITATEA ANTIFASCISTĂ A PRINȚESEI ANNA MARIA CALLIMACHI (III)

de Constantin Dobrescu

Clio

După evenimentul istoric de la 23 August 1944, D-sa a cerut, imediat, autorităților britanice ca să fie repatriată, fără a obține o soluție favorabilă, din lipsa mijloacelor de transport, – așa cum se constată din răspunsul Major-ului I. Back, din 18 octombrie 1944, și din certificatul Ministerului afacerilor străine Nr. 30056/1945.

În asemenea condițiuni, necontestat că D-na Ana Maria Callimachi nu numai că nu poate fi considerată absenteistă, pentru că fiind funcționară de Stat, într-un serviciu de mare importanță pentru acea vreme, n-a mai avut posibilitatea să se repatrieze și acolo unde a rămas a lucrat și luptat pentru triumful de astăzi al cauzei românești.

Alătur în fotocopii:

1. Adresa Nr. 01412 din 2 mai 1940 a Ministerului Propagandei Naționale, prin care D-na Ana Maria Callimachi a fost numită "agentă culturală" pe lângă Legația Română din Londra;

2. Declarația D-lui V.V. Tillea, fostul Ministru Plenipotențiar, pe acea vreme, în Anglia, din care rezultă că D-na Ana Maria Callimachi și-a luat postul în primire la 10 mai 1940, că a funcționat în acest post până la octombrie 1940, când a fost revocată de fostul guvern Antonescu, că în acțiunea din gruparea, "Mișcarea Românilor Liberi" a dus "excelente servicii" cauzei românești și că, deși a făcut cerere de repatriere, n-a avut posibilitatea de a se întoarce în țară:

3. Certificatul Nr.30056/1945 al Ministerului Afacerilor străine confirmând toate cele de mai sus.

Din punct de vedere legal, absentismul a fost soluționat în trecut, prin dispoziția art.7 din legea agrară din 1921, având următorul cuprins:

Art.7. Se declară expropriată în întregime:

a)...

b) Proprietățile rurale în cuprinderea totală ale absenteiștilor. Intră în această categorie toate proprietățile care în cei din urmă 5 ani au fost ne-

întrerupt impuse, conform legii speciale, la un impozit funciar îndoit¹.

Art. 101 din codul civil determină astfel absența:

"Când o persoană nu se va mai arăta la locul domiciliului său, sau al reședinței sale și nici nu a lăsat procură pentru administrația averii sale și dacă în curs de 4 ani nu va avea nimeni știință de dânsa, părțile interesate se vor putea adresa cu cerere la tribunalul de primă instanță spre a o declara absentă.

D-na Ana Maria Callimachi nu cade în nici una din categoriile acestor legiuri pentru că, în tot timpul lipsei sale motivate n-a fost supusă unui impozit funciar îndoit și nici n-a fost declarată absentă de vreun tribunal.

Legea agrară din 23 martie 1945 vorbește de exproprierea totală a proprietăților rurale aparținând absenteiștilor, fără a preciza noțiunea acestui cuvânt, – așa cum a făcut-o legea agrară din 1921.

va urma

DOMNITORUL ALEXANDRU IOAN CUZA ÎN DRUM SPRE CAPITALA ȚĂRII

de Constantin Dobrescu

24 ianuarie 1959, Unirea Principatelor Române, n-a fost un act spontan, ci rezultatul unei acțiuni comune între munteni și moldoveni, a fost consensul românilor despărțiți de Milcov, realizarea dorinței lor de a fi cu toții într-o singură patrie.

Anii trec și noi file se adaugă în cartea neamului, dar strălucirea actului de la 24 ianuarie rămâne de neuitat în amintirea tuturor românilor.

Vestea alegerii lui Alexandru Ioan Cuza și în București, deci înfăptuirea Unirii, a străbătut satele și orașele celor două principate, umplând de bucurie inimile patrioților.

Locuitorii din întreaga țară și-au exprimat sentimentele lor de profund respect față de persoana lui Cuza și pentru mărețul act al Unirii.

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza proiecta prima sa călătorie de la Iași la București la începutul lunii februarie.¹

Dintr-o zi în alta se aștepta trecerea domnitorului de la Iași spre capitala țării.

Cezar Bolliac scria la 31 ianuarie 1859 următoarele: "După toate

probabilitățile domnul va pleca din Iași la 5 sau 6 februarie. Călcând pe pământul Țării Românești până la capitală va vedea orașele Focșani, Buzău și Ploiești. Caracterul necurmat al bucureștenilor ține capitala într-o răsuflare până la sosirea acestei mari sărbători. Seara de 24 ianuarie și zilei următoare până azi s-au trecut într-un transport necurmat de bucurie, junimea, piața, armia, camera, municipalitatea și-a pornit deputățiile lor la Iași și o duc în sărbători. Suntem în cea mai vie nerăbdare, să amestecăm lacrimile noastre de bucurie cu frații noștri, pe care îi știm până acum numai din nume."²

La Ploiești, primirea lui Al. I. Cuza s-a făcut după un program minuțios pregătit. Chiar în ziua de 24 ianuarie, încă dinainte de a se primi vreo știre pe cale oficială, administrația districtului Prahova, din proprie inițiativă, cere subocârmuirii plaiului Prahova 1.000 de brazi, iar plaiului Teleajen 200 de păștrăvi necesari pentru primirea domnitorului.³

La 27 ianuarie 1859, la 3 zile după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, domnul Principatelor Unite, municipalitatea orașului invită autoritățile să ia toate măsurile în vederea unei strălucite primiri ce trebuie făcute domnitorului Cuza, ordin pe care administrația îl pune de îndată în lucrare, vestind deputații orașului să ia parte la ședința ce se va ține a doua zi, 28 ianuarie, în pretoriul municipalității.⁴ Spre a chibzui asupra progresului primirii Măriei Sale, domnul Moldovei și Țării Românești⁴ și cere plaiului Prahova să mai trimită încă 500 de brazi necesari la solemnitate.⁵

va urma

Note:

¹ Arh. Naționale Prahova, fond Prefectura Prahova, dosar 11/ 1859, f.35;

² "Românul" din 31 ianuarie 1859;

³ Arh. Naț. Prahova, fond Prefectura Prahova, dosar 11/ 1859, f.19, 20;

⁴ Mihai Apostol și Florica Dumitrică, "Primirea lui Alex. I. Cuza la Ploiești", în "Flamura Prahovei", Ploiești, 24 ianuarie 1859;

⁵ Arh. Naț. Prahova, fond Prefectura Prahova, dosar 11/ 1859, f.29

UN SFÂNT AL ZILELOR NOASTRE: PĂRINTELE GALERIU (1918-2003) (I)

de Basarab Nicolescu

Pentru mine, Ploiești-ul rămâne încrustat în sufletul meu, prin întâlnirea cu părintele Galeriu, care a fost al doilea miracol din viața mea. Primul miracol a fost reîntoarcerea tatălui meu din lagărele sovietice, în 1948, după șase ani de absență. Tatăl meu a fost luat pe front pe când aveam șase luni. La un moment dat, a fost dat dispărut; căzuse prizonier. Am fost cotoplit de groaza că nu-l voi cunoaște niciodată. S-a întors când aveam șase ani și jumătate.

Părintele Galeriu era prieten cu tatăl meu (el era cu doi ani mai tânăr decât tatăl meu) și slujea în parohia „Sfântul Vasile cel Mare” din Ploiești. Părintele Galeriu era, pe atunci, cu totul necunoscut și abia se întorsese de la Canal. În 1952, în noaptea „Adormirii Maicii Domnului”, el a fost arestat și anchetat în beciurile Securității din Ploiești. Fusesse deja condamnat la trei luni de închisoare în 1949, fiind acuzat pentru ascunderea unui lider politic liberal din Prahova. De data aceasta, el a fost acuzat pentru activitatea depusă în PNL-Bejan, ca delegat la alegerile din 1946. A primit o detenție administrativă de 60 de luni de muncă obligatorie, întâi la colonia Peninsula-Valea Neagră de la Canal și apoi la centrul de triere Văcărești de la București. A fost totuși eliberat la 23 octombrie 1953, când a revenit la parohia sa din Ploiești¹.

Eu aveam pe atunci 12 ani și eram avid de răspunsuri la întrebări fundamentale, care mă frământau încă de la vârsta aceea: despre infinit și despre problema răului. Nu înțelegeam cum poate Dumnezeu să lase să se întâmple un astfel de rău ca tatăl unui copil să fie luat de lângă el atâta timp. Părintele Galeriu a știut să-mi facă o educație religioasă personală, față în față, cu mare blândețe și înțelepciune. M-a apropiat de cele sfinte. Așa am ajuns să cânt și în corul bisericii.

M-a marcat, de exemplu, afirmația sa că răul nu vine de la Dumnezeu, ci de la oameni. Și că Dumnezeu permite să se întâmple răul pentru că respectă libertatea omu-

lui. El nu te obligă să alegi binele. Mi-a explicat că războiul, care este un rău imens, îl fac oamenii, nu-l face Dumnezeu. Și că tot oamenii mi-l răpiseră pe tata. Părintele Galeriu m-a făcut să descopăr instinctiv semnificația terțului inclus (cu multă vreme înainte de a întâlni filosofia lui Stéphane Lupasco), atunci când mi-a vorbit de misterul Sfintei Treimi și mi-a dat gustul gândirii apofatice, gust care s-a dezvoltat în continuare prin practicarea fizicii cuantice.

Cu mulți ani după aceea, în anul 2000, am venit în România să organizez primul Congres de Știință și Religie, împreună cu doamna Magda Stavinschi și cu ajutorul Fundației americane Templeton. Primul la care m-am gândit a fost părintele Galeriu. Dar m-am întrebat: „O fi același?”. În amintirea mea, părintele Galeriu rămăsese preotul unei parohii din Ploiești, chiar dacă aflasem că între timp devenise un reputat teolog și un mare predicator, care cita cartea mea *Noi, particula și lumea* în conferințele sale chiar și înainte de 1989. Nu mai vorbisem de o jumătate de veac cu el. I-am telefonat și i-am spus cum mă numesc, neștiind dacă își mai amintește de mine. El mi-a răspuns cu o voce tunătoare: „Basarab Nicolescu, 1942” – era anul nașterii mele. Își amintea totul. A acceptat imediat invitația să vorbească la Congresul „Știință și religie: antagonism sau complementaritate?”, pe care l-am organizat, împreună cu Doamna Magda Stavinschi, la Academia Română, între 8 și 9 noiembrie 2001.

Am fost în țară în anul 2000 pentru pregătirea acestui congres și pentru formarea unei rețele de dialog Știință – Religie și l-am întâlnit pe părintele Galeriu, în compania unui francez, Jean Staune. Părintele Galeriu m-a îndrumat spre Mitropolitul Daniel și ne-a pus la dispoziție o mașină condusă de un enoriaș al său. Prin bunăvoința acestui enoriaș, însoțit de soția și fiul său, am făcut imediat o vizită la reședința din Durău a Mitropolitului Daniel (care este azi Patriarh), care a acceptat să participe ca orator invitat

la congres și mi-a promis ajutorul său pentru constituirea rețelei de dialog Știință – Religie Ortodoxă în România, sub auspiciile fundației americane John Templeton.

La congresul din 2001, părintele Galeriu a prezentat, în limba franceză, comunicarea „Nicolae Paulescu – unitatea între știință și tradiție”, iar Mitropolitul Daniel a vorbit, în limba engleză, despre „Necesitatea dialogului între știință și religie azi”.

În comunicarea sa, părintele Galeriu a prezentat cu mare pertință ideile filosofice ale marelui om de știință Nicolae Paulescu (1869-1931), descoperitorul insulinei, luând ca reper una dintre operele sale fundamentale filosofice². Cu argumente convingătoare, Nicolae Paulescu evocă sufletul ca fiind cauza secundară a vieții și pe Dumnezeu ca fiind cauza sa primă. Prezentând propriile sale concluzii, părintele Galeriu a subliniat cu pregnanță limitele științei în privința problemei sensului, ilustrând acest fapt cu mare erudiție în planul interpretării științei. Cultura părintelui Galeriu era imensă.

În mod ciudat, deși ne trimisese rezumatul, părintele Galeriu nu ne-a trimis textul conferinței sale pentru volumul cuprinzând lucrările congresului³. Eu ignoram pe atunci că Nicolae Paulescu a publicat și texte de un antisemitism delirant, ceea ce nu ne poate împiedica să îl recunoaștem ca un mare savant de talie internațională. O fi avut oare părintele Galeriu o premoniție de ceea ce se întâmplă astăzi, când, sub influența aplicării defectuoase a Legii nr. 217/2015, numele lui Nicolae Paulescu este practic interzis în România?

va urma

Note:

¹ Adrian Nicolae Petcu, «Părintele Constantin Galeriu la începutul regimului comunist», Lumina, București, 25 Aprilie 2013;

² Nicolas Paulescu, *La Physiologie Philosophique: Finalité, Matérialisme, Âme et Dieu* (Librairie Bloud & Cie, Paris, 1908);

³ Basarab Nicolescu și Magda Stavinschi (Ed.), *Știință și religie: antagonism sau complementaritate?*, Editura XXI: Eonul Dogmatic, București, 2002.

PLEDOARIE PENTRU O CONDUITĂ CIVILIZATĂ

de prof. ing. Angela Cârlan

Esen

*„Bunul simț e geniul umanității.”
(Goethe)*

Un vechi proverb indian spune: „Florii i se cere parfum și omului politețe”. Parfumul plăcut al unei flori impresionează pe toți, dar politețea și bunul-simț oare mai pot impresiona? Ne petrecem cea mai mare parte din viață în afara casei noastre, în preajma unor străini față de care suntem obligați să adoptăm un anumit comportament, iar un om care se străduiește să nu deranjeze pe nimeni și să-i facă pe cei din jur să se simtă bine în preajma sa nu poate fi considerat nici ridicol, nici fraier, ci doar o specie pe cale de dispariție. Chiar dacă bunele maniere au fost inventate la curțile regale, adoptate de aristocrație și răspândite apoi de burghezie, pe un om manierat îl numim întotdeauna „un adevărat domn”, „o adevărată doamnă”, eventual, „un gentleman” sau „o lady”. Citind aceste rânduri, probabil că o să vă întrebați ce s-ar mai putea spune despre politețe și bun-simț într-o lume în care este la modă să te faci remarcat utilizând cuvinte nepermise, uneori jignitoare, în care îți faci loc (la propriu) cu coatele, în care te poți impune cu agresivitate denigrându-i pe ceilalți și în care rușinea este considerată o inadapare sau un complex prostesc?

Trăim în colectivitate și cu toții am observat că sub influența bunătății și amabilității se creează o atmosferă întotdeauna plăcută. La prima vedere, regulile de politețe par restrictive, dar fiecare om, indiferent de ierarhia profesională sau socială, trebuie să le respecte. Sugerând ideea că politețea nu mai este atât de importantă ca odinioară, o vedetă a muzicii internaționale a afirmat la un post de televiziune: „bunele maniere sunt numai pentru prințese, iar eu nu sunt o prințesă, sunt un om obișnuit.” Pentru mine au fost surprinzătoare acele cuvinte pentru

că nu am considerat niciodată politețea a fi o datorie numai a celor de viță nobilă.

Se spune că, atunci când un discipol cu care se plimba Socrate s-a înfuriat, pentru că un oarecare nu i-a răspuns la salut marelui filosof, acesta i-ar fi răspuns: „De ce să te înfurii dacă tu constăți că maestrul tău este mai educat decât acel individ indiferent și prost-crescut?” Regele Ludovic al XIV-lea o saluta pe cea mai umilă bucătăreasă cu aceeași curtoazie ca pe oricare nobilă domnișoară de la curtea sa.

Aflat pe patul de moarte, Immanuel Kant a acceptat să primească vizita unui bun prieten care a venit să-și ia rămas bun. Familia lui Kant a atras atenția vizitatorului că va trebui să se așeze imediat pe scaun, deoarece dacă va sta în picioare, risca să-l vadă pe filozof ridicându-se.

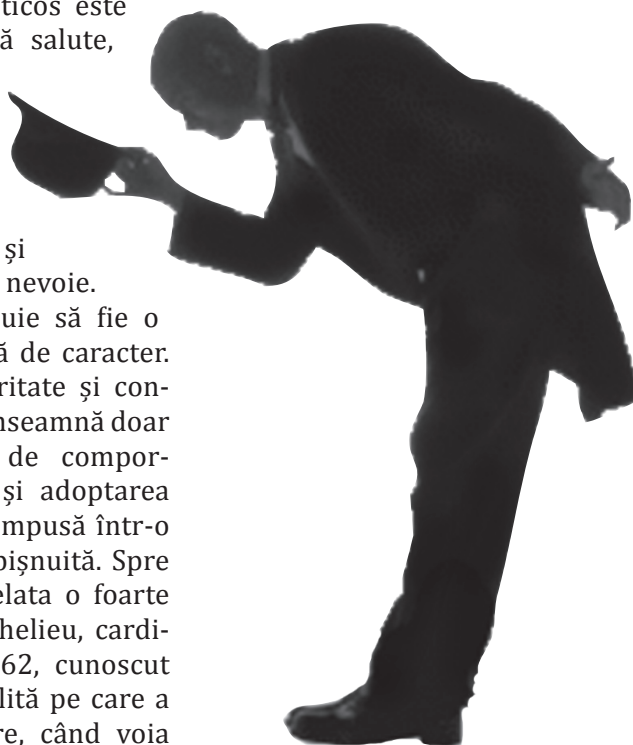
De ce credeți că am prezentat aceste exemple? Pentru a argumenta de ce politețea dă frumusețe relațiilor între oameni și de ce poate fi considerată nu numai o calitate, ci și un rezultat al educației asimilate. Un simplu salut este o formă de manifestare exterioară specific umană. Politicos este cel care nu ezită să salute, care face suficient loc celor care trec pe lângă el, care oferă ajutor celor mai în vârstă, copiilor, celor bolnavi și tuturor celor care au nevoie.

Politețea nu trebuie să fie o mască, ci o trăsătură de caracter. Ea presupune sinceritate și constanță. Politețea nu înseamnă doar însușirea regulilor de comportament civilizat, ci și adoptarea conduitei potrivite, impusă într-o situație mai puțin obișnuită. Spre exemplificare, voi relata o foarte veche povestire: Richelieu, cardinalul Franței, în 1662, cunoscut pentru setea nepotolită pe care a avut-o pentru putere, când voia

să se destindă, după o zi obositoare, făcea gimnastică. Într-o zi, un apropiat colaborator de la curtea sa, intrând în biroul în care cardinalul lucra, l-a surprins sărind. Cardinalul a fost extrem de stânjenit că fusese surprins făcând salturi care distonau cu poziția sa de ministru - cardinal. Intuind reacția cardinalului, curteanul și-a scos imediat haina și i-a spus lui Richelieu: „pun rămasag că și eu fac salturile acestea la fel de bine ca și Eminența Voastră!”

Bunele maniere și bunul-simț nu sunt numai o „etichetă” pentru societate, ci și pentru acasă. Atitudinea plină de căldură și de grijă față de cei apropiați își trage seva din buna-cuviință și spiritul umanitar care nu trebuie să cunoască oscilări.

Analizând cele spuse până aici, să reflectăm la importanța pe care o acordăm politeții și bunului-simț și să ascultăm îndemnul lui Nicolae Steinhardt: „Dacă nu putem fi buni, să încercăm să fim măcar politicoși.”

PE TĂRÂMUL FLORILOR FERMECATE

de Ema Petrescu

Ana plângea. Lacrimi mari se rostogoleau pe obrajii săi albi ca laptele. Mama ei o certase din nou. Nu înțelegea de ce. Când se apropia de ea și o întreba ceva, mama îi răspundea:

– Lasă-mă în pace, nu am timp, nu vezi ce fac? Am treabă multă, spăl, calc, gătesc, tatăl tău stă toată ziua la servicii, nu mă ajută nimeni!

– Te ajut eu, mama! Pot eu!

– Cum să poți tu? Ai doar cinci ani, trebuie să mai crești, acum ești mică, nu poți face nimic!

Asta îi spunea mereu, că nu are timp, că ea este mică și că nu poate face nimic. Singura dată când o vedea zâmbind pe mama ei, era când stătea în grădină cu florile.

Ana s-a uitat cu atenție la florile din grădina din fața casei. A pășit printre trandafirii albi, roșii, galbeni și roz. Se gândea să vorbească și ea cu florile, ca și mama ei. Printre lacrimi, Ana le-a spus:

– De ce mama vă iubește mai mult pe voi? Pentru că nu vă mișcați? Pentru că sunteți frumoase, pentru că sunteți parfumate?

– Deodată florile au început să vorbească, să se prezinte:

– Eu sunt Bunătatea, a spus Trandafirul Galben.

– Eu sunt Prietenia, continuă Trandafirul Roz.

– Eu sunt Iubirea, a rostit Trandafirul Roșu.

– Eu sunt Armonia, se prezentă Trandafirul Alb. Noi te vom ajuta, spune-ne ce doriți să-ți îndeplinim!

– Vreau să mă iubească mama, să se joace cu mine, să mă lase să o ajut! Tot timpul spune că are treabă, numai cu voi vorbește.

– Bine, Ana, îți vom îndeplini dorința! Vorbește-i mamei despre noi și ea îți va arăta cât de mult te iubește.

Rând pe rând trandafirii i-au mângâiat Anei fața și i-au lăsat o floare la picioarele ei. Lacrimile Anei s-au uscat. A făcut un buchet din florile lăsate de trandafiri și s-a îndreptat spre mama sa. Aceasta era în bucătărie și pregătea masa.

– Mama, ți-am adus florile tale preferate. Știu că cel mai mult le iubești pe ele. De ce le iubești, mama? Pentru că nu vorbesc și nu se mișcă?

Mama a privit-o surprinsă pe Ana. Imagini din copilărie se derulau rapid prin fața ochilor, părinții care erau tot timpul grăbiți, îngrijorați de ziua de mâine, veșnic nemulțumiți de salariile lor de muncitori la fabrica de cărămidă din oraș. Își aducea aminte cât de

mult își dorea când era copil să o strângă în brațe mama sa, dar se întâmpla asta foarte rar, de obicei când îi spunea „La mulți ani!”, de ziua ei. De abia acum înțelegea ce vroia Ana de la ea. Începea să se simtă vinovată, nu-și făcea timp pentru propriul ei copil.

– Ești copilul meu, te iubesc mult, draga mea! În timp ce vorbea s-a apropiat de Ana și a strâns-o în brațe.

Ana era fericită.

– Florile au avut dreptate, mama! Mi-au îndeplinit dorința! Mi-au spus că mă vei iubi dacă le aduc la tine!

– Ana, te iubesc dintotdeauna, nu de acum doar! Vom petrece mult timp împreună! Hai să mă ajuți să punem masa, tatăl tău sosește în curând! Ne vom plimba toți trei prin parc după aceea!

– Mama, iubesc și eu florile, am vorbit cu ele azi, am făcut cunoștință. Bunătatea, Iubirea, Recunoștința și Armonia, sunt prietenele mele acum.

– Ce imaginație bogată ai, Ana! Am o fată talentată! Bravo!

Ana zâmbea. În sfârșit! Mama ei vorbea cu ea și o iubea! Avea ce să le povestească trandafirilor din grădină!

Eseu

SIMPTOMATOLOGIA UNEI CRIZE ISTORICE (2)

de Mădălina Paula Ștefan

urmare din pagina 21

Creația literară modernă oglindește în moduri variate această schimbare de mentalitate, atitudine, credință. În general, tensiunea artei moderne e generată de conștiința faptului că individul este prins într-un nod de incompatibilități. Aproape un topos devine imaginea artistului sfâșiat între impulsul de a se desprinde de trecut, proclamându-se pe de-a-ntregul „modern”, și aspirația sa de a întemeia o nouă „tradiție”, recunoscută ca atare de către viitor. El, creatorul de artă, rămâne împărțit între elanul revoluționar și spaima catastrofe. Căci ezită să se fixeze în înțelegerea propriei realități drept progresie în continuitate, opusă tim-

pului imobil al tradiției ori drept progresie în discontinuitate, în rupturi succesive. În legătură cu această scindare, Compagnon se întreba: „dar o tradiție a rupturii nu este, în mod necesar, o negare a tradiției și, în același timp, o negare a rupturii?”, sugerând că modernitatea se afirmă doar în propria ei negație. Ideea e nuanțată de O. Paz: „Modernitatea e o tradiție polemică ce înlătură tradiția dominante, oricare ar fi aceasta; dar ea nu o înlătură decât pentru a ceda, imediat mai apoi, locul unei alte tradiții care, la rândul ei, nu este decât o altă manifestare momentană a actualității. Modernitatea nu e niciodată ea însăși; ea este întotdeauna alta. Modernul nu se

caracterizează numai prin noutate, ci și prin eterogenitate.”

Este evident că noua tradiție abandonează noțiunea de cunoaștere unitară, unificată și progresivă, deoarece ea dialoghează cu incertitudinile și își exprimă demersul epistemologic printr-un „haos creator”, „dezordine ordonatoare”, zgomot, hazard, complexitate.

Note:

Alxis Nouss „Modernitatea”-Ed. Paralela 45, 2000

Roland Barthes „Romanul scriiturii-antologie”, Ed. Univers, București, 1987

Paul Valery, Privire asupra lumii actuale”, Ed. Paralela 45, 2001

Matei Călinescu „Cinci fețe ale modernității”, Ed. Univers, București, 1995

LA BĂILE FELIX, CU UN CAVALER ȘI UN CRUCIAT...

de Daniel Mihu

Interview

Doctorul Gheorghe Moraru, de la Cabinetele Medicale ale Hotelului President: „Facem tratamente cu Gerovital și cu Pell Amar.”

R: Domnule doctor mă uit în stânga, ma uit la dreapta... și văd toți pereții ocupați de diplomele primite de dvs. Spuneți-ne despre ce este vorba.

G.M.: Sunt niște recunoașteri ale activității mele profesionale atât de către colegii mei medici din forurile superioare – Colegiul Medicilor – și din partea societății civile pentru îndelungata mea activitate în cadrul acestei unități.

R: Ce înseamnă ca timp?

G.M.: Noi am mai discutat acest lucru, e ceea ce vă spuneam că am rămas Seniorul din Băile Felix, adică cel mai vârstnic doctor care mai activează încă în Felix. Mi-am desfășurat activitatea în aproape toate unitățile medicale de aici, fiind salariat al spitalului Clinic de Recuperare o perioadă foarte lungă. Apoi am trecut în sistemul privat unde am deschis o unitate medicală la niște standarde, zic eu, cel puțin europene. Asta înseamnă că suntem acreditați internațional în activitate medicală. O dovadă este și faptul că acum avem pacienți din Finlanda, Norvegia, Austria din Germania și, bineînțeles, din România. Marele nostru avantaj este că pe lângă tratamentul de recuperare beneficiază și de tratament cu Gerovital. Suntem singura unitate din Felix care are și această terapie sub directă coordonare a Institutului Național de Geriatrie.

R: Am văzut aici și un afiș cu dispărutul Pell Amar. Despre de este vorba?

G.M.: Pell Amar este o altă linie de tratament. M-a bucurat enorm când a reapărut pe piața românească, îl știam de mult, dinainte de 1989, și dădea rezultate excepționale. Din păcate a lipsit mult timp din tratamentele noastre pentru că așa s-a întâmplat, ce a fost bun și românesc a dispărut. Așa a fost problema cu vaccinurile, problema cu Boicil-ul...

R: Și e cu polidinul, care tot nu a reapărut.

G.M.: Da. Asta apropo de Institutul Cantacuzino și mă bucur enorm că a fost preluat de Armată pentru că se va face ordine și cred că va fi reactivat așa cum trebuie.

R: La valoarea lui...

G.M.: Exact, că este de interes național.

R: Dar să nu trecem peste subiectul cu diplomele dvs. Care vă acoperă doi pereți din cabinet. Câteva cuvinte.

G.M.: Este o diplomă din partea președintelui țării, diplomă de merit „ordinul sanitar în grad de cavaler”, mai e o diplomă de excelență dată de

Colegiul Medicilor din Bihor. Am și de la episcopul ortodox al Oradei.

R: Câteva cuvinte despre tratamente. Ce oferiți, având atât de mulți pacienți din țările Europei?

G.M.: Felixul, datorită apei termale, ne oferă factorul natural de cură. Apa o avem din sondaje, iar proprietățile ei diferă foarte puțin de la o captare la alta.

R: E din aceeași sursă!

G.M.: Da, în principal în compoziția chimică a apei există Ca, Mg, Potasiu, Sodiu și temperatura variază în funcție de adâncimea forajului. La noi, forajul e la 180 de metri și apa vine la 36-38 grade Celsius, tocmai bună pentru a face recuperare în ea. Noi o folosim atât în cura externă – balneafie, cum se spune, cât și în cura internă – crenoterapie. Are rezultate excepționale în gastrită, ulcer, colite cronice, dischinezii bilo-duodenale, afecțiuni renale. E o gamă destul de largă unde dă rezultate foarte bune. Ca tratament în cura externă, în balneafie, o folosim în tratamente pentru afecțiuni reumatologice de tip degenerativ, dar și de tip inflamator, cu precizarea că atunci trebuie să fie în perioada de acalmie. De exemplu, așa tratăm spondilartrita anchilozantă sau poliartrita reumatoidă. La fel în cele degenerative, așa numitele „oze”, cum ar fi spondiloze, coxartroze etc. Tot rezultate excepționale obținem cu această cură de apă termală în afecțiunile neurologice fie de tip central, fie de tip periferic, adică plegii sau neuropatii periferice.

R: Am remarcat faptul că sunteți foarte ocupat la cabinet. Se ajunge la dvs. cu programare?

G.M.: Da. Pacienții sunt consultați, iar tratamentul este individualizat. E important și faptul că sunt medici care au rezerve în a-și trimite pacienții la Felix dacă sunt cardiaci, hipertensivi sau alte boli de inimă. Cei care vin prin sistemul medical nu sunt aruncați direct în baie, ci sunt analizați, supravegheați. Prescriem tratamentul ținând cont și de afecțiunile asociate.

R: Deci, din fericire, globalizarea nu a ajuns și în actele dvs. Medicale...

G.M.: Nu. Tratăm pacienții după individualitatea fiecăruia.

R: Cam cât durează tratamentele?

G.M.: Dorința mea ar fi ca cei care vin la cură e să stea 10 zile la tratament. Cam după 4-5 zile organismul începe să lucreze, să adune beneficii or, dacă se întreprinde, e ca și cum n-ai fi făcut.

R: Mai aveți pacienți care vin după dvs. să îi tratați? Cum am văzut anul trecut, cei de la Alba Iulia...

G.M.: Mereu. Am pacienți din Austria sau din Finlanda care vin de câțiva ani.

R: Dacă se poate, aș dori să vorbesc cu un astfel de pacient. Mai spuneți-mi dacă există diferențe de cură, de eficiență a tratamentului, în funcție de sezon. Vine iarna...

G.M.: Nu. Chiar recomand celor care au afecțiuni reumatologice să vină în perioada de toamnă-iarnă-primăvară pentru că atunci acele afecțiuni sunt mai bine exprimate simptomatice. Tratamentul în sezonul rece este mai eficient. Avem condiții excepționale pentru a face un tratament foarte eficient, iar pentru scopul curator sezonul rece e cel mai bun. Cei care vin vara vin în scop profilactic dar, în scop curativ, în sezonul rece e mai bine

Pacient finlandez la Băile Felix: „Știu oameni care au venit în cărje aici și după trei săptămâni de tratament au mers fără baston”.

După ce am vorbit cu domnul doctor, în cabinetul dânsului de la Hotelul President a intrat doamna Murja Cruciat, un vechi pacient venit consecvent la tratament. Din Finlanda!

R: Doamnă, veniți de mult la tratament în România?

Murja Cruciat: Eu vin din 1971 la Băile Felix, în România. În 1976 am fost pe litoral, apoi la Băile Sovata. Am fost și la Călimănești și la Băile Herculane.

R: Și ați devenit turist și pacient fidel la Băile Felix.

M.C.: Aici e foarte bine. Din 1972 până în 1974 am venit în fiecare an. După ce m-am întors în Finlanda am povestit de ceea ce e aici și prin 1980 am venit cu alți turiști. Din 1992 am revenit cu alte grupe de turiști în România. În 1997 am stat aproape patru luni la Sovata. Din 2003 lucrez cu agenții de voiaj.

R: Pe dl. doctor Moraru de când îl cunoașteți?

M.C.: Din 2003 ne cunoaștem. În 2004 am organizat un grup, că nu mai era în Finlanda nicio agenție de voiaj care să organizeze așa excursii, la tratament.

R: De-a lungul timpului ați observat efectele tratamentelor de la Felix?

M.C.: Bineînțeles!

R: Cunoașteți persoane cu o stare a sănătății mai precară care și-au găsit aici alinarea?

M.C.: Am văzut foarte multe cazuri, oameni care au venit în cărje și după două-trei săptămâni, puteau merge fără baston. Cunosco oameni care vin de două ori pe an și se fac bine. Între aceste ședințe, nu mai au nevoie să folosească medicamente.

Gheorghe Iovu: "TERAPIA CU MUZICA MEA E UNICĂ ÎN LUME"

de Daniel Mihu

R: Domnule Iovu, vă rog să ne spuneți câteva cuvinte despre dvs.!

Gheorghe Iovu: Sunt muzician, mă ocup de meloterapie, muzică de relaxare, muzică prin care oamenii se vindecă.

R: Cum ați ajuns la asta, care este pregătirea dvs. de bază?

G.I.: Pregătirea de bază: sunt autodidact! Totul a început spontan, mi-a plăcut foarte mult muzica. Nu credeam că o să fac vreodată muzică și am ajuns să compun, să fiu singurul compozitor de muzică terapeutică din România și singurul licențiat.

R: Și foarte ascultat. De unde știți, când ați compus muzica, de faptul că ar fi terapeutică?

G.I.: Nu știam, dar mi s-a spus. Mi-au zis că această muzică este o adevărată terapie. De aici pornit. Și am

observat și eu. De exemplu am plecat în SUA și când am revenit, filodendronul de acasă era uscat. Cu apă și această muzică și-a revenit, că trebuia să-l aruncăm. La un concert a venit o persoană care era paralizată de 40 de ani, nu putea mișca o mână, și și-a revenit. Acum vindecă cu ea.

R: Păi puteți să creați și efectul invers? De exemplu, hoților să le paralizați mâinile...

G.I.: Atunci ce ar mai face polițiștii?

R: Simplu, cei care sunt corupți, n-ar mai fi „mână în mână” cu ei... Dar de unde sunteți?

G.I.: Din Timișoara. Acolo am făcut școala. La chitară sunt autodidact.

R: De când cântați la instrumente?

G.I.: După 1990, când am putut procura instrumente cu orchestrator. Atunci m-am putut ocupa de muzică în mod perseverent.

R: Aveți un compozitor preferat? Ce vă ajută să ajungeți în starea de a compune muzică terapeutică?

G.I.: Foarte mult mă ajută plimbările în natură. Pot să spun, despre scriitori, că întotdeauna mi-au plăcut basmele.

R: Românești, cele tradiționale, nu cele din politică...

G.I.: Bineînțeles, din cele vechi, tradiționale, aveai ce să înveți.

R: Am văzut muzica dvs. pe Youtube. Vă face cineva videoclipurile?

G.I.: Ce vedeți acolo, 99% este piratat. Muzica este luată fără să mi se spună.

R: Are și o parte bună. De aceea nu le paralizați mâna... Partea bună e că vă face reclamă.

G.I.: Da. Sensul bun e că această muzică ajunge la mulți oameni.

R: Atunci ultima întrebare: cum ajungeți la public, cum se fac concertele?

G.I.: Publicul deja mă știe, este și Facebook, dar este și publicitatea dumnezeiască, din om în om. Așa am ajuns să fiu cunoscut pe întreaga planetă. Oamenii vin din multe țări și caută discurile mele. Astfel am cântat în New York, trei concerte în Manhattan, unde m-a invitat cel mai mare neurolog de acolo, care a considerat că acest program de terapie e unic în lume. Am mai avut concerte la Paris sau în clinici din Germania.

R: Domnule doctor, dacă îmi amintesc bine, Spitalul AS Medica din Bucov a împlinit de curând un an?

Dr. Scarlat: Are chiar mai mult de un an de la deschidere! Din data de 15 august, anul 2016.

R: Cum a fost aniversarea? Știu că l-ați invitat și pe dl. Gheorghe Iovu, compozitorul de muzică terapeutică, pentru a susține un concert aniversar.

Cum spuneam, din 15 august 2016 funcționează spitalul, policlinica funcționează de mai mult timp. Avem 33 de paturi pentru medicină internă, bolnavi acuti și cronici, atât în relație cu Casa de Sănătate cât și în sistem privat. Trăiesc un sentiment de bucurie, de împlinire pentru că, în această perioadă, am avut

o serie de realizări frumoase. Printre acestea se numără și faptul că am internat peste 1200 de persoane.

R: Ținând cont că vorbim de 33 de paturi și un an de funcționare, înseamnă foarte mult! De ce este importantă această realizare?

Cele peste 1200 de persoane internate au beneficiat de condiții de spitalizare deosebite. În fiecare salon sunt unul sau două paturi. Camerele sunt dotate cu băi proprii, televizoare, și aparate de aer condiționat. Mâncarea este de cea mai bună calitate, servită în salon, adaptată evident regimului recomandat diagnosticului fiecărui pacient. Personalul este cel care crează o atmosferă plăcută, primitoare, aducând plus de confort pe care pacienții noștri îl apreciază atât de mult în spitalul nostru. Desigur, normele de curățenie și igienă sunt

la standarde superioare. Realizarea constă în faptul că majoritatea pacienților au plecat foarte mulțumiți.

R: Și vindecați?

Bineînțeles. Am avut cazuri foarte grave pe care am reușit să le vindecăm. Ne mișcăm destul de repede în spital, în sensul că facem multe investigații pentru a ajunge rapid la diagnostic, în prima și a doua zi de internare. Avem un sistem foarte bun de planificare a activităților de diagnosticare care ne permite chiar din a doua zi să începem terapia. În 5-7 zile noi avem rezultate foarte bune chiar și în cazul unor boli foarte grave: o ciroză decompensată, o insuficiență cardiacă severă, accidente vasculare, insuficiențe renale. Și toate astea într-un mediu foarte plăcut pentru pacienți.

va urma

INTERVIU CU DR. ALIN SCARLAT

Dr. Alin Scarlat: „În acest prim an de funcționare, pot spune că am avut pacienți din toată țara, mai mult decât atât, chiar de pe toate continentele.”

Parada revistelor

de Constantin Dobrescu

FAMILIA

nr. 7-8 (620-621), iulie-august 2017

Plin de miez și de har mi se pare editorialul lui Traian Ștef despre adorarea românilor. La rubrica „Restituiri”, Alexandru Sereș continuă să ne prezinte avatarurile filosofului Emil Cioran în capitala Franței, refuzul acestuia de a primi unele premii literare, consistente financiar. Marius Mihăeș ne prezintă în textul său date despre romancierul Augustin Buzura, iar Lucian Vasile Szabo continuă seria prezentării unor scriitori și ziariști și în special a lui Ioan Slavici, față de apartenența la unul dintre cele două blocuri politic militare: Antanta și Puterile Centrale. Revista publică o serie de poeme și proză de calitate, semnate de Veronica Balaj, Vasile Mic, Radu Cange, Eleanor Mircea, Nicolae Suciu, Anca Goja, Iulian Ciocan etc.

FAMILIA

nr. 9 (622), septembrie 2017

Acest număr este dedicat comemorării a 100 de ani de la moartea lui Iosif Vulcan, fondatorul revistei, în anul 1865. Kiss Laszlo publică un set de fotografii din Oradea de odinioară și de azi. Lucian-Vasile Szabo continuă seria textelor privind implicarea unor ziariști și scriitori în perioada 1916-1917 în acțiuni secrete din timpul Primului Război Mondial. În paginile revistei se publică poeme, cronici literare, teatru, cronici muzicale și eseuri, ceea ce dovedește că la Oradea pulsează o viață culturală și literară de excepție.

TÂRGOVIȘTEA LITERARĂ

nr. 4, oct.-dec. 2017

Tare mult îmi place proza distinsei doamne Gabi Mareș, care descrie lumea satului interbelic din Dâmbovița. Textele autoarei sunt în primul rând foarte documentate și descriu aspecte ale cooperăției rurale, care a avut un rol important în ridicarea economică a mediului rural. La rubrica „Literatura română la Târgoviște” ni se prezintă opera și personalitatea lui Antim Ivi-reanu, care, alături de Diaconul Coresi, este considerat cel mai mare tipograf din cultura medievală românească. A fost adus în Țara Românească de către domnitorul Constantin Brâncoveanu. Are un rol însemnat în introducerea definitivă a limbii române în slujbele religioase din bisericile românești. În 1992, a fost canonizat de Sinodul Bisericii Ortodoxe Române și prăsnuit în fiecare an la 27 septembrie. Este ctitorul mănăstirii din București care îi poartă numele. Ion Bălu ne descrie

în textul său avatarurile profesionale ale prozatorului și criticului G. Călinescu. Textul semnat de Mircea Bădoi face prezentarea unei lucrări autobiografice și anume „Familia Cassasovici (1810-1976)”, urmărind evoluția acestei familii în viața social-economică a și culturală a României.

BUCUREȘTIUL LITERAR ȘI ARTISTIC

nr. 11 (74), noiembrie 2017

Marian Nencescu ni-l prezintă în textul său pe Zaharia Stancu în ipostaza de gazetar. În interesanta rubrică dedicată laureaților premiului Nobel, Titus Vîjeu ne evocă opera și personalitatea lui Rudolf Euchen (1846-1926), care în anul 1908 a primit premiul Nobel pentru literatură. Ion Haineș ne prezintă un medalion despre scriitorul Ion C. Ștefan (n. 1940) membru de frunte al grupului literar „Catacomba”. Florin Colonaș, la rubrica „Statuile urbei”, ne descrie monumentul de bronz realizat de sculptorul francez Antoniu Mercie (1845-1916), care îl reprezintă pe Lascăr Catargiu și care a fost turnat în anul 1906. Virgil V. Mocanu ne prezintă opere ale pictorului Marin Răducu.

ARGEȘ

nr. 11 (425), noiembrie 2017

Nicolae Oprea ne prezintă în amplul său text opera și personalitatea poetului Gheorghe Izbășescu (1935-2017). Ionel Radu Quinet ne informează în textul său că scriitorul Mihail Diaconescu a împlinit venerabila vârstă de 80 de ani, publicând volumele semnate de acesta, precum și ample referințe despre scriitor și opera sa, semnate de Dumitru Stăniloae, Virgil Cândea, Carmen Mureșan, Aureliu Goci, Florin Constantiniu, Monica Joița, Ovidiu Drâmbă, Rodica Lăzărescu etc. O mare surpriză ne-a produs faptul că în paginile revistei am întâlnit trei poezii semnate de prietenul nostru Serghie Bucur, om de mare noblete sufletească. Foarte utilă mi se pare cronică realizată de Carmen Elena Salub privind acțiunile culturale desfășurate la Centrul Cultural Pitești. În paginile acestei elitiste reviste se publică multe cronici ale unor cărți de excepție scrise și publicate de scriitorii argeșeni.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 50, 24 noiembrie 2017

Din acest număr ne reține atenția textul lui Alexandru Niculescu despre creștinismul românesc precum și precum și interviul plin de substanță pe care îl realizează Cristian Pătrășconiu cu Stephane Curtois. Reține ideea că

regimurile comuniste au fost de departe cele mai criminale și cele mai odioase. Ideea comunistă moare mai greu acolo unde a fost la putere. Din interesantul text al lui Adrian Niculescu aflăm date inedite despre urmașii istoricului George Brătianu (1899-1953) și anume Ioana (1929-2009), Ion (1929-1979) și Maria, ultima dintre copiii istoricului. Nu putem trece cu vederea nici interesantele cronici privind evenimentele muzicale desfășurate la Ateneul Român, expozițiile de artă contemporană și spectacole de teatru și film.

DUNĂREA DE JOS

nr. 189, noiembrie 2017

Acest număr este dedicat unui subiect fabulos și anume Galațiului interbelic. Nicolae Bacalbașa ne prezintă în textul său date despre o cale de comunicație dintre Basarabia și județul Galați, și anume Giurgiulești, în vremea ultimatumului sovietic din vara anului 1940. Aflăm că zona colcăia de spioni sovietici, care sprijineau înaintarea rușilor. Astfel, unul dintre aceștia, Luca Laszlo, viitorul Vasile Luca, care va muri la Râmnicul Sărat, făcând infarct în timp ce căra tineta cu fecale în brațe în cadrul autofagiei comuniste. Alt spion era Gheorghe Apostol. Totodată, se creionează portretele unor ofițeri români patrioți, care au oprit cu arma în mână înaintarea sovietică, cum s-a întâmplat la Giurgiulești, podul de peste Prut care lega Galațiul de Basarabia. Aflăm că rușii doreau să ocupe cu forța Mănăstirea Putna, pentru a pune mâna pe mormântul lui Ștefan cel Mare și pe odoarele mănăstirești. Aici au întâmpinat rezistența escadronului 25 cavalerie, comandat de Ion Tobă Hatmanul. Iată informații care nu se învață încă la orele de istorie. De asemenea, ni se prezintă istoricul portului Galați, viața cotidiană în epoca de prosperitate a orașului. Fostul meu coleg, Adrian Pohrib, directorul Arhivelor gălățene, publică un fragment din teza sa de doctorat coordonată de distinsul profesor univ. Ioan Agrigoroaiei despre poliția orașului Galați între anii 1832 și 1949. Victor Cilincă ne prezintă în textul său despre un erou francez, locotenentul de aviație Frederic Fort-huny decorat cu Legiunea de Onoare, care moare în mod stupid la Galați, după încheierea de facto a Primului Război Mondial. Același Victor Cilincă ne vorbește despre rezidența ținutului Dunărea de Jos în vremea domniei lui

Carol al II-lea, care era condusă de istoricul C.C. Giurescu. **Astfel, aflăm că existența ținuturilor regale era și model de regionalizare. Toate realizările mari și durabile s-au făcut în vremea unor guvernări autoritare și nu în perioada precupeților de vorbe goale.**

REVISTA NOUĂ

nr. 5 (102), 2017

Întotdeauna am fost încântat de faptul că la Câmpina pulsează o viață culturală de excepție. Constat că primul, ca om al cetății, se implică mult în acest domeniu, fără a fi infatuat și plin de morgă. Edilul Câmpinei știe să-și apropie oamenii de cultură din orașul pe care-l păstorește. Nu ne rămâne, astfel, decât să-l felicităm. Cu acest număr al revistei pe care îl prezentăm, distinsul poet și prozator Florin Dochia ne uimește prin erudiția de care dă dovadă și mai ales prin dragostea sa față de urbea natală. Constat că aproape toți cei care semnează texte în această revistă se regăsesc și în alte reviste de cultură, care apar în centre consacrate. Nu putem trece cu vederea textul prietenului nostru Serghie Bucur, prozator și poet de excepție, textul distinsei doamne Mioara Bahna, al istoricului Octavian Onea, al lui Daniel Alin Ciupală. Ne bucură mult faptul că distinsul Florin Dochia a fost onorat cu premiul național pentru poezie „Vasile Voiculescu” la cea de-a XXVIII-a ediție a Concursului Național de Creație literară „Vasile Voiculescu” organizat la Casa Memorială a poetului din comuna Pârscov, jud. Buzău.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 49, 17 noiembrie 2017

Istoricul literar Nicolae Scurtu introduce în circuitul științific și publicistic cinci epistole primite de Titu Maiorescu în perioada 1906-1911 de la publicistul Adolph Clarnet (1877-1937) și dramaturgul Adolf de Hertz (1887-1936), care relevă actualitatea autorității critice a lui Titu Maiorescu. Daniel Cristea-Enache abordează în textul său pe romancierul și gazetarul Mihail Sebastian, din ipostaza de cronicar muzical. Un alt text este cel al lui Sorin Lavric, care comentează cartea lui Nicolae Scurtu despre corespondența lui Titu Maiorescu cu filosoful Ion Petrovici. Cristian Pătrășcoiu poartă un interesant dialog cu Vasile Popovici despre starea culturii occidentale. Reținem faptul că la noi se citește în general puțin, piața de carte românească e destructurată. Rezonăm și noi la ceea ce afirmă interviuatul și anume că marea cultură franceză ne-a dat deja enorm ca să îi fim recunoscători. Anca Sîrgie ne prezintă

în textul său corespondența pe care filosoful Emil Cioran a purtat-o în anii 1985 și 1989 cu Alina Diaconu, stabilită în Argentina. Liviu Capșa îl interviuează pe scriitorul Constantin Zaharia despre lumea scriitorilor din Paris.

EXPRES CULTURAL

nr. 11-12, noiembrie-decembrie 2017

Faptul că mai apar reviste noi, cum este cazul la Iași, dovedește că setea de cultură este mare și mai ales sunt persoane și instituții care fac posibil acest lucru. Nu ne rămâne decât să-i felicităm și să regretăm că în Prahova nu este posibil acest lucru, din varii motive. În primul rând, calitatea intelectuală a unora, care atunci când aud de cultură, le vine să pună mâna pe mitralieră (avem și în parlament un asemenea specimen). Al doilea motiv este că Ploieștiul este un așa-zis centru universitar, slujitorii Almei Mater în cea mai mare parte ingineri nu se implică, chiar dacă ar dori, în actul de cultură, deoarece **nu au pregătirea specifică umanioarelor**. Am spus și o repet, cu riscul de a supăra, sunt prea puține reviste de cultură și acelea diriguite de neaveniți, cum ar foaia de ceapă de la biblioteca județeană, sau revista ușurică, care nu-și onorează numele, de „Prahova eroică” nici măcar acum, când sărbătorim Centenarul Marii Uniri și trebuie să fim mai „isteți” decât maghiarii. Revista amintită nu abundă de materiale dedicate evenimentelor astrale de acum 100 de ani, ci doar în compilații. Constatăm, la o simplă ochire – aici vorbim la general – că sumarul ultimelor numere ale multor reviste din 2017 este, în general, mai modest. Ei bine, acestea fiind spuse să revenim la oile noastre. În acest număr, distinsul academician Alexandru Zub ne oferă un adevărat regal în privința fenomenului umanist în istoriografia națională. Nu putem trece cu vederea textul Luminiței Cornea privind corespondența dintre George Moroiu și Alexandru Vaida Voevod. În suplimentul Zigurat, eruditul istoric literar Liviu Papuc ne amintește prin textul său că se împlinesc 180 de ani de la nașterea omului politic Petru P. Carp. Amintim aici, fără a fi lipsiți de modestie și textul ploieșteanul Constantin Dobrescu despre un episod din Vălenii de Munte, fiiful Apostolului Neamului cu barbă, Nicolae Iorga. Putem trage concluzia că nu toți românii îl iubeau pe savant din moment ce, în 1938, unii tineri se răzbuiau pe tablourile care îl reprezentau. Având în vedere că se apropie bicentenarul Alecsandri, Liviu Chiscop încearcă să pună capăt unei controverse stupide, spune domnia sa, în legătură cu data de naștere a poetului.

FAMILIA

nr. 10 (623), octombrie 2017

Din eleganta revistă orădeană, reținem grupajul privind zilele revistei Familia și mai ales premiile acordate la ediția a XXVII-a. Lucian-Vasile Szabo continuă să ne prezinte în interesantul său text situația ziariștilor care au colaborat cu ocupanții germani în perioada 1916-1918 și măsurile luate de autoritățile române imediat după eliberare împotriva acestora, de exemplu Ioan Slavici, Tudor Arghezi și Constantin Stere, care au colaborat la imunde publicații ca „Lumina”, „Steagul”, „Gazeta Bucureștilor”. Interesante sunt și cronicile literare, muzicale și teatrale, care arată bogăția fenomenului cultural orădean.

ROMÂNIA LITERARĂ

1 decembrie 2017

Suntem informați că laureatul anului 2017 al premiului „Cartea anului” al prestigioasei reviste este scriitorul Virgil Nemoianu. Istoricul literar Nicolae Scurtu introduce în circuitul științific și publicistic patru epistole din perioada 1897, 1908, 1911 și 1913 primite de Titu Maiorescu de la D.N. Burileanu (1869-1947), Ion Andrițescu (1888-1944), Nicolae Bănescu (1878-1971) și George Aslan. Ion Buzăși abordează în textul său poezii ardeleni din ipostaza de profeți ai unității naționale. Foarte interesante sunt și cronicile literare, teatrale, muzicale și de artă din spațiul cultural național. **Din rubrica „Ochiul magic” aflăm că la Cluj-Napoca a apărut o nouă revistă de cultură numită „Neuma”, al cărui semn distinctiv este trandafirul (ne-am cam saturat de acest simbol, în politică.)**

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 52, 8 dec. 2017

De fapt nu se putea altfel. Revista consemnează cu tristețe trecerea în neființă a celui care a fost **Regele Mihai I de România. Parcă istoria noastră este mai săracă de acum înainte. Fostul monarh a fost un reper moral, un simbol al luptei împotriva comunismului în România.** Deși a domnit mai puțin, mai ales în perioada 1940-1947, **Regele făcut dovada că era un om bun, un om care respecta valorile democrației și principiile constituționale.** Rămâne istoricilor serioși, nu amatorilor, să ne ofere o istorie adevărată a activității și personalității regelui, acest **om cu un destin tragic.** Să ni se răspundă dacă sunt adevărate sau nu, o serie de aserțiuni privind faptul că ilustrul defunct a primit o pensie viageră, parte a înțelegerii cu Gheorghe Gheorghiu-Dej și apoi respectată

și de Nicolae Ceaușescu, până în vara anului 1989, când a fost atras în capcana de a semna un document ostil României la Budapesta. Este adevărat că regele Mihai I a venit destul de des în România pe vremea lui Nicolae Ceaușescu și chiar a avut discuții neoficiale cu acesta? Iată un aspect și al personalității lui Nicolae Ceaușescu... Acesta nu l-a fugărit prin țară, precum fiul "său" adoptiv I. Iliescu – care, mai târziu, i-a făcut de petrecanie. **Faptul că poporul a participat în număr considerabil la funeraliile sale este o dovadă a faptului că Regele, om de o modestie exemplară, care a urmărit cu obstinație să obțină tot ce i-au lăsat strămoșii săi și a reușit, este iubit și participarea masivă a oamenilor la funeralii este și o palmă dată clasei politice analfabete care conduce România.** Ceea ce se întâmplă în prezent în România arată că și acum am fost trădați – ca în perioada 1945-1947 – de americani, pentru a doua oară, și de UE. Toți și-au luat tainul, cum spunea nățăfleașul Băsescu odată, nemainteresându-i ce se întâmplă cu românii. Toți au bătut palma cu alogenii aflați în fruntea statului, ca aceștia să scape de problemele penale, iar ei să ne ia bani mulți pe rachete etc. **Personal, nu cred că monarhia mai are viitor în România, după ce l-au terminat pe principele Nicolae. Principesa Margareta... se vede pe fața ei că e vicleană, rea, urăște acest neam, de la care nu dorește decât să stoarcă cât mai mulți bani.** Apropo! Este adevărat că în perioada studiilor academice ale lui Valentin Ceaușescu la Londra acesta a cunoscut-o pe principesa?

CRONICA VECHIE

nr. 11 (82), noiembrie 2017

Din numeroasele texte interesante ale acestui număr, ne reține atenția cel al lui Alexandru Zub, care relevă importanța zilei de 1 Decembrie în istoria neamului nostru. Lucian-Valentin Lefter ne prezintă o dare de seamă simpozionului internațional cu tematica: „Monumentul – tradiție și viitor”, aflat la cea de-a XIX-a ediție. Această manifestare științifică dedicată Centenarului s-a bucurat de o largă participare a unor specialiști de marcă. **Cu regret, constat că nu regălesc numele unor modești istorici militari și civili din Prahova, precum C. Chiper și Polin Zorilă, de la anemica Asociație „Cultul eroilor”.**

DOBROGEA CULTURALĂ

noiembrie 2017

Prin amabilitatea prietenului nostru Constantin Cheramidoglu, directorul Arhivelor Constanțene, am primit

interesanta revistă a Ligii Scriitorilor Filiala Dobrogea. Constat că și de această dată revista are un sumar interesant. Ne reține atenția un fragment despre Atacul cel mare de la Oituz, din lucrarea lui Iulius Predușel „România în Primul Război Mondial”. Cu adevărat inedit ni se pare textul semnat de Costin Scurtu despre retragerea trupelor rusești aflate pe frontul din Moldova (1917-1918). Aflăm din text despre încercările bolșevicilor ruși de a decapita conducerea trupelor noastre din Moldova, activitatea comisariatului bolșevic evreu Simion Grigorievici Roșal de a asasina **pe regele Ferdinand și de a instaura revoluția bolșevică în Moldova. Spre cinstea lui col. Gh. Rasoviceanu, comandantul Regimentului 9 Vânători, în care lupta și Petru Iorga, fiul istoricului N. Iorga, a intervenit în apărarea generalului rus Serbacev, luptând cu cazacii, pe care i-a dezarmat, i-a imbarcat în trenuri și expediat peste Prut și la Est de Nistru. Bolșevicul Roșal a fost asasinat la ordinul generalului H.M. Berthelot, care credea că poate înlocui trupele rusești cu un front ucrainean, sub președinția lui Scerbacev.** Colegul nostru dr. Constantin Cheramidoglu abordează în textul său pe baza documentelor de arhivă aceste „grânare ale istoriei”, informații despre cercetătorii de comori din Dobrogea.

TOMISUL CULTURAL

nr. 12, noiembrie 2017

În acest număr se publică programul Academiei Române de sărbătorire a Centenarului Marii Uniri. La rubrica „Eveniment editorial” ni se prezintă volumul semnat de academicianul Răzvan Theodorescu despre „Cultura de ieri și românii de azi”. Gelu Negrea abordează în textul său poziția lui Caragiale despre emanciparea femeii. În legătură cu Anul Ovidius, revista publică câteva materiale legate de istoria poetului Ovidiu și despre prima revistă literară în spațiul dobrogean, care purta numele poetului Ovidiu, în semn de omagiu pentru marele poet latin exilat la Tomis, care a apărut în perioada 1898-1910. Marcel Tolcea se ocupă în textul său despre relația lui Mircea Eliade cu francmasoneria. Doina Moșoiu ne prezintă câteva exemple de cărți cu ex libris din colecțiile speciale ale Bibliotecii „I.N. Roman” din Constanța.

GRAI ROMÂNESC

nr. 2 (75) 2017

Cu plăcere consemnăm acest periodic de spiritualitate ortodoxă al Episcopiei Covasnei și Harghitei. Nu ne rămâne decât să felicităm pe ca-

pii ortodoxiei din zonă pentru faptul că țin aprinsă flacăra românismului, aici, unde, din cauza politicii nătânge a nățăfleașilor de la cârma țării, românii sunt străini în propria lor țară. În această zonă, în perioada interbelică, profesorii și elevii de la Liceul „**Sfinții Petru și Pavel**” din Ploiești au încercat fără a reuși să readucă la matca națională pe românii secuizați din zona Porumbeni, de către elementele naționaliste revizioniste. Prezența în comitetul de redacție a celui care răspunde la numele Ioan Lăcătușu nu mi inspiră mare încredere.

LITERE

nr. 10 (211), octombrie 2017

Regăsim, și de astă dată, aceleași rubrici și aceiași autori, de parcă ar semna un stat de plată. Mi-au stârnit interesul textele semnate de Emilia Motoranu, Victor Petrescu, Honoriu Moțoc și mai ales istoricul de excepție Manole Neagoe. Oricum, revista este mult mai bună decât alte reviste de același gen din țară. Felicităm coordonatorii care știu să valorifice spiritul lui Vladimir Streinu și cel al Cioculeștilor.

PRO SAECULUM

nr. 7-8 (123-124), 15 sept.-1 dec. 2017

Iată o altă revistă care ne este dragă. Acest masiv tom are un sumar bogat, din care reținem faptul că trei ploieșteni: Ion Șt. Baicu, Petre Țurlea și subsemnatul semnează texte aici. Unele articole ne fac cunoscut că o serie de scriitori ca Augustin Buzura și Nicolae Stroie s-au mutat spre regretul nostru în casa de lut a strămoșilor lor, iar alții, ca Mihail Diaconescu și Irina Petraș au prins în buchetul vieții noi trandafiri. Din gândurile inspirate ale regretatului Gheorghe Pituț, reținem unul de mare actualitate: „**Când îți îmbătrânesc părinții ai sentimentul straniu că ei sunt copiii tăi.**” Acest număr este ilustrat cu reproduceri după lucrări de Mircea Roman.

BUCUREȘTIUL LITERAR ȘI ARTISTIC

nr. 12 (750), decembrie 2017

Titus Vîjeu abordează la rubrica sa permanentă despre laureatii premiului Nobel **personalitatea celui mai tânăr laureat din istoria premiului – Albert Camus.** Acesta, la numai trei ani de la consacrarea sa literară, moare într-un accident de mașină. Foarte interesante sunt și colindele publicate în coloanele revistei. La rubrica „Atelierul de arte vizuale”, ni se prezintă câteva opere din creația artistei Cela Neamțu, reprezentantă de seamă a artelor decorative românești.

continuare în pagina 36

Evenimente Culturale

de Marian Chirulescu

- *** – ianuarie – iunie – A apărut la Iași revista „Dacia literară” (1840);
- *** – ianuarie – iulie – 90 de ani de la apariția revistei de avangardă „Urmuz” (1928, **Câmpina**);
- *** – ianuarie – februarie – 85 de ani de la luptele greviste ale muncitorilor ceferiști și petroliști (1933);
- *** – ianuarie – 160 de ani de la inaugurarea iluminării cu gaz a **Ploieștiului**, după București (1858);
- *** – ianuarie – Puterile garante recunosc oficial și folosesc curent termenul de „România” în relație cu statul român; fac excepție Marea Britanie și Imperiul Otoman (1870);
- *** – ianuarie – 105 de ani de la apariția revistei „Drum drept” (**Vălenii de Munte**, 1913 – 1914; Craiova, 1915 – 1917);
- *** – ianuarie – A avut loc prima gală a Premiilor Emmy pentru producții tv, desfășurată la Los Angeles (SUA) (1949);
- **01.01.** – România devine membră a Uniunii Europene (2007);
- **01.01.** – 400 de ani de la nașterea pictorului Bartolomé Esteban Murillo (1618 – 1682);
- **01.01.** – Anglia se unește cu Scoția sub numele de Marea Britanie (1707);
- **01.01.** – 195 de ani de la nașterea scriitorului Sandor Petöfi (1823 – 1856 ?);
- **01.01.** – 150 de ani de la nașterea scriitorului I. Al. Brătescu-Voinești (1868 – 1946);
- **01.01.** – 138 de ani de la publicarea în „Convorbiri literare” a farsei „Conu Leonida față cu reacțiunea” de I. L. Caragiale (1880);
- **01.01.** – 90 de ani de la nașterea coregrafului Maurice Béjart (1928 – 2009);
- **01.01.** – 90 de ani de la nașterea poetului și traducătorului Teodor Păcă (1928, **Ploiești**) și 40 de ani de la moartea sa (1978);
- **01.01.** – 65 de ani de la nașterea prof. univ. dr. în medicină Ștefan Octavian Georgescu (n.1953, **Ploiești**);
- **01.01.** – Se naște poetul ing. Anghel Ramon Petrache (1944, com. **Cioranii de Sus**, PH);
- **02.01.** – 155 de ani de la nașterea dr. în filosofie, teolog Mihail Popescu (n.1863, **Ploiești**);
- **02.01.** – S-a născut Constantin Constantin – Stelian (1904, **Câmpina**, 1946);
- **02.01.** – Se naște muzeografa Elena Maria Aftene (1939, **Ploiești** – 1968, **Ploiești**);
- **02.01.** – Se naște publicistul și prozatorul Florin Oprea Sălceanu (1946), cu activitate în **Ploiești**;
- **03.01.** – Se naște profesorul, sociologul și omul de cultură Nicolae Dumitrescu (1944, Târgoviște), cu activitate în **Ploiești**;
- **04.01.** – În ziarul britanic „Bells Life” a apărut prima rubrică de șah din lume (1835);
- **04.01.** – 150 de ani de la nașterea generalului Teodor Tăutu (1868 – 1937, **Ploiești**);
- **04.01.** – Se înființează Asociația Învățătorilor din Jud. Prahova (1920);
- **04.01.** – 45 de ani de la moartea compozitorului Gherase Dendrino (1901-1973);
- **05/17.01** – 155 de ani de la nașterea regizorului rus Konstantin Stanislavski (1863) și 80 de ani de la moartea sa (07.08.1938);
- **05.01.** – 140 de ani de la nașterea scriitorului Emil Gârleanu (1878 – 1914);
- **05.01.** – Se naște Walter (Walt) Disney, cineast american (1901 – 1966);
- **05.01.** – Se naște jurnalistul Florin Severus Frățilă (1968, **Câmpina**);
- **06.01.** – 180 de ani de la prima demonstrație a sistemului de telefonie a lui Samuel Morse (1838);
- **06.01.** – 180 de ani de la nașterea compozitorului Max Bruch (1838-1920);
- **06.01.** – 140 de ani de la nașterea scriitorului Carl Sandburg (1878-1967);
- **06.01.** – Se naște scriitorul Ion Heliade Rădulescu (1802-1872);
- **06.01.** – Se naște caricaturistul ing. Cristian Mihăilescu (**Ploiești**, 1949);
- 07.01. – 20 ani de la moartea poetului Mihai Lupașcu (1906 – 1998, **Câmpina**);
- **08.01.** – 145 de ani de la nașterea omului politic Iuliu Maniu (1870) și 65 de ani de la moartea sa (05.02.1953);
- **09.01.** – 250 de ani de la prima reprezentație modernă de circ (1768, Londra);
- **09.01.** – Se naște filologul Constantin Șăineanu (1869, **Ploiești**-1947);
- **09.01** – Se naște scriitoarea Simone de Beauvoir (1908 – 1986);
- **09.01** – S-a inaugurat Teatrul de Operă și Balet din București (azi, Opera Română) (1954);
- **09.01.** – S-a născut prof. univ. dr. în politologie Cristian Pârvulescu (1965, **Ploiești**);
- **10.01.** – Bătălia de la Podul Înalt. Oastea lui Ștefan cel Mare o învinge pe cea condusă de sultanul Soleiman Pașa (1475);
- **10.01.** – 525 de ani de la nașterea umanistului Nicolaus Olahus (1493) și 450 de ani de la moartea sa (17.01.1568);
- **10.01.** – 240 de ani de la moartea naturalistului Carl von Linné (1707 – 1778);
- **10.01.** – S-a înființat Liga Națiunilor (Societatea Națiunilor) (Geneva, 1920);
- **10.01.** – Se inaugurează Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, din **Ploiești** (1955);
- **11.01.** – 90 de ani de la moartea scriitorului Thomas Hardy (1840-1928);

- **12.01.** – 390 de ani de la nașterea scriitorului Charles Perrault (1628) și 315 ani de la moartea sa (15/16.05.1703);
- **12.01.** – 155 de ani de la nașterea liderului spiritual Vivekananda (1863-1902);
- **12.01.** – 140 de ani de la nașterea scriitorului Massimo Bontempelli (Italia) (1878 – 1960);
- **13.01.** – 115 ani de la moartea avocatului și omului politic Constantin Tache Grigorescu (n. 1824, Ploiești – m. 1903, **Ploiești**);
- **13.01.** – Se naște dr. în medicină Gheorghe Meghea (n. 1922), cu activitate în **Azuga**;
- **13.01.** – 85 de ani de la moartea scriitorului John Galsworthy (1867 – 1933);
- **13.01.** – 60 de ani de la moartea poetului Dan Botta (1907 – 1958);
- **14.01.** – 265 de ani de la moartea filozofului George Berkeley (1685-1753);
- **14.01.** – 70 de ani de la nașterea dr. în istorie Mihail E. I. Ionescu (n. 1948, **Ploiești**);
- **14.01.** – Se naște poetul Gore Maior (Ilie Grigore) (n. 1976, com. **Ciorani, Ph**);
- **15.01.** – Ziua Culturii Române;
- **15.01.** – Se naște scriitorul Mihai Eminescu (1850–1889);
- **15.01.** – 160 de ani de la nașterea pianistei Sofia Baboianu (n.1858, **Ploiești**);
- **15.01.** – 140 de ani de la nașterea lui Ștefan Gheorghiu, militant socialist (1878, **Ploiești** – 1914, București);
- **15.01.** – Se naște poeta și psiholog-logopeda Diana Maria Petroșanu (1972, **Ploiești**);
- **15.01.** – A luat naștere proiectul online colaborativ Wikipedia (după ideea lui Jimmy Wales) (2001);
- **17.01.** – 220 de ani de la nașterea lui August Comte (1798–1857);
- **17.01.** – Se naște ziarista prof. Constanța Munteanu (1950, **Ploiești**);
- **18.01.** – 165 de ani de la nașterea scriitorului Ioan Slavici (1848 – 1925);
- **18.01.** – 120 ani de la nașterea ziaristului Roman F. Brunea-Fox (Filip Braunner) (1898–1977);
- **18.01.** – S-a născut ziaristul ploieștean Ion Voicu (1939);
- **18.01.** – Se naște actrița Carmen Tănase (1961, **Ploiești**);
- **19.01.** – 220 ani de la nașterea filozofului francez Auguste Comte (1798–1857);
- **19.01.** – 95 de ani de la nașterea actorului Ion Angelescu-Moreni (1923–1982), cu activitate în **Ploiești**;
- **19.01.** – Se naște dr. în muzicologie și publicista Sanda Valentina Hârlav-Maistorovici (1955), locuitoare în **Ploiești**;
- **20.01.** – A apărut revista „Literatorul” (1880–1919), mai multe serii, București);
- **20.01.** – 100 de ani de la nașterea criticului de artă Ioan C. Frunzetti (1918-1985) ;
- **20.01.** – Se naște artista plastică Alexandrina Coman (n. 1917, **Ploiești**);
- **20.01.** – Se naște tehnicianul și publicistul Victor Ștefan Adam (1944, **Ploiești**) ;
- **20.01.** – 45 de ani de la nașterea istoricului de artă Gabriel Badea-Păun (n.1973, **Sinaia**);
- **21.01./02.02** – Se naște scriitorul James Joyce (1882–1914);
- **21.01.** – Se naște scriitorul Constantin. I.A. Nottara (1872, com. **Ariceștii Rahtivani-m?**);
- **21.01/03.02.** – 120 ani de la nașterea omului politic Gheorghe I. Brătianu (1898) și 65 de ani de la moartea sa (1953);
- **22.01.** – 230 de ani de la nașterea scriitorului George Gordon Byron (1788–1824);
- **22.01.** – 110 de ani de la nașterea fizicianului Lev D. Landau (Rusia) (1908) și 50 de ani de la moartea sa (01.04.1968);
- **22.01.** – Se naște compozitorul Gheorghe Brătianu (1847, **Mizil** – 1905);
- **22.01** – Se naște poetul Mihai Negulescu (1936, com. **Fântanelele, Prahova**);
- **22.01.** – Se naște dr. în economie Mircea I. Ionescu (n.1941, **Breaza**);
- **22.01.** – Se înființează Institutul de Geriatrie București, la cererea Anei Aslan (1952);
- **22.01.** – Se naște scriitoarea și economista Livia Dimulescu (1964, **Urlați**);
- **22.01. – 22 – 24.01/ 03 – 05.02** – S-a format primul guvern unitar al României și s-a deschis primul parlament al țării (1862);
- **23.01.** – 235 de ani de la nașterea scriitorului Stendhal (Henri Beyle) (1783–1842);
- **23.01.** – 220 ani de la nașterea colonelului și omului politic Ion Câmpineanu (1798, **Câmpina**) și 155 de ani de la moartea sa (m. 07.07.1863, București);
- **23.01.** – Începe mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu (1821);
- **23.01.** – 130 de ani de la moartea scriitorului Eugène Labiche (1815-1888);
- **23.01.** – 135 de ani de la moartea pictorului francez Gustave Doré (1832 -1883);
- **23.01.** – 90 de ani de la nașterea actriței Jeanne Moreau (n. 1928);
- **23.01.** – 90 de ani de la nașterea scriitorului Mircea Horia Simionescu (1928-2011);
- **23.01.** – Se naște colonel (r.) și istoricul militar Constantin I. Chiper (n. 1936), cu activitate în **Ploiești**);
- **23.01.** – Se naște prozatoarea Elizabeth Păunescu (n. 1937, **Ploiești**);
- **23.01.** – Se naște poeta Ileana Mălăncioiu (n.1940);
- **24.01.** – Ziua Unirii Principatelor Române (1859);
- **24.01.** – S-a născut generalul Grigore Cantilli (1839, com. **Valea Călugărească, Ph**, – 1906);
- **24.01** – Se naște dirijorul și compozitorul George C. Petrescu (n.1907, **Ploiești** – m.1985, **Ploiești**);
- **24.01.** – S-a născut clarinetistul și compozitorul ploieștean Zefir Georgian Brezeanu (1976);
- **25.01.** – Se desfășoară primele Jocuri Olimpice de Iarnă (1924, Chamonix-Franța);

- **26.01.** – 100 de ani de la nașterea omului politic Nicolae Ceaușescu (1918–1999);
- **26.01.** – Se naște criticul și istoricul literar Nicolae Balotă (n.1925);
- **26.01./06.02** – 235 de ani de la nașterea scriitorului Ugo Foscolo (1778-1827);
- **26.01.** – Se naște dr. docent în științe tehnice, prof. univ. Dumitru Rașeev (n.1914–m.2007), cu activitate în **Ploiești**;
- **26.01.** – Se naște poeta Virginia Breslașu (1929, com. **Sângeru, PH** – 2007);
- **26.01.** – Se naște profesoara de istorie și publicista Emilia Virginia Luchian (n. 1951), cu activitate în **Ploiești**;
- **27.01.** – Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului (declarată de ONU);
- **27.01.** – 195 de ani de la nașterea compozitorului Edouard Lalo (1823-1892);
- **27.01.** – Se naște generalul, omul politic și scriitorul Alexandru Candiano-Popescu (1841–1901);
- **27.01.** – Se naște pianistul Artur Rubinstein (1887-1982);
- **27.01.** – S-a născut actorul Florin Piersic (1936);
- **27.01.** – Se naște pictorița și sculptorița Rodica Tănăsescu Vanni (n. 1942, sat **Mehedința, PH**);
- **28.01.** – S-a născut profesorul Ioan I. Romanescu (1840–1899?, **Ploiești**);
- **28.01.** – 40 de ani de la moartea poetului Mihail Cosma (n. 1922, **Ploiești** – m.1978, București);
- **29.01.** – 125 ani de la nașterea compozitorului Marțian Negrea (1893) și 45 de ani de la moartea sa (13.07.1973);
- **29.01.** – 90 de ani de la moartea prozatorului Vicente Blasco Ibañez (1867–1928);
- **29.01.** – Se naște Matei Vișniec (n.1956);
- **30.01.** – Se naște scriitorul Ion Luca Caragiale (1852–1912) sau pe 01.02 (conform criticului și istoricului literar Ieronim Tătaru);
- **30.01.** – 70 de ani de la nașterea pictorului Ioan N. Comănescu (n. 1891, **Ploiești** – m. 1948, București);
- **31.01.** – 85 de ani de la moartea scriitorului John Galsworthy (1867-1933)

Parada revistelor

de Constantin Dobrescu

urmare din pagina 33

DUNĂREA DE JOS

nr. 190, decembrie 2017

Acest număr are ca tematică un subiect generos și anume „Scriitori medici”. În textul său, Nicolae Bacalbașa ne oferă informații despre calvarul doctorului poet Vasile Voiculescu, suportat la Aiud. În cinismul lor, autoritățile comuniste l-au trimis acasă în faza terminală – era bolnav de tuberculoză – pentru a muri în patul său, ceea ce s-a și întâmplat în iulie 1963. Aflăm un lucru interesant: deținuții politici nu aveau dreptul să aibă ciorapi, cu toate că în celulă era frig bocnă. Cele citite mă duc cu gândul la un episod din zilele noastre. Când se pune la cale reparația „Gazetei cărților”, actor principal un biet inginer eșuat la Biblioteca „N. Iorga” din bunătatea unui om de bine, primește de la un modest muzeograf un așa-zis dosărel cu poezii „scrise” de Vasile Voiculescu după anii 50, sau 60

ai secolului trecut. Specialistul în orice numai în Vasile Voiculescu nu, era atât de entuziasmat încât nu a realizat că la mijloc poate fi o făcătură. Vasile Voiculescu vai de mama lui, la regimul de teroare instaurat de bolșevici numai la scris poezii nu îi era gândul. Marele editor Bobiță S. ne-a „amenințat” că va cere părerea autorizată a unui specialist în opera medicului martir. Ei bine, aflați că nici până în ziua de azi nu știm părerea acestui specialist. Cert este că a sîstat publicarea acestor poezii care numai ale lui Vasile Voiculescu nu sunt. Unele au fost publicate... Iată, fraților, ce „specialiști” s-au pripăsit la Biblioteca Județeană „N. Iorga”, în loc să își dezvolte talentul în industrie, sau să se ducă în străinătate. Vă mai mirați de ce, după moartea profesorului Nicu Boaru, lucrurile nu mai sunt ca altădată? Oare când năvălești de la cârma județului vor înțelege că este nevoie de schimbare de optică și personal dacă vor ca lucrurile să fie cum erau odată?

CUPRINS

Editorial, <i>Gelu Nicolae Ionescu</i>	coperta 2
Scrisori deschise: O relație de prietenie spirituală (XXI), <i>Traian D. Lazăr</i>	1, 2
Folclorul poetic despre venimintele de la 1918 (V), <i>Victor Rusu</i>	2
Românii și Marea Unire în viziunea unor istorici francezi, <i>Ion Șt. Baicu</i>	3
Românii și ideea reconstituirii vechii Dacii în secolul XVII, <i>Ion Șt. Baicu</i>	4
România în amintirile unui ofițer francez din Armata de Dunăre (IV), <i>C. Dobrescu</i>	5
Ploieștiul la începutul războiului întregirii (II) <i>C. Dobrescu</i>	6
Regele Ferdinand (VI), <i>Traian D. Lazăr</i>	7
Monumentul din Bușteni (IV), <i>C. Dobrescu</i>	8
De la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul (II), <i>Ion Șt. Baicu</i>	9
Destine comune în războiul de întregire (II), <i>Traian D. Lazăr</i>	10
Galeria marilor epigramaști: Ion Ionescu Quintus, <i>C. Tudorache</i>	11
Răsfoiri și comentarii, <i>C. Tudorache</i>	15
Acțiuni de omagiere a lui Eminescu în Prahova (I), <i>C. Dobrescu</i>	17
Eminescu și Ștefan Ionescu Catifea, <i>C. Dobrescu</i>	17, 19
Sentimentalismul lui Nichita Stănescu (II), <i>Alex Ștefănescu</i>	18
Nichita Stănescu – repere în universul poetic, <i>G.T.</i>	19
Titu Maiorescu - un secol de la intrarea în neființă (II), <i>Ion Bălu</i>	20
Simptomatologia unei crize istorice, <i>Mădălina P. Ștefan</i>	21, 28
Concursul național de poezie „Iulia Hasdeu”	22, 23
Focșanii la 1909-1912 (IX), <i>C. Dobrescu</i>	24
Săli de spectacole ploieștene (VIII), <i>C. Dobrescu</i>	24
Informații despre activitatea antifascistă a prințesei Anna Maria Callimachi (III), <i>C. Dobrescu</i>	25
Domnitorul Alexandru Ioan Cuza în drum spre capitala țării, <i>C. Dobrescu</i>	25
Un sfânt al zilelor noastre: Părintele Galeriu (I), <i>Basarab Nicolescu</i>	26
Pledoarie pentru o conduită civilizată, <i>Angela Cărlan</i>	27
Pe tărâmul florilor fermecate, <i>Ema Petrescu</i>	28
La Băile Felix, cu un cavaler și un cruciat, <i>Daniel Mihu</i>	29
Gheorghe Iovu: „Terapia cu muzica mea e unică în lume”, <i>Daniel Mihu</i>	30
Interviu cu dr. Alin Scarlat, <i>Daniel Mihu</i> ...	30
Parada revistelor, <i>C. Dobrescu</i>	31, 36
Evenimente culturale, <i>Marian Chirulescu</i>	34
Dobrogea (III), <i>Elena Trifan</i>	coperta 3
Palatul brâncovenesc de la Mogoșoaia (V), <i>Elena Trifan</i>	coperta 3
Noaptea cercetătorilor europeni la Ploiești - 2017, <i>Daniel Mihu</i>	coperta 4
Ploiești Jazz Festival, <i>Ana Zett</i>	coperta 4

DOBROGEA, ȚINUTUL CONTRASTELOR ȘI AL DIVERSITĂȚII (III)

de Elena Trifan

Treptat culorile din jurul soarelui s-au contopit în marea albastră a cerului, fâșia strălucitoare de pe ape a dispărut.

Soarele triumfase, devenise un rege puternic și semeț, care unea cerul cu apele, apele cu uscatul, captivant și respingător în strălucirea lui nefirească ce îți ardea privirea.

Să fie flăcăul din poveste metamorfozat în astru mândru și seducător?

Biserica și cimitirul își înălțau chipul alb în lumina soarelui.

Satul se trezea încet la viață.

O nouă filă a vieții universale se desfășura de la înaltul cerului până în adâncurile apelor.

Gânduri de lumină îmi limpezeau creierul, o adiere caldă și blândă îmi mângâia sufletul, o nouă bucurie că existi, că poți privi și admira.

Marea revelație a călătoriei noastre a constituit-o însă o plimbare de trei ore cu barca cu motor pe canalele și lacurile deltei, mai exact pe traseul: canalele Carasuhai, Litcov, al Lacului Rotund, pe lacurile: Rotund, Cozmințau Mare, Cozmințau Mic, Rădăcinos, Gorgova, canalul Gârla

Filatului, până la Murighiol. O plutire mai iute sau mai lină asigurată cu multă pricepere de către barcașul nostru, Ivan Silvan, zis Căpitanu, om al locului, pasionat de ape și de pescuit, ne-a dezvăluit imagini fascinante, originale și inegalabile care diferă de la un canal la altul, de la un lac la altul, de la o insulă și insuliță la alta.

Dunărea s-a dovedit o alma mater, generoasă și fermecătoare, apărută odată cu facerea lumii, care și-a creat forme originale de viață, ce par izvorâte din adâncuri, întrajutorate de puterea cerului.

Barca spinteca valurile, creând în jur o broderie acvatică ce se pulveriza în picuri argintii.

Am plutit prin liniștea desăvârșită a dimineții însorite, cu simțurile ascuțite la culme.

Se auzeau doar clipocitul fin al apei străpunse de barcă și glasul vreunei păsări, în schimb văzul și mirosul ne-au fost stimulate la culme.

Canale mărginite de perdele de stuf și papură, de sălcii cu rădăcini bogate ieșite la suprafață sau aple-

cate asupra apei sau cu vârfurile unite în boltă deasupra acesteia, lacuri lipsite de vegetație sau acoperite aproape în întregime cu nuferi și riziac printre care barca abia își făcea cu greu loc să treacă, copaci uscați în care cormoranii stăteau nemișcați dispuși după reguli cunoscute numai de ei, păreau desprinși dintr-o poveste sau dintr-un manual de geometrie. Deși toamna se afla la începuturile ei, din punct de vedere cromatic delta părea în perioada ei de apogeu, o fertilitate mustoasă pulsa în verdele plantelor. Apa era limpede, de culoarea plantelor care se reflectau în ea sau a cerului senin. O diversitate de păsări acvatice: pelicani, rășuște, stârci, egrete izolate sau în stoluri, mai aproape sau mai departe de barca noastră, diferite prin mărime, formă, culoare, comportament ne țineau atenția trează, ne ofereau o nouă și nouă surpriză, o nouă și o nouă uimire, o nouă și o nouă formă de cunoaștere. Unele zburau în preajma noastră, altele pluteau liniștite pe lac, altele se odihneau în stoluri pe apă sau în copaci, un stol de pelicani în mișcare se zbătea pentru a-și face rost de hrană.

PALATUL BRÂNCOVENESC DE LA MOGOȘOAIA (V)

de Elena Trifan

În partea dreaptă a castelului florile de iris, mici bulgărași crem, goșoși de borangic, zâmbesc fragede și înmiresmate în soarele primăvăratic.

Un rond imens, dreptunghiular, cultivat numai cu iriși este întreținut pe partea stângă a palatului. Pare desprins dintr-o poveste, izvorât dintr-o baltă nevăzută, hrănit din energiile ancestrale ale pământului sau decupat din culorile curcubeului. Petalele mov-lila, fragede, discret parfumate ascund suflete diafane, ce inspiră aerul unei istorii păstrate cu grijă, dobândind valoare de simbol al frumuseții și purității eterne, al grijii omului pentru a-și înnobila spațiul de lângă casă și pentru a-și cinsti eroii. Avem impresia că la ferestre și în foișor spirite modeste,

rafinat se bucură discret de lumina acestui colț de paradis.

Cu rol protector, de ozonificare și relaxare de-a lungul apei se întinde o pădure măreață în care arbori mai tineri există alături de arbori seculari cu nume autohtone sau exotice. Unii sunt multiramificați, dominând luminșurile din jurul lor, alții au crescut chiar pe malul apei.

Un monument istoric important ascuns între copacii care parcă îl delimitează și îl protejează este cripta familiei principelui Nicolae Bibescu, în care se află mormintele celor care „Fost-au mai iuți decât vulturii/Și mai puternici decât leii/[Și] au căzut ca cei viteji.”: Mihai Principe Basarab Brâncoveanu, locotenent aviator căzut în Valea Leurzei, în ziua de 10 august 1943, la vârsta de 22 de ani, și George

Principe Basarab Brâncoveanu, sublocotenent aviator de rezervă, decorat cu Crucea de Aur a Virtuții Aeronautice, căzut la datorie în ziua de 19.09 1944, în vârstă de 22 de ani; persoane care nu s-au eschivat în fața istoriei, ci au trăit-o devotat și demn. Tot aici este și mormântul lui Lady Eliyabeth Asquith, princesse Bibesco.

În calitate de călători am trăit sentimente contradictorii. Sufletul ne-a fost mângâiat de frumusețea artistică și naturală a locului, dar și întristat de istoria zbuciumată a celor care i-au pus bazele sau au trăit în el. Mult mai puternică este însă mândria de a fi români, urmași ai celor care s-au sacrificat în numele identității și integrității naționale.

va urma

NOAPTEA CERCETĂTORILOR EUROPENI LA PLOIEȘTI - 2017

de Daniel Mihu

Prof. Dr. Emilia Iancu, director al Muzeului Județean de Științele Naturii Prahova : "Acest gen de acțiuni sunt valabile pentru cei care au de la 3 ani la 300 de ani!"

Noaptea Cercetătorilor Europeni face parte din seria de evenimente finanțată de Comisia Europeană, prin Programul Cadru de Cercetare și Inovare. Prima ediție a avut loc în 2005, iar de atunci și până astăzi a atras peste un milion de vizitatori. Pe 29 septembrie, aproximativ 300 de orașe europene și-au transformat centrele în laboratoare de știință, unde au avut loc experimente inedite, prezentări atractive, activități educative pentru copii, concursuri, tombola și alte multe activități care au îmbinat știința cu învățarea distractivă.

La Ploiești, Noaptea Cercetătorilor Europeni 2017 s-a desfășurat în Palatul Culturii, la sediul Muzeului Județean de Științele Naturii Prahova. Despre acest lucru am stat de vorbă cu directoarea muzeului, prof. dr. Emilia Iancu:

R: Despre ce este vorba în acest proiect?

E.I.: Instituția noastră oferă o gamă largă de activități științifice și educaționale cum ar fi investigații chimice, biologice și mineralogice, prezentarea publicului interesat a modalităților de cercetare și conservare a colecțiilor de Botanică, Paleontologie / Mineralogie, Malacologie, Entomologie, Vertebrate, realizarea unui bioritm și, nu în ultimul rând, prezentarea într-o formă neconvențională a unor teme din domeniul biocuanticii și multe alte activități științifice, practice și distractive.

R: Care este publicul țintă?

E.I.: Proiectul se adresează minților curioase de la entuziaști la sceptici, care nu trebuie să rateze acest moment în care cercetătorii deschid laboratoarele, fiind astfel cunoscută publicului de toate vârstele munca nevăzută din spatele ușilor.

R: Și scopul principal?

E.I.: - Pe termen lung, evenimentul atrage noile generații către munca de

cercetare și activare profesională în domeniul cercetării, pentru a crește respectul publicului larg față de munca nevăzută a cercetătorilor. Noi prezentăm aceste lucruri pentru ai face pe copii să înțeleagă în ce constă cercetarea, să știe că această muncă le satisface dorința de cunoaștere.

R: Această acțiune nu este doar pentru copii...

E.I.: Desigur. Așa cum spun, acest gen de acțiuni sunt valabile pentru cei care au de la 3 ani la 300 de ani!

R: Vizitatorii pot participa la experimente? Ideea cu bioritmul sugerează că așa e.

E.I.: Sigur. Lucrăm interactiv. Cercetătorii le explică tot ce se întâmplă în cadrul unei experiențe.

R: De ce s-a ales această zi?

E.I.: Nu am ales-o noi. E un proiect pentru multe țări europene.

R: În România mai sunt și alte orașe în care s-a desfășurat acest proiect?

E.I.: Anul trecut erau 15 orașe, anul acesta cred că sunt mult mai multe. În Europa, în 2016, au fost 250 de orașe, acum sunt peste 300.

PLOIEȘTI JAZZ FESTIVAL

de Ana Zett

Cea de-a 12-a ediție a Festivalului de Jazz de la Ploiești (coincidență sau hazard?, au fost 12 țări participante) a fost găzduită de Filarmonica "Paul Constantinescu" în perioada 22-26 noiembrie 2017.

M-am desprins treptat de lumea cotidiană încă din foaiere: dansatori de swing, lumini obscure care-și schimbau culoarea și, desigur, muzica din surdină.

Eram nerăbdătoare în ceea ce privește festivalul. În prima seară am fost delectați cu vocea și carisma Alexandrei Fitts care a (re)dat glas cântecelor lui Edith Piaf - a fost reprezentația cu cea mai lungă durată din cadrul festivalului!

După seara nonconformistă în care s-a bucurat de atenția publicului chanson-ul, întâiul spectacol al celei de-a doua serii ne-a readus în față jazzul classic. Saxophone Wizards - Victor Jimenez, Daniel Torres și Cătălin Milea - & Ploiești Jazz Trio - So-

rin Zlat, Răzvan Cojanu și Laurențiu Ștefan - au întrunit trei viziuni proprii în arta improvizației, iar spectacolul dinamic nu a întârziat să apară.

Referitor la prezența big bandurilor în festivalurile de jazz, am avut o ediție ambițioasă. Din cele 10-12 festivaluri de jazz care se desfășoară în România, abia la 2-3 dacă sunt big band-uri. Ploieștiul este impunător pe harta jazzului național alături de București, Sibiu, Cluj și Timișoara.

În a treia zi, TangOstinato - Luca Aletta, Stefan Cardillo, Giovanni di Mauro și Fabio Tiralongo au evidențiat senzualitatea unică a tango-ului prin muzică. Cei care au închis seara, Emil Bîzgă - cunoscutul trompetist American de origine română, Benito Gonzales - fascinant pianist și compozitor venezulez, Ark Ovrutski - basist și compozitor rus și Alessandro D'Anna - toboșar de jazz italian, ne-au radiat sufletele cu bu-

curie și dăruit o energie incommensurabilă prin iubirea lor pentru muzică.

Michel Meis 4Tet - Michael Meis, Cedric Hanriot, Alisa Klein și Stephan Goldbach - a deschis a patra seară, iar în a doua parte au concertat Joris Teepe Trio & Machteld Cambridge, reprezentând tradiția jazzului american, cântând Blues și Balade (melodii negro spirituals și gospel).

Festivalul și-a avut circularitatea sa, începând pe versurile franțuzești ale lui Edith Piaf și sfârșind pe versuri ale Sarahei Lancman care a cântat alături de Toku - muzician de jazz originar din Japonia, interpret al flugelhorn-ului - și de Giovanni Mirabassi Trio - Giovanni Mirabassi, Gianluca Renzi și Gene Jackson.

Am îndrăgit conceptul, ritmul trepidant pe care mi l-au impus cele cinci zile de festival și modul călduros în care au fost întâmpinați artiștii de către ploieșteni.

Ca de fiecare dată, "evenimentul creează publicul, nu publicul creează evenimentul" (Florian Lungu).